

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 במרס

2022

החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוחות כספיים ליום 31 במרס 2022

- 1 **דוח הדירקטוריון**
- 2 **תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים**
- 3 **נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים המאוחדים ביניים
המיוחסים לחברה עצמה (תקנה 38ד').**
- 4 **דוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.**

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוח הדירקטוריון

31 במרס 2022

תוכן עניינים

1-1		1. תיאור בעלי השליטה בחברה	1
1-1		2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד	2
1-1		2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (למידע בדבר מגזרי הפעילות, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים).	2.1
1-9		2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי	2.2
1-12		2.3 מקורות מימון	2.3
1-12		3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח	3
1-15		4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד	4
1-15		4.1 כללי	4.1
1-15		4.2 חיסכון ארוך טווח	4.2
1-15		4.3 ביטוח בריאות	4.3
1-16		4.4 ביטוח כללי	4.4
1-17		5. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם	5
1-19		6. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד	6
1-19		6.1 דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים	6.1
1-19		6.2 התחייבויות תלויות	6.2
1-19		6.3 הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי	6.3

דוח הדירקטוריון על מצב ענייני התאגיד לתקופה שהסתיימה ביום 31 במרס 2022 (להלן: "דוח הדירקטוריון") סוקר את השינויים העיקריים בפעילות כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") בשלושת החודשים הראשונים לשנת 2022 (להלן: "תקופת הדוח").

דוח הדירקטוריון נערך בהתאם לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970. דוח הדירקטוריון, ביחס לעסקי הביטוח, ערוך בהתאם לתקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (פרטי דין וחשבון), התשנ"ח-1998 ובהתאם לחוזרי הממונה על רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "ממונה") ובהתחשב בכך שבידי המעיין בו מצוי גם הדוח התקופתי המלא של החברה לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוח התקופתי" ו/או "דוחות כספיים שנתיים").

1. תיאור בעלי השליטה בחברה

במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בחברה. לפרטים נוספים בדבר ההחזקות בחברה בתקופת הדוח ראה ביאור 1 בדוחות הכספיים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (למידע בדבר מגזרי הפעילות, ראה ביאור 4 בדוחות הכספיים).

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח

הרווח הכולל לאחר מס לבעלי מניות החברה בתקופת הדוח הסתכם לסך של כ-221 מיליוני ש"ח, לעומת רווח כולל בסך של כ-402 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתקופת הדוח נרשם קיטון בעתודות הביטוח בשל עליה בעקום הריבית חסרת הסיכון, בסך של כ-563 מיליוני ש"ח, לעומת הגדלת עתודות בסך של כ-91 מיליוני ש"ח בשל ירידה בעקום הריבית חסרת הסיכון בתקופה המקבילה אשתקד כמפורט בטבלה להלן.

מנגד, הקיטון ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מירידה בתשואות שהחברה השיגה בשוקי ההון, כך שנרשם מרווח פיננסי שלילי בביטוח חיים בסך של כ-128 מיליוני ש"ח ואף נוצרה התחייבות למבוטחים בגין גביית דמי ניהול משתנים בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים בסך של כ-100 מיליוני ש"ח, וכן נרשמו הפסדים מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-30 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי חיובי בביטוח חיים בסך של כ-520 מיליוני ש"ח והכנסות מהשקעות שלא הוקצו למגזרים בסך של כ-209 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.

בתקופת הדוח נרשמה הרעה חיתומית בענפי רכב רכוש ורכב חובה ומנגד נרשם שיפור חיתומי בענפי חביות ושיפור ברווחי הסיכון במוצרי ריסק מוות ואובדן כושר עבודה, כמפורט להלן בסעיפים 2.1.1-2.1.2.

בתקופת הדוח הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה הסתכמו לסך של כ-7,176 מיליוני ש"ח, לעומת סך של כ-5,544 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, גידול בשיעור של כ-29%. הגידול נובע בעיקר מתקבולים בגין מוצרי חיסכון טהור במגזר חיים, מגידול בדמי גמולים בגמל ובפנסיה וכן מגידול בפרמיות בביטוח כללי, ביטוח חיים ומגזר בריאות, תוך שמירה על רמת הוצאות הדומה לתקופה המקבילה אשתקד.

האמור לעיל הביא לירידה ביחס שבין סך הוצאות הנהלה וכלליות ועמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות לסך הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה, ליחס של כ-10.4% בתקופת הדוח לעומת יחס של כ-12.8% בתקופה המקבילה אשתקד.

במהלך תקופת הדוח חל גידול בנכסים המנוהלים על ידי כלל פנסיה וגמל. הגידול בנכסים המנוהלים נובע משיפור בהיקפי הניוד הנכנס וזאת על אף ההשפעה השלילית של התשואות על הנכסים בתקופת הדיווח. כמו כן, חל גידול משמעותי בהכנסות מדמי הניהול הן בפנסיה והן בגמל ביחס לתקופה המדווחת אשתקד וכן גידול ברווחיות המגזרים בהתאמה, ביחס לתקופה הקודמת אשתקד לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1.1.3 ו-2.1.1.4 להלן.

הנכסים המנוהלים על ידי החברה הסתכמו ביום 31 במרס 2022 לסך של כ-290 מיליארדי ש"ח לעומת סך של כ-286 מיליארדי ש"ח ביום 31 בדצמבר 2021, גידול של כ-1.3%.

התשואה להון במונחים שנתיים בתקופת הדוח עמדה על שיעור של 11.4%, לעומת שיעור של 25.5% בתקופה המקבילה אשתקד.

התוצאות בתקופת הדוח ובתקופה המקבילה אשתקד, כמפורט להלן, כוללות בין היתר, את ההשפעות המפורטות הבאות (לפרטים בדבר השפעות נוספות על תוצאות מגזרי הפעילות, ראה סעיף ב' להלן).

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

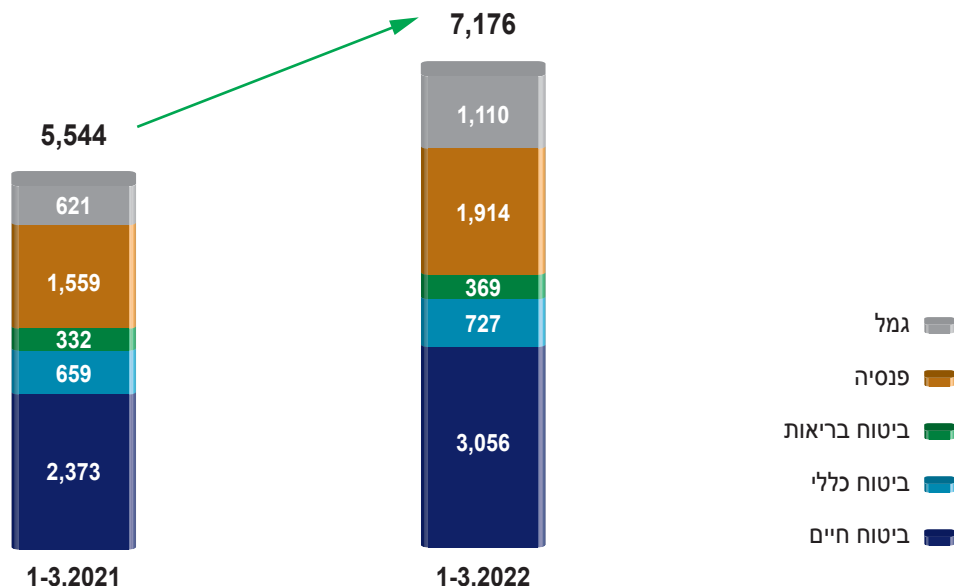
2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

א. תוצאות החברה בתקופת הדוח (המשך)

לשנת 2021	1-3		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		במיליוני ש"ח
ביטוח חיים -			
83	47	78	שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב עתודות גמלא
28	(35)	233	פקטור K (שינוי בעתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות)
סך הכל השפעת השינויים בריבית על ההתחייבות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום			
111	12	310	
(28)	-	-	שינוי הנחות אחרות בחישוב התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה
(59)	-	-	שינוי אומדן משך תקופת תביעות אובדן כושר עבודה
24	12	310	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים
(59)	(27)	17	השפעות פיננסיות על עתודות ביטוח כללי
(59)	(27)	17	סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי
(76)	-	-	שינוי הנחות אקטואריות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
42	(76)	236	השפעות פיננסיות בבחינת נאותות העתודה (LAT)
(34)	(76)	236	סך הכל סיעוד במגזר בריאות *
(69)	(91)	563	סך הכל השפעות מיוחדות לפני מס

(* הקיטון בהפרשה במגזר הבריאות בתקופת הדוח היווה את מרבית הפרשת ה-LAT במגזר זה, כך שנכון לתאריך הדוח יתרת הפרשת ה-LAT סיעוד במגזר הבריאות הינה בסכום של כ-42 מיליוני ש"ח.

ב. פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים
הפרמיות שהורווחו ברוטו, דמי הגמולים ותקבולים בגין חוזי השקעה:

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

ב. פרטים עיקריים נוספים והשפעות עיקריות נוספות לפי מגזרים (המשך)
להלן פירוט רכיבים עיקריים ברווח הכולל:

לשנת 2021	1-3		סעיף	במיליוני ש"ח
	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר			
1,107	424	244	2.1.1.1	ביטוח חיים
28	5	7	2.1.1.4	פנסיה
8	1	2	2.1.1.3	גמל
1,143	430	253		סך הכל חטיבת חיסכון ארוך טווח
112	10	(102)	2.1.2	ביטוח כללי
193	-	256	2.1.3	בראות
186	38	46	2.1.6	הוצאות מימון
808	202	(28)	2.1.4	אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח
2,068	605	332		סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס
661	202	110		מיסים (הטבת מס) על הרווח הכולל
1,407	403	222		סך הכל רווח (הפסד) הכולל לתקופה, נטו ממס
1,402	402	221		מינוס לבעלי המניות של החברה
5	1	-		מינוס לבעלי זכויות שאינן מקנות שליטה
22.3	25.5	11.4		תשואה להון במונחים שנתיים (באחוזים) *

(*) התשואה להון מחושבת על בסיס הרווח לתקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה מחולק בהון לתחילת התקופה המיוחס לבעלי המניות של החברה.

ג. אירועים אחרי תאריך הדיווח

1. חברת MAX - לאחר תאריך הדיווח התקשרה החברה במזכר הבנות לרכישת מקס איט פיננסים בע"מ (MAX) לפרטים נוספים ראה ביאור 8(ה) בדוחות הכספיים.
2. התפתחויות בשווקים - בתקופת הדוח חלו ירידות בשוקי ההון ולאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד אישור הדוחות הכספיים נרשמו ירידות משמעותיות.

הירידות בשווקים הביאו להפסדים בתיק הנוסטרו וכמו כן נרשמו תשואות ריאליות שליליות בפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים אשר עד לכיסוי ההפסד, ימנעו מהחברה לגבות דמי ניהול משתנים, נכון לתאריך הדוח בסך של כ-100 מיליוני ש"ח. בתקופה שממועד תאריך הדוח ועד בסמוך למועד פרסום הדוח גדלה היתרה בסכום שמוערך בכ-200 מיליוני ש"ח נוספים, כך שאומדן היתרה בסמוך למועד פרסום הדוח הינה כ-300 מיליוני ש"ח לפני מס.

לאחר תאריך הדיווח חלה עלייה נוספת של עקום הריבית חסרת הסיכון. בהמשך לאמור בביאור 38(ה) ו-1(ה) (2ה) בדוחות הכספיים, עלייה בשיעורי הריבית עשויה להביא, לקיטון בהתחייבויות לגמלאות בתשלום ובהתחייבות להשלמה לעתודות לקצבה, לרבות בגין שינוי פקטור K, בביטוח חיים, בעדכון הפרשות בביטוח סיעוד כחלק מבדיקת נאותות העתודה (LAT) ולקיטון בהתחייבויות הביטוח בביטוח כללי בענפים חובה וחביות ותאונות אישיות.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הירידות בשווקים הפיננסים והעלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון בתקופה זו על תוצאות הרבעון השני לשנת 2022 ואין באמור כדי להוות כל הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות הצפויות של החברה לשנת 2022 ועל יחס כושר פירעון כלכלי, וזאת בין היתר, לנוכח האירועים והשפעת ההתפתחויות האמורות על הערכת ההתחייבויות הביטוחיות של כלל ביטוח, בהתייחס להשפעת העלייה של עקום הריבית על שווי ההון של נכסי חוב ובהתייחס להמשך ההתפתחויות בשווקים האמורים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.1 חיסכון ארוך טווח

2.1.1.1 פעילות ביטוח חיים

הערה	1-3		ביטוח חיים
	2021	2022	
פרמיות שהורווחו ברוטו	1,467	1,791	עיקר הגידול בפרמיות נובע מגידול בניוד הנכנס בגין מוצרי חיסכון טהור.
רווח כולל	424	244	הירידה ברווח בתקופת הדוח נובעת בעיקר מירידה בתשואה ריאלית ברוטו בפוליסות משתתפות ברווחים לשיעור שלילי של 1.44% לעומת שיעור חיובי של 4.70% אשתקד, כך שנרשם מרווח פיננסי שלילי בסך של כ-128 מיליוני ש"ח ואף נוצרה התחייבות למבוטחים בגין גביית דמי ניהול משתנים בתיק הפוליסות המשתתפות ברווחים בביטוח חיים בסך של כ-100 מיליוני ש"ח לעומת מרווח פיננסי חיובי בסך של כ-520 מיליוני ש"ח אשתקד. מתוך הסכומים לעיל, בתקופת הדוח לא נגבו דמי ניהול משתנים לעומת גביית דמי ניהול משתנים בסך של כ-248 מיליוני ש"ח אשתקד.
השפעה זו קוזזה בעיקר מקיטון בעתודות עקב עליית הריבית והשפעות פיננסיות נוספות בסך של כ-310 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת קיטון בעתודות בסך של כ-12 מיליוני ש"ח אשתקד, ומשיפור ברווחי הסיכון במוצרי ריסק מוות ואובדן כושר עבודה.			
שיעור הפדיונות של פוליסות ביטוח החיים מעתודה ממוצעת במונחים שנתיים	1.4%	1.7%	
רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות משתתפות ברווחים - להלן פרטים בדבר אומדן סכום רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים בביטוח חיים וחוזי השקעה משתתפים ברווחים, המחושבים על בסיס התשואה והיתרות של עתודות הביטוח בדוחות העסקיים של החברה (במיליוני ש"ח):			
רווחי (הפסדי) השקעה שנזקפו למבוטחים לאחר דמי ניהול	2,543	(2,132)	

2.1.1.2 נתונים בדבר הפרמיות שהורווחו, דמי הניהול ומרווח פיננסי בביטוח חיים:

לשנת	Q1		במיליוני ש"ח
	2021	2022	
דמי ניהול משתנים	689	248 ^(*)	
דמי ניהול קבועים	573	155	
סך כל דמי ניהול	1,261	155	
סך הכל מרווח פיננסי ודמי ניהול	1,699	128	
פרמיות שוטפות	5,175	1,323	
פרמיות חד פעמיות	1,216	468	
סך הכל פרמיות שהורווחו ברוטו	6,391	1,791	
פרמיות שוטפות	37	9	
פרמיות חד פעמיות	5,993	1,256	
סך הכל פרמיות בגין חיסכון טהור	6,030	1,265	

(*) ליום 31 במרס 2022, נרשמו תשואות ריאליות שליליות בפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים אשר עד לכיסוי ההפסד, ימנעו מהחברה לגבות דמי ניהול משתנים בסך של כ-100 מיליוני ש"ח לפני מס, לאחר תאריך הדוחות ועד לתאריך פרסומם המשיכה המגמה. לפרטים נוספים ראה סעיף 2.1 (ג) לעיל.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.1 חיסכון ארוך טווח (המשך)

2.1.1.2 נתונים בדבר הפרמיות שהורווחו, דמי הניהול ומרווח פיננסי בביטוח חיים (המשך)

פרטים בדבר שיעורי התשואות בפוליסות משתתפות ברווחים

פוליסות שהוצאו החל משנת 2004 (קרן " החדשה)			פוליסות שהוצאו בשנים 1992-2003 (קרן ")			במיליוני ש"ח
לשנת	Q1		לשנת	Q1		
2021	2021	2022	2021	2021	2022	
11.64	4.41	(1.96)	13.37	4.70	(1.44)	
10.62	4.16	(2.18)	10.84	3.88	(1.58)	
14.32	4.51	(0.81)	16.09	4.81	(0.28)	
13.27	4.27	(1.03)	13.50	3.99	(0.42)	

2.1.1.3 פעילות הגמל

הערה	1-3		
	2021	2022	
	1	2	רווח כולל
הגידול נובע מגידול בהפקדות השוטפות ובהפקדות החד פעמיות לפי סעיף 190.	621	1,110	דמי גמולים

2.1.1.4 פעילות הפנסיה

הערה	1-3		
	2021	2022	
הגידול ברווח בתקופת הדוח נובע מגידול בהכנסות מדמי ניהול כתוצאה מגידול בתיק המנוהל אשר קוזזו בחלקן מירידה בהכנסות מהשקעות בתיק הנוסטרו ביחס לאשתקד.	5	7	רווח כולל
	1,559	1,914	דמי גמולים

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.2 ביטוח כללי - להלן התפלגות הפרמיות והרווח הכולל

הערה	1-3	
	2021	2022
ביטוח כללי		
פרמיות ברוטו	796	852
הגידול בפרמיה נובע מעסקי הפרט ורכב מסחרי ברכב חובה ורכב רכוש וכן מגידול בביטוחי חבויות בעסקים גדולים.		
רווח כולל	9	(102)
המעבר מרווח להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות וכן מהרעה חיתומית בעיקר ברכב רכוש. מנגד בוצע הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-17 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ-27 מיליוני ש"ח אשתקד.		
רכב רכוש		
פרמיות ברוטו	234	250
הגידול בפרמיה בתקופת הדוח נובע בעיקר מעסקי הפרט ומרכב מסחרי.		
רווח כולל לפני מס	15	(51)
המעבר מרווח להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מעליה בתביעה הממוצעת ובשיעור השכיחות לעומת אשתקד וכן מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות.		
LR ברוטו	66%	105%
LR בשייר	59%	99%
CR ברוטו	92%	131%
CR בשייר	91%	127%
רכב חובה		
פרמיות ברוטו	164	182
הגידול בפרמיות בתקופת הדוח וברבעון נובע מעסקי הפרט ומרכב מסחרי.		
רווח (הפסד) כולל	(17)	(54)
הגידול בהפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות. מנגד בוצע הגדלת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-1 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ-14 מיליוני ש"ח אשתקד.		
ענפי רכוש ואחרים		
פרמיות ברוטו	239	235
רווח כולל	16	16
LR ברוטו	16%	39%
LR בשייר	25%	23%
CR ברוטו	40%	62%
CR בשייר	72%	65%
ביטוח אשראי		
פרמיות ברוטו	29	33
רווח כולל	8	4
הירידה ברווח נובעת מהפסדים שנצברו בתיק ההשקעות בתקופה הנוכחית של הירידות בשוקי ההון. לעומת הכנסות מהשקעות שנרשמו אשתקד.		
LR בשייר	27%	26%
CR בשייר	54%	50%

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.2 ביטוח כללי - להלן התפלגות הפרמיות והרווח הכולל (המשך)

הערה	1-3	
	2021	2022
ענפי חביות		
פרמיות ברוטו	130	151
הגידול בפרמיות בתקופת הדוח נובע בעיקר מגידול בעסקים גדולים.		
הפסד כולל	(12)	(17)
הגידול בהפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות. מנגד בוצע הקטנת עתודות בשל השפעת סביבת הריבית בסך של כ-16 מיליוני ש"ח למול הגדלת עתודות בסך כ-12 מיליוני ש"ח אשתקד.		

2.1.3 ביטוח בריאות

הערה	Q1	
	2021	2022
פרמיות שהורווחו ברוטו	332	369
הגידול בפרמיות נובע בעיקר מגידול בעסקי הפרט של החברה.		
רווח (הפסד) כולל	-	256
הגידול ברווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודות (LAT) בסך של כ-236 מיליוני ש"ח, לעומת גידול בהפרשה בסך של כ-76 מיליוני ש"ח אשתקד. הקיטון בהפרשה בתקופת הדוח היווה את מרבית הפרשת ה-LAT, כך שנכון לתאריך הדוח ההפרשה הינה בסכום שאינו מהותי. השפעה זו קוזזה בחלקה בשל הפסדים מהשקעות בתקופת הדוח אשר הביאו לקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.		

הערה	Q1	
	2021	2022
ענף סיעוד - רווח (הפסד) כולל		
פרט	(44)	245
המעבר לרווח בתקופת הדוח נובע בעיקר מקיטון בהפרשה בשל בדיקת נאותות העתודות (LAT) בסך כ-236 מיליוני ש"ח, לעומת גידול בסך של כ-76 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. גידול זה קוזז בחלקו בשל קיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות בתקופת הדוח לעומת התקופה המקבילה אשתקד.		
קולקטיבים, לרבות קופות חולים	24	24
ענף מחלות ואשפוז - רווח (הפסד) כולל		
זמן ארוך	24	(7)
המעבר להפסד נובע בעיקר מהפסדים מהשקעות בתקופת הדוח אשר הביאו לקיטון בהכנסות מהשקעות העודפות על ההכנסות הנדרשות לכיסוי הגידול בהתחייבויות הביטוחיות לעומת התקופה המקבילה אשתקד.		
זמן קצר	(4)	(6)

פרטים בדבר רווחי ההשקעה שנזקפו למבוטחים בפוליסות ביטוח בריאות מסוג סיעוד משתתף ברווחים:

פוליסות סיעוד משתתף

ברווחים מסוג פרט וקולקטיב

לשנת	Q1	
2021	2021	2022
808	47	(3)
במיליוני ש"ח		
רווחי (הפסדי) ההשקעה שנזקפו למבוטחים		

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

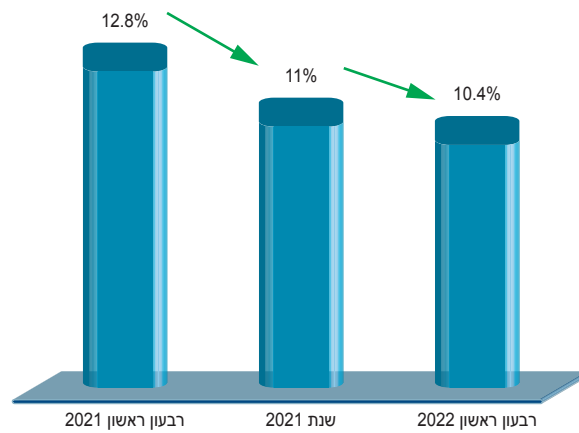
2.1 מידע כספי לפי תחומי הפעילות (המשך)

2.1.4 אחר וסעיפים שאינם כלולים בתחומי הביטוח

1-3		
2021	2022	במיליוני ש"ח
202	(28)	סך הכל רווח (הפסד) כולל לפני מס
תקופת הדוח - המעבר להפסד בתקופת הדוח נובע בעיקר מהפסדי השקעות בסך של כ-30 מיליוני ש"ח בתקופת הדוח לעומת הכנסות מהשקעות בסך של כ-209 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד.		

2.1.5 הוצאות הנהלה וכלליות

הוצאות הנהלה וכלליות הסתכמו לסך של כ-227 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-225 מיליוני ש"ח אשתקד. להלן שיעור הוצאות ועמלות ביחס להכנסות:

2.1.6 הוצאות המימון בפעילות שאינה מוקצית למגזרים

הוצאות המימון של הקבוצה מושפעות בעיקר מהשינוי בשיעור מדד המחירים לצרכן הידוע (ראה ביאור 2 בדוחות הכספיים), וכן מגיוסים ופירעונות של חוב.

הוצאות המימון הסתכמו בתקופת הדוח בסך של כ-46 מיליוני ש"ח לעומת סך של כ-38 מיליוני ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הגידול בהוצאות המימון נובע, בין היתר, בשל עליה במדד המחירים הידוע לצרכן בשיעור של כ-1.2% לעומת עליה בשיעור של כ-0.1% אשתקד.

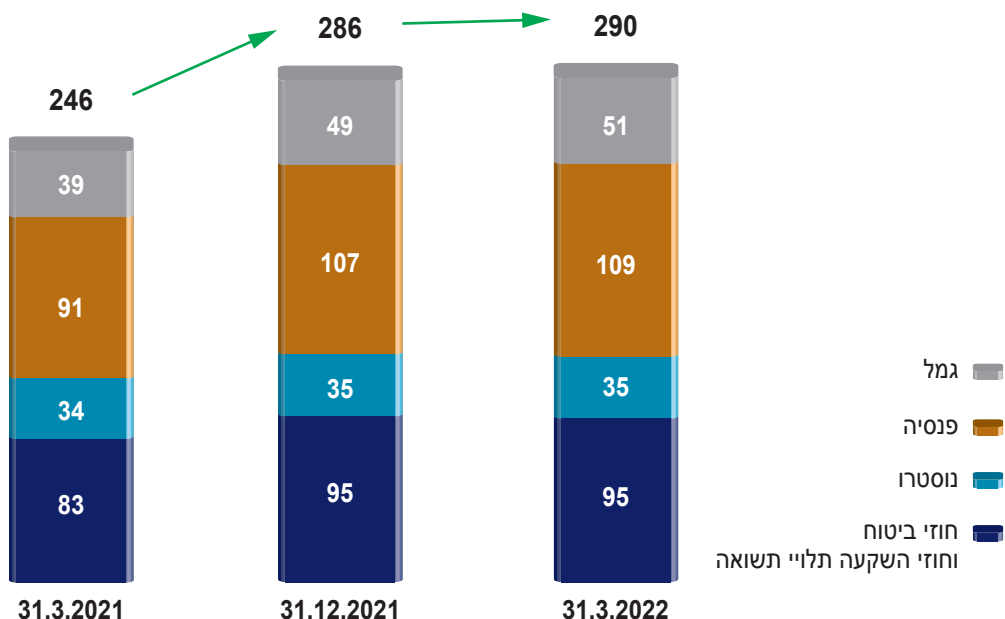
2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי

2.2.1 נכסים

שיעור השינוי	ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	במיליוני ש"ח
%	2021	2021	2022
1	35,201	33,635	35,417
			השקעות פיננסיות אחרות
			נכסים מנוהלים עבור אחרים (שאינם נוסטרו) בקבוצה (במיליוני ש"ח):
(1)	95,457	82,639	94,940
4	48,706	38,666	50,617
2	106,808	91,294	109,001
			עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			עבור עמיתי קופות גמל ⁽¹⁾
			עבור עמיתי קרנות פנסיה ⁽²⁾
1	250,971	212,599	254,558
			סך הכל נכסים מנוהלים עבור אחרים
1	286,172	246,234	289,975
			סך הכל נכסים מנוהלים
(4)	13,573	12,304	13,092
			(*) מתוך הסכום, סך הנכסים המנוהלים על ידי עתודות הוותיקה

1. הדוחות הכספיים המאוחדים אינם כוללים את הנכסים המנוהלים בקופות הגמל (למעט בגין קופת גמל שכלל ביטוח קיבלה על עצמה התחייבות לתשואה שנתית מינימלית מובטחת) וקרנות הפנסיה. לפרטים נוספים, ראה ביאור 3(א)(2) בדוחות הכספיים השנתיים.

2.2.2 התחייבויות פיננסיות

נכון לתאריך המאזן, לקבוצה קיימים כתבי התחייבות נדחים שהונפקו לצרכי הון ויתרות המשמשות לפעילות השוטפת, לחברה אין יתרות חוב מלבד יתרות לפעילות שוטפת.

2.2.3 הון ודרישות הון

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי (ראה סעיף 1 להלן)

על חברות הביטוח בקבוצה חלות הוראות משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II בהתאם להוראות חוזר הממונה "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II שפורסם ביום 14 באוקטובר 2020.

ביום 30 במאי 2022 אישרה ופירסמה כלל ביטוח את דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2021 אשר מפורסם באתר האינטרנט של הקבוצה בכתובת

<https://www.clalbit.co.il/aboutclalinsurance/financialstatementsandpressrelease/>

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי (המשך)

2.2.3 הון ודרישות הון (המשך)

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי (המשך)

יצוין כי חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי מבוסס על נתונים ומודלים העשויים להיות שונים מאלה בהם עושה החברה שימוש במסגרת הדיווח הכספי, ואשר מתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. בפרט, וכמפורט בחוזר משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי, מבוסס, במידה רבה, על מודל חישוב הערך הגלום. לפרטים נוספים בדבר דרישות הון שחלות על חברות בקבוצה ראה ביאור 16(ה) בדוחות הכספיים השנתיים.

בהתאם לעקרונות לחישוב ניכוי לתקופת הפריסה במשטר כושר פירעון כלכלי מבוסס סולבנסי וולווראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, חישוב מחדש של סכום הניכוי יערך אחת לשנתיים או, לכל הפחות, במקרה של שינוי מהותי בפרופיל הסיכון או במבנה העסקים של חברת הביטוח ובהתאם לדרישות הממונה, אם סבר שחל שינוי בנסיבות מאז. החברה ביצעה חישוב מחדש, בחלוף שנתיים, של סכום הניכוי וקיבלה את אישור הממונה לחישוב מחדש ולסכום ניכוי בהיקף של 6,780 מיליוני ש"ח.

למידע נוסף, לרבות תיאור כללי של משטר כושר פירעון כלכלי, העקרונות הכלליים עליהם מבוסס המשטר, מתודולוגיית החישוב של המאזן הכלכלי ושל ההון הנדרש לכושר פירעון, הוראות לתקופת הפריסה, סקירה כללית של הוראות הממונה על שוק ההון הקשורות לדוח יחס כושר פירעון כלכלי, הגדרות מושגים מרכזיים, הערות והבהרות יש לקרוא גם את סעיפים 1, 3.1, 4.1 ו-5.1 לדוח יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2021.

החישוב שערכה כלל ביטוח ליום 31 בדצמבר 2021 בוקר¹ על ידי רואי החשבון המבקרים.

להלן נתונים אודות יחס כושר פירעון וסף הון של כלל ביטוח לפי משטר Solvency II.

1. יחס כושר פירעון כלכלי

2020	2021	ליום 31 בדצמבר
מבוקר	מבוקר	במיליוני ש"ח
12,957	15,520	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
8,449	9,261	הון נדרש לכושר פירעון
4,509	6,259	עודף
153%	168%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
		השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
		גיוס (פירעון) מכשירי הון
(112)		הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
12,845	15,520	עודף
4,396	6,259	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)
152%	168%	

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראה סעיף 3 להלן.

לאירועים בתקופת הדוח ולאחר תאריך הדוח ולחשפתם הפוטנציאלית על יחס כושר הפירעון ראה סעיף 2.1(א)-(ג) לעיל.

2. סף ההון (MCR)

2020	2021	ליום 31 בדצמבר
מבוקר	מבוקר	במיליוני ש"ח
2,112	2,315	סף ההון (MCR)
9,165	11,575	הון עצמי לעניין סף ההון

1. הביקורת נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.2 נתונים עיקריים מהדוחות המאוחדים על המצב הכספי (המשך)

2.2.3 הון ודרישות הון (המשך)

א. דרישות הון בהתאם להוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי (המשך)

3. יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות

בהתאם למכתב שפירסמה הרשות, בחודש אוקטובר 2017, (להלן - "המכתב") חברת ביטוח תהיה רשאית לחלק דיבידנד רק אם לאחר ביצוע החלוקה יש לחברה יחס כושר פירעון לפי משטר כושר פירעון כלכלי בשיעור של לפחות 100%, כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון חברת הביטוח. היחס האמור יחושב ללא ההקלה שניתנה בגין הפרש מקורי המיוחס לרכישת פעילות של קופות גמל וחברות מנהלות. בנוסף, נקבעו במכתב הוראות דיווח לממונה.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח כשהוא מחושב ללא הוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות.

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות		
2020	2021	ליום 31 בדצמבר
במיליוני ש"ח		
מבוקר		
9,686	11,058	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
10,509	12,034	הון נדרש לכושר פירעון
(823)	(976)	גירעון
92%	92%	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
		השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה
(112)	-	גיוס (פירעון) מכשירי הון
9,585	11,058	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
(925)	(976)	עודף (גירעון)
91%	92%	יחס כושר פירעון כלכלי באחוזים
		עודף ההון לאור פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון כלכלי, ביחס ליעד הדירקטוריון (ראה סעיף ב' להלן):
-	-	יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (אחוזים) *
-	-	חוסר הון ביחס ליעד

(*) עבור שנת 2020 נקבעו יעדי הון כמפורט בסעיף ב' להלן. לא נקבעו יעדים עבור יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה, כאשר יחס זה יבנה בהתאם ליעדים אלו עד לתום שנת 2032.

ב. יעד ההון של החברה

מדיניות ההנהלה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטיח את כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ולשאר בעלי העניין, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה כדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה וכן על מנת לתמוך בפעילות עסקית עתידית. החברה כפופה לדרישות הון הנקבעות על ידי הממונה.

בחודש יוני 2021 דירקטוריון החברה דן במדיניות ניהול הון וקבע יעדי ניהול הון אשר על פיהן טווח המטרה ליחס כושר פירעון כלכלי של כלל ביטוח יעמוד בטווח של 150%-170%. בנוסף, קבע יעד יחס כושר פירעון מינימלי של 135%, בהתחשב בהוראות הפריסה. יעדים אלו הינם ליחס כושר פירעון בהתחשב בסכום הניכוי בתקופת הפריסה עד תום שנת 2032 ולאחריה. מדיניות ניהול הון ויעדי ההון הם דינאמיים ועשויים להתעדכן בעתיד בהתאם לתיאבון הסיכון של החברה ולהתפתחויות בסביבה העסקית.

נכון ליום 31 בדצמבר 2021, החברה עומדת ביעד שנקבע. מובהר בזאת, כי אין באמור כדי להבטיח שהחברה תעמוד ביעדים שנקבעו בכל עת. יש לציין כי המדיניות העדכנית הינה חלק המדיניות שפורסמה בחודש מרס 2020 ואינה נוגעת בשלב זה ליעדים לחלוקת דיבידנד.

ג. הנפקה של אגרות חוב (סדרה יב')

ביום 26 לאוגוסט 2021 הנפיקה כללביט מימון בע"מ לציבור אגרות חוב (סדרה יב') בסך של 400 מיליוני ש"ח.

אגרות החוב מוכרות כהון רובד 2 בכלל ביטוח. לפרטים נוספים ראה ביאור 25(ב)3 לדוחות הכספיים השנתיים.

2. הסברי הדירקטוריון למצב עסקי התאגיד (המשך)

2.3 מקורות מימון

החברה רואה חשיבות גדולה בשמירה וקיום של יתרות מזומנים מספקות, באופן שיאפשר לה לעמוד בפירעון התחייבויותיה השוטפות, ערבויות וכתבי שיפוי שנתנה להתחייבויות של חברות מוחזקות בבעלות מלאה (ראה ביאור 38(ד)1) בדוחות הכספיים השנתיים), וכן בתמיכה, ככל שנדרשת, בצרכי ההון של כלל ביטוח וצרכי נזילות בגין פעילותן של חברות מוחזקות אחרות בקבוצה. מקורות מימון נוספים כוללים, בין היתר, חלוקות דיבידנדים מחברות מוחזקות, ואפשרות למימוש החזקות בחברות מוחזקות, גיוס חוב מהמערכת הבנקאית ו/או מהציבור וכן גיוס הון.

2.3.1 אמצעים נזילים ומסגרות אשראי *

להלן נתונים בדבר אמצעי הנזילות העיקריים של החברה:

במיליוני ש"ח	יתרה ליום 31 במרס 2022	בסמוך למועד פרסום הדו"ח
אמצעים נזילים של החברה (סולו)	686	686

* נכון לתקופת הדוח, לחברה לא קיימות מסגרות אשראי.

2.3.2 מאפייני מימון

- החברה, בהיותה חברת החזקות, בוחנת בהקשר של סוגיית המימון והנזילות את שווי נכסיה מול התחייבויותיה וכן את קיומם של אמצעים נזילים בידיה, והערכת נגישות סבירה לאמצעים כאמור, הדרושים לצורך פעילותה.
- פעילות החברה (השקעות, הוצאות הנהלה וכלליות ודיבידנדים) ממומנת, בדרך כלל, מדיבידנדים המתקבלים ומגיוס הון מחברות מוחזקות, מהלוואות מתאגידים בנקאיים ומתמורה ממימוש נכסים.
- לפרטים בדבר התנועות הכספיות העיקריות בחברה (סולו), ראה הנתונים על תזרימי המזומנים המיוחסים לחברה עצמה (סולו), הנכללים בדוח הביניים.
- לפרטים בדבר רווחים ראויים לחלוקה של החברה, המותאמים לדרישות ההון של החברה ובדבר הון ודרישות הון בגופים המוסדיים המאוחדים ובחברות נוספות בקבוצה, ראה ביאור 16 בדוחות הכספיים.

3. התפתחויות ושנויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח

פרמטר	נתונים לתקופה
התפתחויות במשק ובתעסוקה בישראל	

המשק הישראלי ממשיך בפעילות כלכלית רציפה ברמה גבוהה לצד נגיף הקורונה ועל רקע מחזוריות גלי התחלואה. שוק העבודה איתן ושב לרמות דומות מאוד לאלו ששררו ערב המשבר. הפעילות מתאפשרת, בין היתר, לאור הסתגלותם של מרבית ענפי המשק לפעילות לצד המגיפה. עם זאת, קיימת אי-וודאות מסויימת לגבי עוצמת הפעילות הכלכלית הצפויה במשך בטווח הקצר והבינוני. זאת על רקע הסיכון להמשך מחזוריות גלי התחלואה בעתיד והתפתחויות במקביל של זנים חדשים של הנגיף, ההתפתחויות באירופה ואי-הוודאות הפוליטית והאירועים הביטחוניים בישראל.

כחלק מהתהליך העולמי של היציאה מהמשבר התחדשו הביקושים למוצרים, אך ההיצע מתקשה להגיב לביקושים בשל קשיים בחידוש פעילות הייצור בעולם. לצד אלו חלה אצל חלקים באוכלוסייה עלייה בהכנסה הפנויה ואיתה גידול בביקושים עם התרת המגבלות. תהליך זה שבתחילה העריכו ברחבי העולם כי הינו גורם זמני שצפוי לחלוף במהרה ולהתאזן, התגלה כגורם הנמשך זמן רב יותר. מציאות זו, הובילה לכך שבמדינות רבות האינפלציה חרגה מהיעד והביאה את הבנקים המרכזיים לתהליכי צמצום מוניטרי. גם בישראל חצתה האינפלציה את טווח היעד לאחרונה, אם כי האינפלציה בישראל הייתה ועודנה נמוכה משמעותית מהאינפלציה במרבית מדינות ה-OECD. הוועדה המוניתרית החלה בתהליך של צמצום הדרגתי של ההרחבה המוניתרית, כבר במהלך המחצית השנייה של 2021, אז הוכרז על סיום מדורג של הפעלת הכלים המיוחדים שהופעלו בעיצומו של משבר הקורונה.

סקר כוח אדם של הלמ"ס מחודש מרס 2022 הציג המשך שיפור בשוק העבודה:

- שיעור הבלתי מועסקים מכוח העבודה בקרב בני 15 ומעלה הינו 3.4% (לעומת 3.7% בחודש הקודם).
- שיעור האבטלה המורחב (לאור משבר הקורונה) עומד על 4.8% (לעומת 5.4% בחודש הקודם).

למרות זאת, השכר הממוצע במשק לא עלה בקצב שתואם לביקוש הער לעובדים. עם זאת, ניתן לזהות ענפים מסויימים בהם קצב עליית השכר מהיר לרבות ענפי המידע והתקשורת.

מגמת עליית מחירי הדירות ממשיכה להאיץ ואלו עלו בשנים-עשר החודשים האחרונים ב-13%, קצב גבוה באופן משמעותי בהשוואה לקצב של השנים האחרונות. היקף המשכנתאות שניתלו בפברואר עמד על 11.2 מיליארדי ש"ח, בהמשך לעלייה בקצב נטילת המשכנתאות. לצד אלו, קצב העלייה השנתי של מחירי השכירות נותר מתון יחסית, כ-3%.

חטיבת המחקר של בנק ישראל עדכנה את התחזית המקרו-כלכלית ומעריכה שהתוצר יצמח בשנת 2022 בשיעור של 5.5% ובשנת 2023 בשיעור של 4%.

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח (המשך)

פרמטר	נתונים לתקופה
נתוני האינפלציה	האינפלציה בישראל נמצאת בהאצה, ונמצאת מעל לגבול העליון של תחום היעד. האינפלציה ב-12 החודשים האחרונים עלתה ל-3.5%. על פי תחזיות החזאים של בנק ישראל, האינפלציה צפויה להמשיך לעלות בחודשים הקרובים ולחזור לתחום היעד בתחילת שנת 2023. הלמ"ס פרסם כי מדד המחירים לצרכן עלה ב-0.6% בחודש מרס 2022, בהשוואה לחודש פברואר 2022. מתחילת השנה עלה מדד המחירים לצרכן ב-1.5%. בשנים עשר החודשים האחרונים (מרס 2022 לעומת מרס 2021) מדד המחירים לצרכן עלה ב-3.5%.
שערי חליפין	יתרות מטבע החוץ של ישראל הסתכמו בסוף 2021 בסך 213 מיליארד דולר - גידול בסך של 39.7 מיליארד דולר במהלך השנה לעומת קודמתה. ביחס לתמ"ג עלו היתרות משיעור של 42.5% לשיעור של 46.6%. הגידול ביתרות נבע בעיקרו מרכישות מטבע חוץ של בנק ישראל במסגרת יישום תוכנית המדיניות המוניטרית להתמודדות המשק עם משבר הקורונה בסך 35 מיליארד דולר, ובנוסף מרווחים, מהכנסות ומהפרשי שערים ומחירים (שיערוך) בסך 3 מיליארד דולר, ומהפקדות המגזר הפרטי בסך 2 מיליארד דולר.
התפתחות שיעור הריבית והתשואות	בתאריך 11 באפריל 2022 התקבלה החלטה להעלות את הריבית ב-0.25 נקודות האחוז לרמה של 0.35%. וב-23 במאי 2022 להעלות את הריבית ב-0.4 נקודות האחוז נוספות לרמה של 0.75%. האינפלציה בישראל מצויה מעל הגבול העליון של היעד, ועומדת בשנים-עשר החודשים האחרונים על 4% (נכון לסוף מאי 2022). עם זאת היא ממשיכה להיות נמוכה משמעותית מהאינפלציה במרבית המדינות המפותחות. הציפיות לאינפלציה לשנה הקרובה מצויות בסביבת הגבול העליון של היעד. הציפיות לטווחים הארוכים ממשיכות להיות מעוגנות בתוך תחום היעד. נתון זה תומך בהמשך העלאות ריבית בהמשך השנה. הוועדה המוניטרית של בנק ישראל פרסמה כי היא ממשיכה בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית. קצב העלאת הריבית ייקבע בהתאם לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה, זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות.

התפתחויות בשוק ההון בישראל ובעולם (במונחי מטבע מקומי)	Q1		באחוזים
	2021	2022	מדדי מניות בארץ
	7.0	2.2	ת"א 35
	6.1	2.3	ת"א 90
	6.1	2.0	ת"א 125
	5.2	(1.5)	ת"א צמיחה
			מדדי אג"ח
	0.3	(3.4)	כללי
	1.9	(2.4)	תלבוט צמודות
	0.2	(3.5)	תלבוט שקלי
	0.4	(3.9)	ממשלתי צמוד מדד
	(1.5)	(4.5)	ממשלתי שקלי
			מדדי מניות בעולם
	8.8	(3.8)	דאו ג'ונס
	3.3	(9.0)	נאסד"ק
	6.3	(3.4)	ניקיי טוקיו
	9.3	(7.0)	קאק פריז
	4.1	1.6	פוטסי לונדון
	9.4	(9.1)	דאקס פרנקפורט
	4.4	(4.5)	MSCI WORLD
לשנת 2021			

לפרטים נוספים אודות ההשקעות הפיננסיות בחברה, ראה ביאור 14 בדוחות הכספיים השנתיים.

לפרטים בדבר ההשלכות על התוצאות הכספיות, ראה סעיף 2 לעיל.

3. התפתחויות ושינויים מהותיים בסביבה המאקרו כלכלית בתקופת הדוח (המשך)

פרמטר	נתונים לתקופה
התפתחויות במצב הכלכלי בעולם	הרבעון הראשון של שנת 2022 התאפיין בעיקר ביציאה ממשבר הקורונה, וההשלכות של שחרור הסגרים והמדיניות המוניטארית המרחיבה, בהמשך ישיר לשנת 2021 אשר התאפיינה בגל אינפלציוני במרבית מדינות העולם, מה שהביא את הבנקים המרכזיים להתחיל בצמצום מוניטארי והעלאות ריבית דרסטיות. בנוסף, במהלך הרבעון פרצה מלחמה בין רוסיה לאוקראינה, כאשר רוסיה בהנהגת הנשיא פוטין פלשה אל תוך שטח אוקראינה, לאחר שהכירה קודם לכן בעצמאות של שני מחוזות בדלניים בשטח אוקראינה. בתגובה הטילו מדינות המערב סנקציות כלכליות כבדות על רוסיה. לא ברור מה יהיו התוצאות הסופיות של הלחימה, אשר נכון למועד פרסום הדוח, הביאה לזינוק נוסף במחירי הסחורות (אנרגיה, מתכות, חקלאות) ובציפיות האינפלציה של המשקיעים. כמו כן למלחמה עלולות להיות השלכות מרחיקות לכת, אשר בשלב זה מוקדם להעריכן, ביחס ל מבנה הכלכלה הגלובאלית והמפה הגיאופוליטית. בטווח הזמן הקצר הלחימה והמתיחות הגיאופוליטית מוסיפים ללחץ בשווקים ולחששות מפני האטה גלובאלית, התגברות האינפלציה והעלאת הריביות על ידי הבנקים המרכזיים. ארה"ב - במהלך הרבעון המשיכה כלכלת ארה"ב ביציאה ממשבר הקורונה, על אף שנתוני התוצר לרבעון הראשון מצביעים על התכווצות הכלכלה האמריקאית במונחים שנתיים ב-1.4%, כאשר הצפי עמד על צמיחה חיובית של כ-1%. במהלך הרבעון (ולראשונה מאז 2018) העלה הפד את הריבית לרמה של 0.25%-0.5%, וזאת כתגובה לאינפלציה שזינקה ועומדת נכון לתום הרבעון על 8.5% (במונחים שנתיים). תחזיות השוק הן להמשך העלאות הריבית גם בחודשים הקרובים. נוסף על העלאות הריבית צפוי ה"פד" לצמצם את תוכנית רכישת האג"ח באופן מדורג. במקביל, הציג הממשל תוכנית תמיכה פיסקאלית, הכוללת השקעה בתשתיות ובאנרגיה חלופית. שוק העבודה המשיך בשיפור, כאשר שיעור האבטלה ירד לרמה של 3.6% וניכר גידול מתמשך במספר מקומות העבודה החדשים הנפתחים מדי חודש. בתאריך 11 באפריל 2022 התקבלה החלטה להעלות את הריבית ב-0.25 נקודות האחוז לרמה של 0.35%. וב-23 במאי 2022 להעלות את הריבית ב-0.4 נקודות האחוז לרמה של 0.75%. האינפלציה בישראל מצויה מעל הגבול העליון של היעד, ועומדת בשנים-עשר החודשים האחרונים על 4% (נכון לסוף מאי 2022). עם זאת היא ממשיכה להיות נמוכה משמעותית מהאינפלציה במרבית המדינות המפותחות. הציפיות לאינפלציה לשנה הקרובה מצויות בסביבת הגבול העליון של היעד. הציפיות לטווחים הארוכים ממשיכות להיות מעוגנות בתוך תחום היעד. נתון זה תומך בהמשך העלאות ריבית בהמשך השנה. הוועדה המוניתרית של בנק ישראל פרסמה כי היא ממשיכה בתהליך הדרגתי של העלאת הריבית. קצב העלאת הריבית ייקבע בהתאם לנתוני הפעילות והתפתחות האינפלציה, זאת על מנת להמשיך ולתמוך בהשגת יעדי המדיניות. אירופה - הסרת מגבלות הקורונה העלתה את קצב הצמיחה של האיחוד האירופי ברבעון הראשון ל-5% בקצב שנתי. הבנק המרכזי האירופי מתחיל לבחון את האפשרות של העלאת ריבית במהלך שנת 2022 וכן לצמצם את תוכנית רכישת האג"ח. שיעור האבטלה המשיך לרדת ועומד על 6.8% נכון לתום הרבעון הראשון של שנת 2022. סין - על אף שגייף הקורונה נמצא בנסיגה ברחבי העולם בזכות מבצע החיסונים, בסין עדיין חווים התפרצויות של הנגיף והמדינה נוקטת במדיניות אפס סבלנות, תוך שהיא מכניסה ערים ומחוזות שלמים לסגרים. ברבעון הראשון צמחה כלכלת סין בקצב של 4.8% (בקצב שנתי). במהלך הרבעון המשיך הבנק המרכזי בצעדי הרחבה מוניטארית הן בהיצע הכסף והן בהפחתת יחס הרזרבה.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד

בפרק זה יסקרו תמציות חוקים, תקנות, חוזרים וניירות עמדה מהותיים ביותר, החלים על פעילות החברות בקבוצה ואשר הינם מהותיים לפעילותן, שפורסמו על ידי הכנסת, הממשלה או הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון, לפי העניין, לאחר מועד פרסום הדוחות הכספיים השנתיים.

4.1 כללי

4.1.1 מתן שירותי מידע פיננסי

בהמשך לאמור בסעיף 10.2.9(ב) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר חוק שירות מידע פיננסי וטיטות חוזר "הוראות לנותני שירות מידע פיננסי" -

בחודש מרס 2022 פורסם חוזר "הוראות לנותני שירותי מידע פיננסי", הקובע הוראות לעניין אופן קבלת אישור רשות שוק ההון לגוף מוסדי לפעול כנותן שירות מידע פיננסי וכן הוראות לעניין פעילות מבטח כנותן שירות מידע פיננסי.

החברה לומדת את השלכותיו האפשריות של חוק שירות מידע פיננסי ושל החוזר, לרבות ההשלכות התפעוליות הכרוכות ביישומם, וההזדמנויות העסקיות שיתכן וגלומות בהם, ובשלב זה אין ביכולתה להעריך את השלכותיהם. לפרטים בדבר העברת מידעים בתחום החיסכון הפנסיוני והמסלקה הפנסיונית, ראו סעיף 6.2.1(ב) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021.

4.2 חיסכון ארוך טווח

4.2.1 טיטות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל/הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות/הוראת שעה), התשפ"א-2021

בהמשך לאמור בסעיף 10.5.1(א) לפרק תיאור עסקי התאגיד בדוחות התקופתיים של החברה לשנת 2021, בדבר תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל/הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), התשס"ח-2008 (להלן: "תקנות ההוצאות") ובדבר דוח הוועדה המייעצת לממונה בנושא בחינת ההוצאות הישירות (להלן: "דוח ההוצאות הישירות") -

בחודש אפריל 2022 פורסמה טיטות תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (הוצאות ישירות בשל ביצוע עסקאות), המהווה חוליה ראשונה באסדרה הצפויה להתפרסם בעקבות דוח ההוצאות הישירות, במסגרת הטיטות הוצע לקבוע מנגנון לפיו הגוף המוסדי יקבע עבור כל מסלול או קופת גמל שבניהולו את תקרת עמלות הניהול החיצוני לשנה הקלנדרית הבאה, מבלי שתיקבע בתקנות תקרה מספרית באחוזים. עוד מוצע לקבוע כי ביחס למסלולי השקעה חדשים שכוללים רכיב של דמי ניהול משתנים, בהם תגמול הגוף המוסדי יגזר גם מביצועי המסלול, לא תתאפשר גביית הוצאות ישירות מכל סוג שהוא. ביחס לאפיק מבטיח תשואה² וביחס להוצאות ישירות הנגבות כנגד השקעה בנכס במסגרת מסלול מסוים, מוצע לקבוע שהוצאות ישירות ייגבו באופן יחסי בהתאם לחלק ההשקעה בנכס באותו המסלול. עוד מוצע כי חישוב מגבלת עמלת ניהול חיצוני במסלולי הפנסיה, יבוצע מתוך סך כל נכסי מסלולי ההשקעה, לרבות הנכסים הכלולים באפיק השקעה מובטח תשואה, אולם לצורך ניצול בפועל של ההוצאות הישירות, לא יובאו בחשבון ההוצאות שייגבו לצורך השקעות המוקצות לאפיק מובטח תשואה.

ההסדר המוצע, ככל שיאושר ויפורסם, יחול החל מיום 1 לינואר 2021.

החברה לומדת את השלכות טיטות תקנות ההוצאות.

4.3 ביטוח בריאות

4.3.1 הוספת ענף ביטוח בריאות לרישיון סוכן

בחודש מאי 2022 פורסם תזכיר לתיקון חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (הוספת ענף ביטוח בריאות לרישיון סוכן), התשפ"ב-2022 ("התזכיר"), אשר מטרתו לייחד רישיון לענף ביטוח הבריאות, אשר יכלול ביטוח מפני תאונות אישיות וביטוח מפני מחלות ואשפוז, כך שענף ביטוח הבריאות יעמוד בפני עצמו ולא יהיה חלק מהענפים האחרים. זאת, לעומת המצב הקיים כיום, שבו רישיון סוכן בענף הביטוח הכללי או בענף הביטוח הפנסיוני מאפשר לסוכן הביטוח למכור ולשווק גם ביטוחי בריאות.

במסגרת התזכיר מוצע לקבוע, לגבי סוכני הביטוח הרשאים לעסוק בתיווך לעניין ענף ביטוח בריאות במסגרת הרישיון הקיים בידיהם כיום, יוכלו לקבל רישיון לתיווך בענף ביטוח בריאות, ללא צורך בביצוע התמחות או בעמידה בבחינות לעניין ענף ביטוח בריאות.

להערכת החברה, ריכוז המוצרים הביטוחיים תחת ענף ייחודי של סוכן ביטוח שיקבל הכשרה פרטנית וממוקדת בתחום זה, יביא לפיתוח מקצועיות ומומחיות בתחום ביטוח הבריאות.

הערכות החברה בקשר עם התזכיר הינן מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה והיא תלויה, בין היתר, בנוסחו הסופי של התזכיר ובאופן יישומו.

2. כהגדרתו בסעיף 334 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005.

4. מגבלות ופיקוח על עסקי התאגיד (המשך)

4.4 ביטוח כללי

4.4.1 פוליסת ביטוח דירה

בחודש מאי 2022 פורסמה טיוטת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) (תיקון), התשפ"ב-2022, במסגרתה מוצע לתקן את הפוליסה התקנית לביטוח דירה המצויה בתוספת לתקנות (להלן: "**הפוליסה התקנית**"). התיקון המוצע הינו בעקבות אי בהירות לגבי הכיסוי הביטוחי במקרים של קריסת מבנים שלא כתוצאה מרעידת אדמה. בהתאם לטייטה, מוצע להבהיר כי מקרים כאמור לא יכללו בכיסוי הבסיסי בפוליסה וכן מוצע להוסיף אפשרות לרכישת הרחבה לכיסוי בגין נזק תאונתי משמעותי לדירה מכל סיבה (למעט מספר חריגים מנויים מצומצמים), שאינו נופל מ-70% מסכום הביטוח. בשלב מקדמי זה, החברה אינה יכולה להעריך את השפעת הטייטה. התוצאות בפועל עשויות להיות מושפעות, בין היתר, מהנוסח הסופי של התקנות, מנכונות מבטחי המשנה לבטח את הכיסוי האמור, מאופן תמחור, היקף הכיסוי, וכן מהתנהגות הלקוחות, המתחרים, הגורמים המפיצים והגורמים המממנים הלוואות משכנתא בשוק.

4.4.2 ביטוח חיים וביטוח מבנה במסגרת הלוואה לדיור

בחודש מאי 2022 פורסמה טיוטת לתיקון חוזר ביטוח חיים וביטוח מבנה אגב הלוואה לדיור (להלן: "**טיטוטת תיקון חוזר ביטוח הלוואה לדיור**"). במסגרתה מוצע לאפשר לסוכנויות ביטוח שהינן בבעלות בנקים למשכנתאות (להלן: "**סוכנויות הבנקים**"), להן מותר כיום לשווק פוליסת ביטוח דירה הכוללת כיסוי למבנה בתוספת כיסוי לנזקי מים בלבד (ללא כיסויים והרחבות נוספים), לשווק כיסוי בגין נזק לצד שלישי, וכן הרחבה לביטוח מבנה - "כיסוי לנזק משמעותי מכל סיבה" בהתאם לנוסח מוצע בטייטה לתיקון הפוליסה התקנית לביטוח דירה (לפירוט ראה סעיף 4.4.1 לעיל לעניין טיוטת תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (תנאי חוזה לביטוח דירות ותכולתן) (תיקון), התשפ"ב-2022).

ככל שטיטוטת תיקון חוזר ביטוח הלוואה לדיור תתקבל כנוסח מחייב, היא צפויה להגביר את יכולת התחרות של סוכנויות הבנקים, אם כי קיימת חוסר וודאות ביחס לנכונות מבטחי המשנה לבטח כיסוי נזק לצד שלישי ו/או כיסוי לנזק משמעותי מכל סיבה שהיא במסגרת פוליסת מבנה למשכנתא.

הערכות החברה בקשר עם טיוטת תיקון חוזר ביטוח הלוואה לדיור הינן מידע צופה פני עתיד, המתבסס על הערכות והנחות נכון למועד פרסום הדוח והתוצאה בפועל עשויה להיות שונה באופן מהותי מזו שנחזתה והיא תלויה, בין היתר, בנוסחו הסופי של התיקון, וכן בהתנהגות סוכנויות הבנקים, יתר הסוכנים, הלקוחות והגורמים המתחרים.

5. חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם

השפעת סיכוני השוק על התוצאות העסקיות
ברחבאם לתקנות נירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) התש"ל-1970, הדיווח בדבר חשיפה לסיכוני שוק ודרכי ניהולם מתייחס לחשיפות של החברה והחברות המאוחדות שלה, למעט מבטחים בארץ. בתקופת הדוח לא חלו שינויים מהותיים בחשיפה לסיכוני שוק של החברה ובדרכי ניהולם, לעומת הדוחות הכספיים השנתיים.

דוח בסיסי האמדה ליום 31 במרס 2022

סך הכל	חברת ביטוח בישראל	פריטים אחרים לא כספיים	מטבע חוץ			ישראל			באלפי ש"ח
			אחר	ליש"ט	יורו	דולר	צמוד מדד	לא צמוד	
1,270,799	1,124,323	146,476	-	-	-	-	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
15,059	2,781	12,278	-	-	-	-	-	-	נכסי מיסים נדחים
2,276,193	2,272,246	3,947	-	-	-	-	-	-	הוצאות רכישה נדחות
195,910	184,012	11,898	-	-	-	-	-	-	רכוש קבוע
488,218	397,159	91,059	-	-	-	-	-	-	נכס זכות שימוש
168,705	97,640	71,065	-	-	-	-	-	-	השקעות בחברות כלולות
3,258,667	3,258,667	-	-	-	-	-	-	-	נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
1,293,367	1,293,367	-	-	-	-	-	-	-	נדל"ן להשקעה אחר
4,343,308	4,343,308	-	-	-	-	-	-	-	נכסי ביטוח משנה
1,473	1,453	-	-	-	-	-	20	-	נכסי מיסים שוטפים
870,691	837,308	1,153	-	-	-	250	8,809	23,171	ח"יבים ויתרות חובה
832,758	829,662	-	-	-	-	-	-	3,096	פרמיות לגביה
81,479,241	81,479,241	-	-	-	-	-	-	-	השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
									השקעות פיננסיות אחרות
6,173,469	6,164,290	-	-	-	-	4,041	-	5,138	נכסי חוב סחירים
22,625,173	22,624,901	-	-	-	-	-	272	-	נכסי חוב שאינם סחירים
2,107,798	2,072,435	35,363	-	-	-	-	-	-	מניות
4,510,329	4,510,211	118	-	-	-	-	-	-	אחר
9,212,289	9,212,289	-	-	-	-	-	-	-	מזומנים ושוי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
4,335,844	3,571,669	-	-	-	229	2,302	-	761,644	מזומנים ושוי מזומנים אחרים
145,459,291	144,276,962	373,357	-	-	229	6,593	9,101	793,049	סך הכל נכסים

חשיפה לסכני שוק ודרכי ניהול (המשך)

השפעת סיכני השוק על התוצאות העסקיות (המשך)
דוח בסיסי האגודה ליום 31 במרס 2022 (המשך)

סר הכל	חברת ביטוח בישראל	פריטים אחרים לא כספיים	מטבע חוץ		מטבע ישראלי		התחייבויות
			אחר	ליש"ט	יורו	דולר	
							באלפי ש"ח
32,854,417	32,854,417	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
93,587,544	93,587,544	-	-	-	-	-	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
700,213	693,521	6,692	-	-	-	-	התחייבות מיסים נדחים
74,730	54,039	-	-	-	-	-	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
585,545	476,362	-	-	-	-	109,183	התחייבויות בגין חכירה
3,390,389	3,278,622	-	-	-	-	-	זכאים ויתרות זכות
70,005	66,989	-	-	-	-	3,016	התחייבויות מיסים שוטפים
5,693,232	5,693,232	-	-	-	-	-	התחייבויות פיננסיות
136,956,075	136,704,726	6,692	-	-	-	112,199	סך כל ההתחייבויות
132,458							
8,503,216	7,572,236	366,665	-	-	229	6,593 (103,098)	סך הכול חשיפה
660,591							

6. גילוי בקשר עם הדיווח הפיננסי של התאגיד

6.1. דיווח בדבר אומדנים חשבונאיים קריטיים

לעניין שימוש באומדנים ושיקול דעת בעריכת דוחות כספיים, ראה ב"אור" (ב) בדוחות הכספיים.

6.2. התחייבויות תלויות

בדוח רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של החברה נכללה הפניית תשומת לב לאמור ב"אור" 7 בדוחות הכספיים, בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

6.3. הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

6.3.1. תקנות ניירות ערך

בחודש דצמבר 2009 פורסמו **תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים) (תיקון מס' 3) התש"ע-2009**, העוסקות במעקר הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד, אשר מטרתן לשפר את איכות הדיווח הכספי והגילוי בתאגידים מדווחים.

בתיקון מיום 7 ביולי 2011, נקבע כי תאגיד המאחד או המאחד באיחוד יחסי תאגיד בנקאי או גוף מוסדי, רשאי לבחור ליישם בהתייחס לבקרה הפנימית בתאגיד הבנקאי או בגוף המוסדי בלבד, את מתכונת הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית הקבועה בדין האחר החל עליהם בנושא זה, ככל שקיימת מתכונת כזו לגבי הדוח הרבעוני.

בהתאם לכך, בנוסף להצהרות המנהלים ולדוח בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית, שניתן במסגרת הדוח התקופתי, מצורפים גילוי והצהרות מנהלים בהתייחס לבקרה הפנימית בגופים המוסדיים המאוחדים, אשר חלות עליהם הוראות הממונה.

6.3.2. הוראות הממונה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

הממונה פרסם בשנים האחרונות מספר חוזרים (להלן: "**חוזרי הממונה**") שנועדו ליישם את דרישות סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, בחברות ביטוח, בחברות המנהלות קרנות פנסיה וקופות גמל, בקרנות פנסיה ובקופות גמל (להלן: "**הגופים המוסדיים**").

בהתאם, כללו כלל ביטוח והגופים המוסדיים המאוחדים, המידע בכפוף להוראות הדין והדיווח ובמועדים כפי שנקבעו בהוראות אלו.

6.3.3. סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act - אחריות ההנהלה לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי

בהתאם לחוזרי הממונה המבוססים על סעיף 302 וסעיף 404 של ה-SOX Act, וכפי שפורט בדוחות הדירקטוריון הקודמים של כלל ביטוח, כלל ביטוח פעלה ופועלת באופן שוטף ליישום ההליך הנדרש בהתאם להוראות האמורות, שכולל בחינה של תהליכי העבודה והבקורות הפנימיים המבוצעים, וזאת על פי השלבים ובמסגרת המועדים שנקבעו בחוזרים. במסגרת זאת, אימצה כלל ביטוח את מודל הבקרה הפנימי של Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO), המהווה מסגרת מוגדרת ומוכרת המשמשת לצורך הערכת הבקרה הפנימית.

הנהלת כלל ביטוח (הגוף המוסדי), בשיתוף המנכ"ל ומשנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל החטיבה הפיננסית, העריכו לתום התקופה המכוסה בדוח זה את האפקטיביות של הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של כלל ביטוח. על בסיס הערכה זו, המנכ"ל ומשנה למנכ"ל כלל ביטוח מנהל החטיבה הפיננסית הסיקו כי לתום תקופה זו הבקורות והנהלים לגבי הגילוי של כלל ביטוח הינן אפקטיביות על מנת לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על המידע שכלל ביטוח נדרשת לגלות בדוח הרבעוני בהתאם להוראות הדין והוראות הדיווח שקבע הממונה ובמועד שנקבע בהוראות אלו.

במהלך הרבעון המסתיים ביום 31 במרס 2022 לא אירע כל שינוי בבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי אשר השפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של הגוף המוסדי על דיווח כספי.

הצהרות המנהלים בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, בהתייחס לתהליכים הרלוונטיים, בהתאם לחוזרי הממונה מצורפות בדוח.

הדירקטוריון מביע את הערכתו לעובדים, למנהלים ולסוכנים של חברות הקבוצה על תרומתם להישיג הקבוצה.

יורם נוח
מנהל כללי

חיים סאמט
יו"ר הדירקטוריון

תל אביב, 29 במאי 2022

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים

ליום 31 במרס 2022

(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

2-1	דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים
2-2	דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים
2-4	דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים
2-5	דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים
2-6	דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים
2-9	דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים
2-12	ביאור 1: כללי
2-15	ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים
2-17	ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית
2-19	ביאור 4: דיווח מגזרי
2-28	ביאור 5: מכשירים פיננסיים
2-35	ביאור 6: ניהול ודרישות הון
2-36	ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות
2-85	ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה
2-90	נספח פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רח' הארבעה 17, תא דואר 609
תל-אביב 6100601
03-6848000

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' מנחם בגין 144 א'
תל אביב 6492102
טל. 03-6232525
פקס. 03-5622555
www.ey.com

דוח סקירה של רואי החשבון המבקרים לבעלי המניות של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

מבוא

סקרנו את המידע הכספי המצורף של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ וחברות בנות שלה (להלן: "הקבוצה"), הכולל את הדוח התמציתי המאוחד על המצב הכספי ליום 31 במרס, 2022 ואת הדוחות התמציתיים המאוחדים על רווח והפסד, הרווח הכולל, השינויים בהון ותזרימי המזומנים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. הדירקטוריון והנהלה אחראים לעריכה ולהצגה של מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34 "דיווח כספי לתקופות ביניים", ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981, וכן הם אחראים לעריכת מידע כספי לתקופת ביניים זו לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התשל"ז-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח. אחריותנו היא להביע מסקנה על מידע כספי לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

לא סקרנו את המידע הכספי התמציתי לתקופת הביניים של חברה מוחזקת המטופלת לפי שיטת השווי המאזני, אשר ההשקעה בה הינה כ-71 מיליוני ש"ח ליום 31 במרס 2022 וחלקה של הקבוצה ברווחיה הינו כ-1,875 אלפי ש"ח בתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע כספי התמציתי לתקופת הביניים של אותה חברה נסקר על ידי רואי חשבון אחרים, שדוח הסקירה שלהם הומצא לנו ומסקנתנו, ככל שהיא מתייחסת למידע הכספי בגין אותה חברה, מבוססת על דוח הסקירה של רואי החשבון האחרים.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומימוש נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם לתקן חשבונאות בינלאומי IAS 34, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981.

בנוסף לאמור בפסקה הקודמת, בהתבסס על סקירתנו ועל דוח הסקירה של רואי חשבון אחרים, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הנ"ל אינו ממלא, מכל הבחינות המהותיות, אחר הוראות הגילוי לפי פרק ד' של תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידים), התשל"ז-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

פסקת הדגש עניין (הפניית תשומת לב)

מבלי לסייג את מסקנתנו הנ"ל, הננו מפנים את תשומת הלב לאמור בביאור 7 לדוחות הכספיים ביניים מאוחדים בדבר חשיפה להתחייבויות תלויות.

קוסט פורר גבאי את קסירר
סומך חייקין
רואי חשבון
מבקרים משותפים

תל-אביב,
29 במאי 2022

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

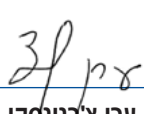
באלפי ש"ח	ביאור	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר
		2021	2022	2021
מבוקר	בלתי מבוקר			מבוקר
נכסים				
נכסים בלתי מוחשיים		1,270,799	1,235,793	1,289,881
נכסי מיסים נדחים		15,059	13,001	14,738
הוצאות רכישה נדחות		2,276,193	2,034,845	2,194,136
רכוש קבוע		195,910	200,329	204,594
נכס זכות שימוש		488,218	497,270	487,688
השקעות בחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני		168,705	138,519	171,563
נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה		3,258,667	3,128,698	3,140,825
נדל"ן להשקעה אחר		1,293,367	1,246,304	1,250,884
נכסי ביטוח משנה		4,343,308	4,175,006	4,418,206
נכסי מיסים שוטפים		1,473	3,569	1,359
חייבים ויתרות חובה		870,691	676,810	529,356
פרמיה לגבייה		832,758	751,579	748,255
השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה	5	81,479,241	73,064,156	81,745,557
השקעות פיננסיות אחרות:	5			
נכסי חוב סחירים		6,173,469	5,844,103	6,469,715
נכסי חוב שאינם סחירים		22,625,173	22,142,319	22,080,962
מניות		2,107,798	1,886,774	2,073,677
אחרות		4,510,329	3,761,548	4,576,518
סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות				
		35,416,769	33,634,744	35,200,872
מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה		9,212,289	5,910,555	9,992,795
מזומנים ושווי מזומנים אחרים		4,335,844	2,804,834	4,123,919
סך כל הנכסים				
		145,459,291	129,516,012	145,514,628
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה				
	5	94,940,144	82,638,642	95,456,521

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על המצב הכספי מאוחדים ביניים

באלפי ש"ח	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר
	2022	2021	
הון	ביאור	בלתי מבוקר	מבוקר
הון מניות		155,448	155,452
פרמיה על מניות		1,640,140	1,641,507
קרנות הון		1,132,407	1,286,142
יתרת עודפים		3,773,398	4,641,888
סך כל ההון המיוחס לבעלי המניות של החברה		6,701,393	7,724,989
זכויות שאינן מקנות שליטה		57,831	62,184
סך כל ההון		6,759,224	7,787,173
התחייבויות			
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה		31,820,924	32,775,786
התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה		81,096,462	93,453,683
התחייבויות מיסים נדחים		624,418	766,572
התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו		83,936	80,007
התחייבויות בגין חכירה		583,502	585,193
זכאים ויתרות זכות		3,689,546	4,238,811
התחייבויות מיסים שוטפים		63,673	61,252
התחייבויות פיננסיות	5	4,794,327	5,766,151
סך כל ההתחייבויות		122,756,788	137,727,455
סך כל ההון וההתחייבויות		129,516,012	145,514,628

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

 ערן צ'רנינסקי משנה למנכ"ל מנהל חטיבה פיננסית	 יורם נוח מנהל כללי	 חיים סאמט יו"ר הדירקטוריון	29 במאי 2022 תאריך אישור הדוחות הכספיים
---	--	--	--

דוחות רווח והפסד מאוחדים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
10,600,210	2,457,726	2,887,343	פרמיות שהורווחו ברוטו
1,587,711	392,590	398,871	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
9,012,499	2,065,136	2,488,472	פרמיות שהורווחו בשייר
13,931,324	3,711,898	(30,287)	רווח מהשקעות, נטו והכנסות מימון
1,775,486	498,724	298,596	הכנסות מדמי ניהול
336,823	80,494	92,646	הכנסות מעמלות
1,038	10	136	הכנסות אחרות
25,057,170	6,356,262	2,849,563	סך כל ההכנסות
22,139,990	5,972,617	1,710,725	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(1,867,052)	(736,788)	(256,583)	חלקם של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
20,272,938	5,235,829	1,454,142	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
2,008,347	481,820	520,834	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
973,100	225,189	227,398	הוצאות הנהלה וכלליות
8,762	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
10,562	1,470	7,163	הוצאות אחרות
231,842	53,803	54,826	הוצאות מימון
23,505,551	5,998,111	2,264,363	סך כל ההוצאות
29,231	1,060	(2,819)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני, נטו
1,580,850	359,211	582,381	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
494,385	118,594	196,792	מיסים (הטבת מס) על הכנסה
1,086,465	240,617	385,589	רווח (הפסד) לתקופה
מיוחס ל:			
1,081,773	239,673	384,379	בעלי המניות של החברה
4,692	944	1,210	זכויות שאינן מקנות שליטה
1,086,465	240,617	385,589	רווח (הפסד) לתקופה
רווח (הפסד) למניה המיוחס לבעלי המניות של החברה:			
15.99	3.54	5.27	רווח (הפסד) בסיסי למניה (בש"ח)
15.97	3.54	5.16	רווח (הפסד) מדולל למניה (בש"ח)
מספר המניות ששימשו לחישוב הרווח למניה:			
67,645	67,645	72,979	בסיסי
67,743	67,645	74,469	מדולל

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על הרווח הכולל מאוחדים ביניים

באלפי ש"ח	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2022	2021	2021
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר
רווח (הפסד) לתקופה	385,589	240,617	1,086,465
רווח כולל אחר:			
פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד:			
הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנזקפו לקרן הון	2,520	8,047	(7,360)
הפרשי תרגום מטבע חוץ שנזקפו לרווח והפסד	-	-	9,932
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון	278,903	466,872	1,383,539
שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד	(571,096)	(236,008)	(938,758)
הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד	30,806	6,696	34,250
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שהועבר או יועבר לרווח והפסד, לפני מס	(258,867)	245,607	481,603
מס (הטבת מס) בגין נכסים פיננסיים זמינים למכירה	(89,497)	81,083	164,035
מס (הטבת מס) בגין רכיבים אחרים	580	1,851	592
מס (הטבת מס) בגין פריטי רווח כולל אחר לתקופה שהועברו או יועברו לרווח והפסד	(88,917)	82,934	164,627
רווח (הפסד) כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס	(169,950)	162,673	316,976
פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:			
רווחים (הפסדים) אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת	8,764	-	5,448
מס (הטבת מס) בגין פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד	2,801	-	1,756
רווח (הפסד) כולל אחר שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס	5,963	-	3,692
רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה	(163,987)	162,673	320,668
סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה	221,602	403,290	1,407,133
מיוחס ל:			
בעלי המניות של החברה	221,131	402,144	1,401,634
זכויות שאינן מקנות שליטה	471	1,146	5,499
סך הכל רווח (הפסד) כולל לתקופה	221,602	403,290	1,407,133

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים

זכויות שאינן מקבוצות שליליות		מיוחס לבעלי המניות של החברה									
סך הכל הון	סך היליטה	קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקבוצות שליליות	קרן הון בגין נכסים זמניים למכירה	קרן תרגום	קרן מניות	קרן מניות	קרן מניות	קרן מניות	קרן מניות	קרן מניות	קרן מניות
7,787,173	62,184	7,724,989	4,641,888	(39,309)	180,329	1,166,602	(21,480)	1,641,507	155,452	155,452	155,452
385,589	1,210	384,379	384,379	-	-	-	-	-	-	-	-
2,520	-	2,520	-	-	-	-	2,520	-	-	-	-
278,903	(994)	279,897	-	-	-	279,897	-	-	-	-	-
(571,096)	(172)	(570,924)	-	-	-	(570,924)	-	-	-	-	-
30,806	8	30,798	-	-	-	30,798	-	-	-	-	-
8,764	35	8,729	-	-	-	-	-	-	-	-	-
86,116	384	85,732	(2,790)	-	-	89,102	(580)	-	-	-	-
(163,987)	(739)	(163,248)	5,939	-	-	(171,127)	1,940	-	-	-	-
221,602	471	221,131	390,318	-	-	(171,127)	1,940	-	-	-	-
-	-	-	(123)	-	-	-	-	122	1	1	1
492,109	-	492,109	-	-	-	-	-	485,698	6,411	6,411	6,411
2,332	-	2,332	2,332	-	-	-	-	-	-	-	-
8,503,216	62,655	8,440,561	5,034,415	(39,309)	180,329	995,475	(19,540)	2,127,327	161,864	161,864	161,864
יתרה ליום 31 במרס 2022											

הביאורים המצורפים בדוחות הנכסיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על השינויים בהון מאוחדים ביניים (המשך)

זכויות שאינן מקנות שליטה		מיוחס לגבילי המניות של החברה									
סך הכל הון	שליטה	קירן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן מקנות הון קירן הון בגין נכסים זמינים למכירה פרמיה על קרן תרומה הון מניות									
		סך הכל	יתרת עודפים	שליטה	קרנות הון אחרות	זמינים למכירה	קרן תרומה	מניות	הון מניות		
באילפי ש"ח לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)											
6,355,934	56,685	6,299,249	3,535,095	(39,309)	180,329	852,376	(23,460)	1,638,770	155,448		
240,617	944	239,673	239,673	-	-	-	-	-	-		
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר: הפרשי תרגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שנתקפו לקרן הון הפרשי תרגום מטבע חוץ שנתקפו לרווח והפסד שינוי, נטו, בשווי הונו של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנתקפו לקרן הון שינוי, נטו, בשווי הונו של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד הפסדים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל											
8,047	-	8,047	-	-	-	-	8,047	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
466,872	423	466,449	-	-	-	466,449	-	-	-		
(236,008)	(119)	(235,889)	-	-	-	(235,889)	-	-	-		
6,696	2	6,694	-	-	-	6,694	-	-	-		
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
(82,934)	(104)	(82,830)	-	-	-	(80,979)	(1,851)	-	-		
162,673	202	162,471	-	-	-	156,275	6,196	-	-		
403,290	1,146	402,144	239,673	-	-	156,275	6,196	-	-		
-	-	-	(1,370)	-	-	-	-	1,370	-		
6,759,224	57,831	6,701,393	3,773,398	(39,309)	180,329	1,008,651	(17,264)	1,640,140	155,448		

הביאורים המצורפים בדוחות הנכסיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

סך הכל רווח כולל לתקופה
עסקאות עם בעלי המניות שנתקפו ישירות להון:
מימוש ופקיעת כתבי אופציה לעובדים בכירים

יתרת ליום 31 במרס 2021

דכריות שאינן מקנות שליטה		מיוחס לבעלי המניות של החברה										
סך הכל הון		קרן הון מעסקאות עם בעלי זכויות שאינן יתרת עורכים				קרן הון בגין נכסים זמינים למכירה				פרמיה על מניות		הון מניות
		סך הכל	יתרת עורכים	מקנות שליטה	קרנות הון אחרות	זמינים למכירה	קרן תרגום	מניות				
באלפיה ש"ח												
לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)												
יתרה ליום 1 בינואר 2021												
6,355,934	56,685	6,299,249	3,535,095	(39,309)	180,329	852,376	(23,460)	1,638,770	155,448			
1,086,465	4,692	1,081,773	1,081,773	-	-	-	-	-	-	רווח לתקופה		
פריטי רווח (הפסד) כולל אחר:												
(7,360)	-	(7,360)	-	-	-	-	(7,360)	-	-	הפריש תגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שזרקו לקרן הון		
9,932	-	9,932	-	-	-	-	9,932	-	-	הפריש תגום מטבע חוץ בגין פעילויות חוץ שזרקו לקרן הון		
1,383,539	1,766	1,381,773	-	-	-	1,381,773	-	-	-	שיקוי, נטו, בשווי הון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שזרקו לקרן הון		
(938,758)	(604)	(938,154)	-	-	-	(938,154)	-	-	-	שיקוי, נטו, בשווי הון של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שזרקו לקרן הון		
34,250	8	34,242	-	-	-	34,242	-	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שזרקו לקרן הון		
5,448	55	5,393	-	-	-	-	-	-	-	לדוח רווח והפסד		
(166,383)	(418)	(165,965)	(1,738)	-	-	(163,635)	(592)	-	-	רווחים אקטואריים מתוכנית הטבה מוגדרת		
320,668	807	319,861	3,655	-	-	314,226	1,980	-	-	הטבת מס (מס) בגין פריטי (הפסד) רווח כולל		
1,407,133	5,499	1,401,634	1,085,428	-	-	314,226	1,980	-	-	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה, נטו ממס		
סך הכל רווח כולל לתקופה												
עסקאות עם בעלי המניות שזרקו ישירות להון:												
-	-	-	(2,741)	-	-	-	-	2,737	4	תשלומים מבוססי מניות		
24,106	-	24,106	24,106	-	-	-	-	-	-	תשלומים מבוססי מניות		
7,787,173	62,184	7,724,989	4,641,888	(39,309)	180,329	1,166,602	(21,480)	1,641,507	155,452	יתרה ליום 31 בדצמבר 2021		

הביאורים המצורפים בדוחות הנספחים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים

לתקופה של שלושה חודשים		לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	
שהסתיימה ביום 31 במרס		2021	2022
באלפי ש"ח	נספח	בלתי מבוקר	מבוקר
תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת			
לפני מיסים על הכנסה	(א)	(774,426)	7,531,448
מס הכנסה ששולם		(168,717)	(439,747)
מזומנים נטו שנבעו (ששימשו) מפעילות שוטפת			
		(943,143)	7,091,701
תזרימי מזומנים מפעילות השקעה			
תמורה ממימוש רכוש קבוע		-	197
תמורה ממימוש השקעות בחברות מוחזקות אחרות		-	23,568
תמורה ממימוש השקעה בנכסים פיננסיים זמינים למכירה על ידי חברות שאינן חברות ביטוח ופיננסים		2,109	182,545
השקעה במניות והלוואות בחברות מוחזקות		-	(14,923)
השקעה בנכסים פיננסיים זמינים למכירה על ידי חברות שאינן חברות ביטוח ופיננסים		-	(64,498)
רכישת חברה שאוחדה לראשונה בניכוי המזומן שהתקבל	(i)	-	(66,063)
השקעה ברכוש קבוע		(953)	(30,967)
השקעה בנכסים בלתי מוחשיים		(38,372)	(191,889)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות השקעה			
		(37,216)	(162,030)
תזרימי מזומנים מפעילות מימון			
הנפקת הון מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)		492,109	-
תמורה מהנפקת כתבי התחייבות נדחים		-	731,383
עלויות הנפקת והחלפת כתבי התחייבות נדחים		-	(6,625)
פירעון כתבי התחייבות נדחים		-	(529,838)
פירעון התחייבות בגין חכירה		(18,329)	(56,854)
ריבית כתבי התחייבות נדחים, ששולמה		(56,736)	(122,047)
מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון			
		417,044	16,019
השפעת התנודות בשערי החליפין על יתרות המזומנים ושווי מזומנים		(5,266)	(51,048)
גידול (קטיון) נטו במזומנים ושווי מזומנים			
		(568,581)	6,894,642
מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה	(ב)	14,116,714	7,222,072
מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה	(ג)	13,548,133	14,116,714

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,086,465	240,617	385,589	(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על ההכנסה (1) (2) רווח לתקופה
(29,231)	(1,060)	2,819	פריטים שאינם כרוכים בתזרימי מזומנים:
172	-	212	חלק החברה בהפסדי (רווחי) חברות מוחזקות המטופלות לפי שיטת השווי המאזני
1,696,891	742,029	78,631	דיבידנד שנתקבל מחברות מוחזקות המטופלות בשיטת השווי המאזני
16,162,319	3,805,098	133,861	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
(197,492)	(38,201)	(82,057)	שינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
(788,877)	(545,677)	74,898	שינוי בהוצאות רכישה נדחות
90,659	21,461	23,197	שינוי בנכסי ביטוח משנה
233,527	56,113	57,454	פחת רכוש קבוע ונכס זכות שימוש
8,762	-	-	הפחתה של נכסים בלתי מוחשיים
(178)	-	-	ירידת ערך נכסים בלתי מוחשיים
(316)	(16)	(3)	הפסד (רווח) ממימוש רכוש קבוע
169,146	37,763	45,724	הפסד (רווח) מנכס זכות שימוש
1,076,639	386,497	(77,016)	ריבית והפרשי הצמדה שנצברו בגין כתבי התחייבויות נדחים והתחייבות בגין חכירה
(194,459)	(21,670)	(22,523)	ריבית שנצברה ושערך התחייבויות לתאגידים בנקאיים ואחרים
(79,500)	(3,299)	(6,710)	שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
24,106	-	2,332	שינוי בשווי הוגן של נדל"ן להשקעה אחר
(9,390,508)	(3,260,760)	809,490	עסקאות תשלום מבוסס מניות
494,385	118,594	196,792	הפסדים (רווחים) נטו, מההשקעות פיננסיות עבור חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה
			מיסים על הכנסה (הטבת מס)
(174,727)	(40,315)	(66,323)	הפסדים (רווחים) נטו מההשקעות פיננסיות אחרות:
(862,291)	(174,661)	(380,590)	נכסי חוב סחירים
(298,654)	(95,214)	(66,910)	נכסי חוב שאינם סחירים
(552,670)	(134,856)	7,880	מניות
			אחרות
(137,136)	(63,586)	(95,319)	השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה:
234,212	-	-	רכישת נדל"ן להשקעה
(1,556,288)	995,365	(543,174)	תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה
			רכישות נטו של השקעות פיננסיות
			תקבולים (השקעות) ממכירת נכסים פיננסיים זמינים למכירה ונדל"ן להשקעה
(551,426)	(14,871)	90,247	בעסקי ביטוח:
873,974	124,974	(163,615)	נכסי חוב סחירים
167,345	3,959	(21,766)	נכסי חוב שאינם סחירים
(250,291)	113,294	122,326	מניות
(55,341)	(26,604)	(33,802)	אחרות
96,481	-	-	רכישת נדל"ן להשקעה אחר
			תמורה ממכירת נדל"ן להשקעה אחר

(1) תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים תזרימי מזומנים בגין רכישות ומכירות נטו של השקעות פיננסיות ונדל"ן להשקעה הנובעים מהפעילות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה.

(2) במסגרת תזרימי המזומנים מפעילות שוטפת כוללים תזרימי מזומנים בגין דיבידנד וריבית שהתקבלו, המפורטים בנספח ד'. הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

דוחות על תזרימי המזומנים מאוחדים ביניים (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס	
2021	2022	2021	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח	
(א) תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על ההכנסה (המשך)			
שינויים בפרטים אחרים בדוח על המצב הכספי, נטו			
(25,664)	(1,846)	(266)	ניירות ערך המוחזקים למסחר על ידי חברות מאוחדות שאינן חברות ביטוח
101,596	392,938	(341,335)	חייבים ויתרות חובה
(97,303)	(100,627)	(84,503)	פרמיה לגביה
255,158	(700,763)	(823,453)	זכאים ויתרות זכות
1,963	450	3,487	התחייבויות בשל הטבות לעובדים, נטו
7,531,448	1,815,126	(774,426)	סך הכל תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת לפני מיסים על ההכנסה
(ב) מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה:			
5,273,150	5,273,150	9,992,795	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
1,948,922	1,948,922	4,123,919	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
7,222,072	7,222,072	14,116,714	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
(ג) מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה:			
9,992,795	5,910,555	9,212,289	מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
4,123,919	2,804,834	4,335,844	מזומנים ושווי מזומנים אחרים
14,116,714	8,715,389	13,548,133	יתרת מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה
(ד) תזרימי מזומנים בגין ריבית ודיבידנד שהתקבלו, הכלולים בפעילות השוטפת:			
1,529,735	318,796	313,471	ריבית שהתקבלה
802,984	333,138	94,826	דיבידנד שהתקבל
(ה) פעילות שאינה כרוכה בתזרימי מזומנים:			
6,379	-	-	השקעה בנכסים כנגד זכאים ויתרות זכות
(ו) איחוד לראשונה של חברה שנרכשה:			
(78,638)	-	-	נכסים בלתי מוחשיים
(408)	-	-	רכוש קבוע
(1,547)	-	-	נכס זכות שימוש
(2,687)	-	-	חייבים ויתרות חובה
6	-	-	התחייבות בשל הטבות לעובדים, נטו
1,950	-	-	התחייבות בגין חכירה
7,159	-	-	התחייבויות מיסים נדחים
8,102	-	-	זכאים ויתרות זכות
(66,063)	-	-	סך הכל השקעה ברכישת חברות מאוחדות שאוחדו לראשונה

הביאורים המצורפים בדוחות הכספיים המאוחדים ביניים מהווים חלק בלתי נפרד מהם.

ביאור 1: כללי

א. היישות המדווחת

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") הינה חברה תושבת ישראל, אשר התאגדה בישראל וכתובתה הרשמית היא רחוב ראול וולנברג 36, תל אביב. ניירות הערך של החברה רשומים למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ.

הדוחות הכספיים המאוחדים ליום 31 במרס 2022 (להלן: "הדוחות הכספיים"), כוללים את אלה של החברה ושל החברות הבנות שלה (להלן יחד: "הקבוצה"), וכן את זכויות הקבוצה בעסקאות משותפות ובחברות כלולות.

נכון למועד פרסום הדוח, החברה הינה חברה ללא גרעין שליטה.

ביום 8 בדצמבר 2019 נתקבל אצל החברה מכתב מאת הממונה ("מכתב הממונה"), לפיו, בין היתר, הודיע הממונה כי לאור השינויים שחלו בשיעורי ההחזקה של אי די בי חברה לפתוח בע"מ ("אי די בי פתוח")¹ בחברה, קיים הממונה בחינה של סוגיית השליטה בחברה. בהתאם למכתב הממונה, במסגרת הבחינה האמורה התקבלו בנושא גם עמדות משרד המשפטים, רשות ניירות ערך ורשות התחרות. ממצאי הבחינה האמורה, אשר לעמדת הממונה, מתבססים על מצגי החברה, העלו כי נכון למועד המכתב, אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בחברה באופן המקים חובה לקבל היתר שליטה בחברה בהתאם לסעיף 32(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ("חוק הפיקוח") ולפיכך על החברה לקבל מאת הממונה היתר שליטה בכלל חברה לביטוח ("כלל ביטוח"). בהמשך לאמור, ביום 19 באוקטובר 2020, נתקבל אצל החברה מכתב מאת הממונה בנושא "עדכון בדבר מתווה הפעלת אמצעי שליטה בכלל ביטוח" (אשר החליף את מכתב הממונה בנדון מיום 21 ביולי 2020) המפרט, בין היתר, את התייחסות הממונה להסדרים אשר יחולו על הפעלת אמצעי שליטה של החברה בכלל ביטוח לרבות לעניין מינוי דירקטורים בכלל ביטוח ובחברה והשתתפות באסיפה הכללית של כלל ביטוח ("מתווה הפעלת אמצעי השליטה"). ביום 30 בנובמבר 2020 נתקבל מאת הממונה מכתב הבהרות בקשר עם מתווה הפעלת אמצעי השליטה. לפרטים נוספים בעניין מתווה השליטה לרבות מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח ראו סעיף 2(ג) להלן. הדיונים בין החברה לממונה בקשר עם המכתבים האמורים טרם מוצגו. הדיונים בין החברה לממונה בקשר עם המכתבים האמורים טרם מוצגו.

ב. התפתחויות בתקופת הדוח לגבי השליטה וההחזקות בחברה

בהתאם להוראות חוק הפיקוח, החזקה של יותר מחמישה אחוזים מסוג מסוים של אמצעי שליטה בגוף מוסדי מותנית בקבלת היתר להחזקת אמצעי שליטה מאת הממונה ושליטה בגוף מוסדי או בסוכנות ביטוח מחייבת גם היא היתר מאת הממונה.

נכון למועד פרסום הדוח, למיטב ידיעת החברה התקבל אצל מספר גופים היתר להחזקת אמצעי שליטה, מהם שני גופים מוסדיים.

בימים 11 ו-12 במאי 2020 התקבל אצל כלל ביטוח העתק מכתביו של הממונה למר משה (מורי) ארקין ולמר אלפרד אקירוב (לכל אחד בנפרד), בו הוא מבחיר, בעקבות הדיווחים מהימים 6 ו-10 במאי 2020 (ראה סעיף 1(ג) להלן) כי היתר האחזקה שניתן למר ארקין להחזקת עד 8% ממניות החברה והיתר האחזקה שניתן למר אקירוב להחזקת עד 10% ממניות החברה מיום 5 באפריל 2020 אינו מאפשר להם או למי מטעמם, לפעול, לבד או ביחד עם אחרים, באופן שיביא להכוננת פעילות כלל ביטוח, בין היתר באמצעות מעורבות בתהליכי קבלת החלטות לגבי מינוי דירקטורים ונושאי משרה בה. יציין כי למיטב ידיעת החברה, נכון למועד זה מר ארקין אינו מחזיק מעל 5% ממניות החברה ומר אקירוב מחזיק ב-15% ממניות החברה.

יציין כי בהתאם למידע שמסר הממונה לחברה, ביום 1 ביולי 2021, העניק הממונה למר אלפרד אקירוב, מר ג'ורג' אקירוב וגברת שרון אקירוב (להלן: "בעלי ההיתר"), היתר להחזקת עד 15% מאמצעי השליטה בחברה ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה. בין יתר תנאי ההיתר, נקבע כי בעלי ההיתר לא יערכו כל הסדר או הסכם עם צד שלישי הנוגע להחזקת אמצעי שליטה של בעלי ההיתר בחברה ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה, אלא באישור מראש ובכתב של הממונה. כמו כן, בעלי ההיתר התחייבו בפני הממונה שלא לפעול לבד או ביחד עם אחרים באופן המקים להם שליטה בחברה, וכן התחייבו שלא לפעול בשיתוף פעולה עם מחזיק אחר באמצעי שליטה בחברה לעניין הצבעה למינוי דירקטור או לעניין הפסקת כהונתו או כל עניין אחר שיובא להכרעת האסיפה הכללית.

למיטב ידיעת החברה, על פי מידע שפורסם באופן פומבי אך לא נמסר לה, בעלי ההיתר פנו לממונה לקבלת היתר שליטה בכלל החזקות ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה.

בהתאם לדיווח מידי של אלרוב מיום 15 במרס 2022, מתקיימים דיונים בין אלרוב לממונה במסגרתם הציעה אלרוב מספר מתווים אפשריים לקבלת היתר שליטה לרכישת 15% נוספים ממניות החברה, בקשר עם עמידתה בחוק הריכוזיות. בהתאם לדיווח אלרוב, התקבלה התייחסות מהממונה לפיה אינו מקבל את פרשנות אלרוב ואלרוב דיווחה כי היא ממשיכה במגעים עם הממונה לרבות דיון בחלופות נוספות אותן היא מבקשת לבחון.

לעניין פניות אלרוב בקשר עם הצעה להשהות את הליך הנפקת המניות לציבור שבצעה החברה ותביעה נגזרת שהוגשה בעקבות הפניות האמורות ראה ביאור 41 (ב) בדוחות הכספיים השנתיים.

עוד יציין כי בהתאם למידע שמסר הממונה לחברה, ביום 29 במרס 2022, העניק הממונה למר שלום שי וגברת נטלה שי היתר להחזקת עד 10% מאמצעי השליטה בחברה ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה. נכון למועד זה מחזיקים ה"ה ביחד עם דונה חברה להנדסה ובנין בע"מ בכ-5.08% ממניות כלל החזקות.

בין יתר תנאי ההיתר, נקבע כי בעלי ההיתר לא יערכו כל הסדר או הסכם עם צד שלישי הנוגע להחזקת אמצעי שליטה של בעלי ההיתר בחברה ובגופים המוסדיים הנשלטים על ידה, אלא באישור מראש ובכתב של הממונה.

1. בהתאם להוראות הממונה, במהלך התקופה שבין שנת 2017 ועד לחודש ינואר 2021 נמכרו כל המניות של החברה שהוחזקו בידי אי די בי פתוח, במישרין ובאמצעות נאמן למניות השליטה בחברה, חלקן באמצעות עסקאות החלף, אשר למועד הדוח הסתיימו כולן.

ביאור 1: כללי (המשך)

ב. התפתחויות בתקופת הדוח לגבי השליטה וההחזקות בחברה (המשך)

כמו כן, בעלי ההיתר התחייבו בפני הממונה שלא לפעול לבד או ביחד עם אחרים באופן המקיים להם שליטה בחברה, וכן התחייבו שלא לפעול בשיתוף פעולה עם מחזיק אחר באמצעי שליטה בכלל החזקות לעניין הצבעה למינוי דירקטור או לעניין הפסקת כהונתו אן כל עניין אחר שיובא להכרעת האסיפה הכללית.

יובהר כי נכון למועד פרסום הדוח, חובת הדיווח לחברה, אודות אחזקותיהם של בעלי מניות בחברה, חלה על בעלי עניין, כהגדרתם בחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, בלבד וכן כי אין לחברה מידע אודות סטטוס היתרי ההחזקה או שינויים שחלו בהם, מעבר לאמור לעיל.

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח

1. מינוי יו"ר דירקטוריון

ביום 4 בפברואר 2021 מונה מר חיים סאמט כיו"ר הדירקטוריון של החברה. קודם לכן כיהנה הגב' מלי מרגליות כיו"ר דירקטוריון זמני בחברה. וזאת ממועד סיום כהונתו של היו"ר הקודם. מר דני נוה, ביום 20 באוגוסט 2020.

ביום 2 בנובמבר 2021 מונה מר חיים סאמט כיו"ר דירקטוריון כלל ביטוח, המינוי נכנס לתוקף ביום 23 בדצמבר 2021 לאחר שנתקבל אישור הממונה למינוי².

2. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח

2.1 מינוי דירקטורים בכלל ביטוח

במהלך התקופה בה כיהן נאמן למניות השליטה בחברה התקבלו מהממונה הוראות שונות שעניינן מינוי דירקטורים בקבוצה, לרבות באמצעות ועדה למינוי דירקטורים בכלל ביטוח ובחברה בראשות השופטת (בדימוס) שרה גדות שמונתה על ידי הממונה בשנת 2015 להמליץ בפני הנאמן על מועמדים ראויים לכהונה כדירקטורים ("ועדת גדות"). בהתאם להמלצות ועדת גדות, בוצעו מעת לעת מינויים של דירקטורים ודירקטורים חיצוניים בחברה ובכלל ביטוח.

במכתב הממונה מיום 8 בדצמבר 2019, במסגרתו נקבע כי אין גורם המחזיק, במישרין או בעקיפין, באמצעי שליטה בחברה, קבע הממונה כי בשים לב לחזקה הקבועה בהגדרת "מבטח" בהתאם לסעיף 31א(א) לחוק הפיקוח, התכליות הקיימות בחוק הפיקוח לעניין הסדרים למינוי דירקטורים במבטח בלא שולט, חלות הן בעניינה של החברה והן בעניינה של כלל ביטוח³. בנסיבות אלה, מצא לנכון לקבוע בתנאי היתר השליטה בכלל ביטוח, כי בלי לגרוע מהוראות כל דין, דרך מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח, תהיה באופן דומה למנגנונים הקבועים כיום בחוק הפיקוח, לעניין מינוי דירקטורים במבטח ללא שולט, וזאת בלי לפגוע בזכותו של בעל מניות אחר להציע מועמדים לפי דין, ככל שקיימת לו זכות כאמור.

בימים 21 ביולי 2020, 19 באוקטובר 2020 ו-30 בנובמבר 2020, נתקבלו אצל החברה מאת הממונה מכתבים בקשר עם מתווה הפעלת אמצעי שליטה בכלל ביטוח הכוללים בין היתר התייחסות לאופן מינוי דירקטורים בכלל ביטוח ובחברה, כמפורט להלן.

עמדת הממונה כפי שבאה לידי ביטוי במכתבו האחרון כאמור אשר לגבי נשלחו הבהרות מאת הממונה ביום 30 בנובמבר 2020, הינה כי נוכח המבנה התאגידי של הקבוצה לפיו כלל ביטוח הינה חברה פרטית הנשלטת על ידי החברה שהיא חברה ציבורית שאין בה שולט סופי ומתוך מטרה להגשים את תכליות חוק הפיקוח בעניין מבטח ללא שולט ולקבוע הסדר מקיף וראוי ביחס למבנה האחזקה בכלל ביטוח בעת הזו, יש צורך ביצירת מתווה אשר יבטיח את הגשמת התכליות הרלבנטיות, בהתאם לעקרונות, אשר עיקרם מפורט להלן. בהתאם למתווה הפעלת אמצעי השליטה, עקרונות אלה יעוגנו, בין היתר, במסגרת היתר השליטה שיינתן לחברה, מכח סמכותו של הממונה לפי סעיף 32(ב) לחוק הפיקוח, כדלקמן: על כלל ביטוח יחולו ההוראות לעניין "מבטח ללא שולט" ובכלל זה הוראות סעיפים 41א ו-41ב לחוק הפיקוח והוראות חוזר הדירקטוריון לעניין מבטח ללא שולט בכפוף להתאמות שיפורטו להלן. תוקם ועדה חיצונית אשר תמליץ על מינוי דירקטורים בכלל ביטוח בהתאם להוראות חוק הפיקוח לעניין מבטח ללא גרעין שליטה⁴.

לאור זאת, קבע הממונה מתווה לבחירת דירקטורים כמפורט במכתביו שעיקריו:

- א. כל הדירקטורים בכלל ביטוח (למעט דח"צים ודב"טים) יובאו למינוי באסיפה הכללית אחת לשנה.
- ב. דירקטוריון החברה יהיה רשאי להציע מועמדים לדירקטוריון כלל ביטוח (על אף האמור בהוראות הדין ביחס למבטח ללא שולט - הדירקטוריון יהיה רשאי להציע יותר ממועמד אחד);
- ג. דירקטוריון כלל ביטוח יהיה רשאי להציע מועמדים מטעמו אולם לא יהיה רשאי למנות דירקטורים בכלל ביטוח;
- ד. ועדת האיתור גם היא תציע מועמדים לדירקטוריון כלל ביטוח. ועדת האיתור תציע מועמדים לכהונה כמספר הדירקטורים המרבי שמינויים ידון באסיפה. במקרה של מינוי דירקטורים שלא במסגרת האסיפה הכללית השנתית ועדת האיתור תמליץ לפחות על כפל מקומות.

2. יצוין כי לאחר פרישתו של מר דני נוה לא מונה יו"ר דירקטוריון זמני או קבוע בכלל ביטוח בתקופת הביניים, וזאת בהתאם להנחיית הממונה, ועד למינוי דירקטורים חדשים בכלל ביטוח (ראה סעיף ג(2.1) להלן).

3. בהתאם למכתב הממונה, בהתאם להגדרות המופיעות בסעיף 31א לחוק הפיקוח, נחשבות הן החברה והן כלל ביטוח "כמבטח" לצורך בחינת השליטה בכלל ביטוח.

4. ביום 12 בינואר 2021 הודיע הממונה כי שר האוצר מינה את הוועדה, בהתאם להוראות סעיף 41ג לחוק הפיקוח לעניין מינוי דירקטורים בכלל ביטוח. סדרי עבודתה של הוועדה יקבעו בהתאם לסעיף 41ז לחוק הפיקוח. חברי הוועדה לעניין כלל ביטוח הינם: יו"ר הוועדה - השופט (בדימוס) יוסף (ספי) אילון; פרופ' אפרים צדקה; מר אברהם רינות; ד"ר אדטו רחל (דירקטורית בלתי תלויה בכלל ביטוח); פרופ' שדה בן עמי אורלי (דירקטורית בלתי תלויה בכלל ביטוח).

ביאור 1: כללי (המשך)

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח (המשך)

2. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח (המשך)

2.1 מינוי דירקטורים בכלל ביטוח (המשך)

ה. לשם הבטחת עצמאותו ואי תלותו של דירקטוריון חברת הביטוח, ובמסגרת סמכות הממונה לאישור נושאי משרה, הממונה יביא בחשבון, בין היתר, קיומו של רוב דירקטורים שמונו בדירקטוריון כלל ביטוח על ידי ועדת האיתור והעדר זיקה, כהגדרתה בסעיף 240 (ב) לחוק החברות, התשנ"ט-1999, בשינויים המחויבים, בין המועמד לכהונה כדירקטור לבין כלל החזקות. עוד הובהר, כי ביחס לדירקטורים שוועדת האיתור תמליץ לאסיפה הכללית של כלל ביטוח על מינוים, כהונה כדירקטור בחברה, לא תהווה לכשעצמה בעיני הממונה, עילה למניעת כהונה כדירקטור⁵ וכי אין באמור כדי לגרוע מהאפשרות למינוי מי שמכהן כדירקטור בחברה כדירקטור בכלל ביטוח, בכפוף לשיקול דעת הממונה. עוד הובהר כי במסגרת שיקול דעת הממונה, הממונה עשוי לאשר גם הרכב דירקטוריון שבו מספר הדירקטורים שמונו מקרב מומלצי ועדת האיתור יהיה נמוך מרוב הדירקטורים, אך סביר בנסיבות העניין.

ו. הובהר כי מספר הדירקטורים המכהנים בדירקטוריון כלל ביטוח יכול שייקבע על ידי האסיפה הכללית של כלל ביטוח, וזאת מבלי לגרוע מהוראות חוזר הדירקטוריון לעניין גוף מוסדי ומסמכיות הממונה בכלל.

ז. יו"ר הדירקטוריון יהיה מבין מומלצי הוועדה, עם זאת הדירקטוריון יוכל לבחור את היו"ר שלא מבין מומלצי הוועדה, אולם במקרה כזה יידרש לנמק את החלטתו ויידרש לצרפה במקרה של שוויון קולות, ליו"ר יהיה קול מכריע.

בהתאם למתווה לא נקבעו הוראות של הממונה ביחס למינוי דירקטורים בחברה ואולם נקבע כי מי שהציע את מינויים של שליש מהדירקטורים המכהנים בחברה והצעתו זו התקבלה, יראה כבעל שליטה בה ובהתאם עשוי להידרש לקבלת היתר שליטה מאת הממונה.

בהתאם למידע שנמסר לחברה, ועדת האיתור פירסמה ביום 26 בינואר 2021 את נהלי עבודתה ביום 12 באפריל 2021 פירסמה ועדת האיתור, קול קורא להגיש לוועדה מועמדות לכהונת דירקטור בכלל ביטוח. בקול הקורא צויין כי בשים לב לצרכי כלל ביטוח, מספר הדירקטורים הנדרש הוא עד שבעה דירקטורים רגילים ו"דירקטור בלתי תלוי" אחד. ביום 1 באוגוסט 2021 נשלחו המלצות הוועדה לדירקטוריון כלל ביטוח, במסגרתן המליצה ועדת האיתור לאסיפה הכללית של כלל ביטוח על שמונה מועמדים לתפקידי דירקטורים בכלל ביטוח, לרבות שלושה דירקטורים מתוכם שהביעו את הסכמתם לכהן כדירקטורים בלתי תלויים.

בהתאם, בימים 12 ו-30 בספטמבר 2021 התכנסו אסיפות כלליות של כלל ביטוח במסגרתן הוחלט למנות דירקטורים בכלל ביטוח, בהתחשב בהמלצות הוועדה ביחס למועמדים לכהונה בדירקטוריון כלל ביטוח ובהתחשב במועמדים נוספים שהוצעו על ידי דירקטוריון החברה והכל בהתאם למתווה הדיונים שהחברה קיימה עם הממונה.

במסגרת האסיפות מונו 8 דירקטורים בכלל ביטוח (אחד ד"ר) מהם דירקטור אחד שכיהן בכלל ביטוח והמשיך את כהונתו ו-5 דירקטורים אשר מכהנים כדירקטורים בחברה, וזאת בנוסף ל-3 דירקטורים בלתי תלויים המכהנים כיום בדירקטוריון כלל ביטוח ואשר המשיכו את כהונתם. בסך הכל מונה דירקטוריון כלל ביטוח 11 חברים. ביום 13 באוקטובר 2021 אושרו המינויים על ידי הממונה.

ביום 14 באפריל 2022 זומנה אסיפה מיוחדת של החברה ליום 23 במאי 2022, לבקשת אלו, המחזיקה ב-15% ממניות כלל החזקות, לבחירה ומינוי של שני דירקטורים נוספים המומלצים על ידה.

לבקשת רשות ניירות ערך, מיום 22 במאי 2022, האסיפה נדחתה ליום 31 במאי 2022, וזאת לשם מיצוי בחינת השפעת מינוי שני הדירקטורים שמינויים על סדר היום של האסיפה, על השליטה בחברה. החברה נתבקשה להעביר לרשות ניירות ערך את עמדתה הכתובה בנושא זה ולאחר מכן נתבקשה על ידי הרשות לניירות ערך לפרסם את עמדתה כאמור במסגרת דוח זימון זה, ולפנות לאלרוב ולאפשר לה לכלול בדיווח גם את עמדתה בנושא. בהתאם, ביום 29 במאי 2022 פירסמה החברה במסגרת דוח זימון האסיפה, את עמדת החברה כפי שנשלחה לרשות ניירות ערך ביום 26 במאי 2022, על נספחיה, ואת עמדת אלו רוב כפי שהועברה לחברה ביום 29 במאי 2022, על נספחיה.

יצוין כי במהלך שנת 2021 ועד סיום הליכי המינוי כאמור, כיהנו בכלל ביטוח שני דירקטורים בלתי תלויים אשר כיהנו באותה עת במקביל גם בגוף מוסדי נוסף בקבוצה, וזאת על מנת לשמור על הרכב הדירקטוריון הנדרש בהתאם להוראות הדין, עד להשלמת עבודת ועדת האיתור.

2.2 מינוי דירקטורים בחברה

בשים לב להיות החברה, חברה ללא גרעין שליטה וכחלק מהיערכות דירקטוריון החברה לקראת האסיפה הכללית השנתית, מינה הדירקטוריון בחודש ספטמבר 2020 ועדת דירקטוריון מיוחדת, אשר תשמש בין השאר כוועדה ממליצה לדירקטוריון בקשר עם גיבוש רשימת קריטריונים מומלצים למינוי דירקטורים בחברה ותמליץ על מועמדים מתאימים נוספים לכהונה בדירקטוריון החברה (להלן: "ועדת האיתור של החברה").

⁵ דירקטורים שהוצעו על ידי ועדת גדות לכהונה בדירקטוריון כלל ביטוח, יחשבו על ידי הממונה כדירקטורים שהוצעו על ידי ועדת האיתור.

ביאור 1: כללי (המשך)

ג. התפתחויות בתקופת הדוח לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח (המשך)

2. הוראות הממונה לעניין מינוי דירקטורים בחברה ובכלל ביטוח (המשך)

2.2 מינוי דירקטורים בחברה (המשך)

ועדת האיתור של החברה קיימה 13 ישיבות ובפעילותה הסתייעה גם ביועצים משפטיים חיצוניים ובחברת השמה חיצונית בעלת התמחות באיתור בכירים. כחלק מפעילות ועדת האיתור של החברה, פירסמה החברה קול קורא למועמדים מתאימים להביא את מועמדותם בפני ועדת האיתור של החברה וכן לבעלי מניות עיקריים, שאינם נמנים על גופים מוסדיים, המחזיקים לפחות 1% מזכויות ההצבעה בחברה, להציע מועמדים מטעמם לכהונה בדירקטוריון החברה, בכפוף למגבלות על פי דין ורגולציה (לרבות דיני התחרות)⁶ וזאת עד למועדים שנקבעו ופורסמו על ידה (להלן: "הקול הקורא").

ועדת האיתור של החברה יזמה פגישות עם בעלי מניות מסוימים המחזיקים לפחות 1% מזכויות ההצבעה (לפי המידע המצוי ברשות) ושאינם גופים מוסדיים, וקיימה פגישות עם מספר בעלי מניות כאמור שרצו בכך על מנת לשמוע את עמדתם בנוגע להליך מינוי הדירקטורים בחברה ועל הצעת מועמדים ראויים בעיניהם לכהונה בדירקטוריון החברה.

ביום 3 בינואר 2021 מונו באסיפה שלושה מבין הדירקטורים שהומלצו על ידי בעלי מניות, שני דירקטורים מכהנים ודירקטור חיצוני שהומלץ על ידי הדירקטוריון.

נוכח ההליך שבוצע בשנת 2020 לקראת האסיפה השנתית כאמור לעיל ופרק הזמן הקצר שחלף מאז ביצועו, סבר דירקטוריון החברה כי אין מקום לבצע הליך חוזר מלא לאיתור מועמדים פוטנציאליים לבחירת דירקטור חיצוני, ולפיכך בחר בדרך של איתור מועמדים מבין רשימת המועמדים שאיתרה ועדת האיתור של כלל החזקות שהתקיימה בינואר 2021, אשר הינם כשירים לכהן כדירקטורים חיצוניים ובעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית.

ביום 27 בדצמבר 2021 התכנסה אסיפה שנתית ומיוחדת של החברה שעל סדר יומה מינוי מחדש של הדירקטורים המכהנים וכן בחירה ומינוי של דירקטור חיצוני אחד מבין שני מועמדים לכהונה כדירקטור חיצוני שהוצעו מבין רשימת המועמדים שאיתרה ועדת האיתור של החברה לקראת האסיפה השנתית הקודמת, אשר הינם כשירים לכהן כדירקטורים חיצוניים והינם בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית בנוסף, פנתה אלרוב לחברה וביקשה להציג את מועמדותו של מועמד נוסף לכהונה כדירקטור בחברה.

3. השלכות

למועד הדוח, אין ביכולתה של החברה להעריך את מלוא השפעת תוצאות האירועים האמורים עליה, וזאת בין היתר נוכח העובדה כי היא מקיימת דיונים עם הממונה ביחס למתווה היתר השליטה, אשר הוראותיו, בנוסח הנוכחי, מגבילות באופן ניכר את מידת השפעתה של החברה ביחס להתנהלותה של כלל ביטוח וביחס למינוי נושאי משרה בה. אי הודאות האמורה מתקיימת גם נוכח שינויים נוספים אשר יכול ויתרחשו בעתיד בחברה, לאור מבנה האחזקות בה, בהיותה חברה ללא גרעין שליטה עם בעל מניות מהותי ולאור העובדה שהוראות חוק הפיקוח ביחס למבטח ללא שולט, אינן חלות עליה, בשל המבנה התאגידי השונה של חברות הביטוח הגדולות בישראל, בהשוואה למבנה המקובל בבנקים, לפיהן חברות הביטוח, לרבות כלל ביטוח, הינן חברות פרטיות הנשלטות על ידי חברת אחזקות ובכללן החברה, שהיא חברה ציבורית ללא גרעין שליטה.

כמו כן מכלול השינויים והאירועים המפורטים לעיל יכול וישליכו, בין היתר, על מוניטין החברה וחברות הקבוצה. יצוין כי העברה עתידית של השליטה בחברה לצד שלישי, יכול ותשפיע על סעיפים בהסכמים מסוימים של חברות בקבוצה עם צדדים שלישיים (לרבות מבטחי משנה) ועלול להצריך, בעקבות התקיימות נסיבות של שינוי שליטה כאמור, הידרבות עם צדדים שלישיים אלה להמשכת תוקפם של ההסכמים.

ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים

א. הצהרה על עמידה בתקני דיווח כספי בינלאומיים

תמצית הדוחות הכספיים ביניים המאוחדים נערכה בהתאם ל-34 IAS, דיווח כספי לתקופות ביניים, ובהתאם לדרישות הגילוי שנקבעו על ידי הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בהתאם לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח), התשמ"א-1981 ואינם כוללים את כל המידע הנדרש בדוחות כספיים שנתיים מלאים. יש לקרוא אותם ביחד עם הדוחות הכספיים המאוחדים ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "הדוחות הכספיים השנתיים"). כמו כן, דוחות אלו נערכו בהתאם להוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התשל"ו-1970, עד כמה שתקנות אלה חלות על תאגיד המאחד חברות ביטוח.

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת

בעריכת תמצית הדוחות הכספיים ביניים בהתאם ל-IFRS ובהתאם לחוק הפיקוח והתקנות שהותקנו על פיו, הנחיות הממונה, והוראות פרק ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התשל"ו-1970, ככל שאלו רלוונטיות, נדרשת הנהלת הקבוצה להשתמש בשיקול דעת, בהערכות, באומדנים ובהנחות אשר משפיעים על יישום המדיניות החשבונאית ועל הסכומים של נכסים והתחייבויות, הכנסות והוצאות. יובהר שהתוצאות בפועל עלולות להיות שונות מאומדנים אלה.

שיקול הדעת של ההנהלה, בעת יישום המדיניות החשבונאית של הקבוצה וההנחות העיקריות ששימשו בהערכות הכרוכות באי וודאות, הינם עקביים עם אלו ששימשו בדוחות הכספיים השנתיים.

6. לעמדת הממונה בקשר עם מעורבותם של גופים מוסדיים בהליך הצעת הדירקטורים בחברה, ראו דיווח מידי של החברה מיום 4 באוקטובר 2020 הנזכר להלן.

ביאור 2: בסיס עריכת דוחות הביניים (המשך)

ב. שימוש באומדנים ושיקול דעת (המשך)
בהקשר זה ראה ביאור 8(א) להלן, בדבר עדכון אומדנים אקטואריים, בין היתר, לאור סביבת הריבית הנמוכה והשפעתה על שיעור ההיוון בחישוב עתודות ביטוח חיים וסיעוד.

ג. פרטים על שיעורי השינוי שחלו במדד המחירים לצרכן ובשערי החליפין היציגים של האירו, הדולר ושל הליש"ט:

שער החליפין היציג של ליש"ט	שער החליפין היציג של הדולר	שער החליפין היציג של האירו %	מדד ידוע	מדד בגין
-------------------------------	-------------------------------	------------------------------------	----------	----------

(0.8)	2.1	0.1	1.2	1.5
4.4	3.7	(0.8)	0.1	0.8
(4.3)	(3.3)	(10.8)	2.4	2.8

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום

31 במרס 2022

31 במרס 2021

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021

שער החליפין היציג של ליש"ט	שער החליפין היציג של הדולר	שער החליפין היציג של האירו
-------------------------------	-------------------------------	-------------------------------

4.168	3.176	3.524
4.587	3.334	3.913
4.203	3.110	3.520

ליום 31 במרס 2022

ליום 31 במרס 2021

ליום 31 בדצמבר 2021

ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית

המדיניות החשבונאית של הקבוצה שיושמה בדוחות הכספיים ביניים, הונה ללא שינויים מהמדיניות החשבונאית שיושמה בדוחות השנתיים. יישום לראשונה של תיקונים לתיקוני חשבונאות קיימים:

תקן/פרשנות/תיקון

תקן דיווח כספי בינלאומי (2014) - IASB ה-2014 יורש את הנוסח המלא והסופי של IAS 9 - מכשירים פיננסיים

בדוחות יולי 2014 ה-IASB יורש את הנוסח המלא והסופי של IAS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים. הכרה ומדידה. IAS 9 (להלן: "התקן החדש") משה בעיקר את הוראות הסיווג והמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבמחולת IAS 39. התקן החדש קובע כי בעת ההכרה לראשונה כל הנכסים הפיננסיים יימדדו בשווי חוגן. בתקופות עוקבות יש למדוד מכשירי חוב בעלות מופחתת רק אם מתקיימים שני התנאים המצטברים הבאים:

- הנכס מוחזק במסגרת מודל עסקי שמטרתו היא להחזיק בנכסים על מנת לגבות את תזרימי המזומנים החוזיים המובעים מהם (להלן: "מבחן הקרן והחבות בלבד").
- על פי התנאים החוזיים של הנכס הפיננסי, החברה זכאית, במעודים מסוימים, לקבל תזרימי מזומנים המהווים אר ורק תשלומי קרן ותשלומי ריבית על יתרת קרן.

המדידה העוקבת של כל יתר מכשירי החוב והנכסים הפיננסיים האחרים תהיה על פי שווי חוגן. התקן החדש קובע הבחנה בין מכשירי חוב אשר ימדדו בשווי חוגן דרך רוח או הפסד ומכשירי חוב שימדדו בשווי חוגן דרך רוח כולל אחר.

נכסים פיננסיים שהינם מכשירים הוגיים יימדדו בתקופות עוקבות בשווי חוגן, והפרשים ייקופו לרווח והפסד או לרווח (הפסד) כולל אחר, על פי בחירת החברה לגבי כל מכשיר ומכשיר. אם מדובר במכשירים הוגיים המוחזקים למטרות מסחר, חובה למדוד אותם בשווי חוגן דרך רוח או הפסד.

כמו כן, התקן החדש כולל מודל חדש הבנוי משלושה שלבים למדידת ירידת ערך של מכשירי חוב פיננסיים אשר אינם נמדדים בשווי חוגן דרך רוח או הפסד המתבסס על הפסדי אשראי צפויים ("Expected Credit Loss Model").

נושא

תחילה והוראות מעבר

בדוחות ינואר 2018 נכנס לתוקף IFRS 9 - מכשירים פיננסיים, המחליף את IAS 39 - מכשירים פיננסיים. הכרה ומדידה. IFRS 9 (להלן: "התקן החדש") משה בעיקר את הוראות הסיווג והמדידה של נכסים פיננסיים והוא חל על כל הנכסים הפיננסיים שבמחולת IAS 39. תיקון לתקן IFRS 4 מאפשר לישות שמטיפקה חוזה ביטוח לאמץ את IFRS 9 עם האמנות (להלן: "The overlay approach") או לדחות את אימוץ IFRS 9 ליום 1 בינואר 2023 (להלן: "גישת הדרחיה הפטור הוגית").

עם זאת, בהתאם לסייג עדיין "מפת דרכים לאומות תקן חשבונאות בינלאומי מספר 17 (IFRS) - חוזה ביטוח" שהתפרסמה, על ידי הפיקוח, בחודש ינואר 2022, מועד היישום לראשונה של IFRS 9-1 IFRS 9 בישראל יהיה החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024, בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2023.

החברה מיישמת את הפטור הוגי IFRS 9-1 מכשירי חוב ככלשהי על ידי IFRS 4 מאחר והיא לא יישמה קודם לכן גרסה כלשהי של IFRS 9 וכן פעילויות קשורות בעיקרן לביטוח.

כאשר ההתייבויות החברתיות בתחילת 2018 הוות 90% פחות מן ההתייבויות החברתיות נכון ליום 31.12.15 אך ההתייבויות הקשורות לביטוח מהוות יותר מ-90% מן הפסדים של ההתייבויות ליום 31 בדצמבר 2015, הערך בפסדים של ההתייבויות החברה הקשורות לביטוח מהוות 90% מן הערך בפסדים של ההתייבויות החברה כולה:

התייבויות	שיעור מסך
התייבויות הנובעות מחוזים	בספרים אלפי ש"ח
88%	79,636
2%	2,154
רווח או הפסד	
4%	3,220
2%	2,424
96%	87,443
סך הכל	

מאז אותו מועד לא חלו שינויים בפעילות חברת הביטוח המחייבים הערכה מעודכנת.

השפעות עיקריות צפויות

הקבוצה בוחנת את השלכות התקן על הדוחות הכספיים. לא צפוי שינוי באופן מדידת ערכם של נכסים שכנגד התייבויות תלויות תשואה.

יתרת קרן יהיו בגין נכסים פיננסיים הוגיים זמינים למכירה תועבר לעודפים והשינויים בערכם של הנכסים הפיננסיים כאמור יכללו אף הם במסגרת העודפים דרך דוח רווח והפסד ולא ירשמו על פי הכללים החלים על נכסים פיננסיים זמינים למכירה (ראה ביאור 1)(1) בדוחות הכספיים השנתיים).

טורם הסתיימה בחינת החברה בדבר אופן מדידת אג"ח חיצ"ם צמוד) ופיקדונות באוצר, הנשאים תשואה מובטחת וכוללים מרווח מסוים מעל התשואה המובטחת בהתייבויות למבטחים/לעמיתים שכנגדן הם עומדים, ואת השלכת שינוי, ככל שיהיה, במדידת נכסים אלו על ערךן של ההתייבויות האמורות.

ביאור 3: עיקרי המדיניות החשבונאית תקן/פרשנות/תיקון	נושא	תחילה והראות מעבר	השפעות עיקריות צפויות
תקן דיווח כספי בינלאומי IFRS 17, התקן קובע עקרונות להכרה, מדידה, הצגה וגילוי בקשר לחוזי ביטוח (כולל חוזי ביטוח משנה) ומחיל את ההוראות הקיימות בחוזה ביטוח. בהתאם לתקן, לחברה יש בחירה אם ליישם את מודל הפסדי האשראי החזויים של IFRS 9 או להשאיר את ההפרשה שחושבה בהתאם ל- IAS 39 בגין הנספים לגביהם יושם התיקון. לפיכך, התיקון ידרוש גילוי איכותי לגבי הגישה שיישמה החברה בחישוב ההפרשה להפסדי אשראי עבור הנספים לגביהם יושם התיקון. בחדש מאי 2022, פירסמה רשות שוק ההון את הנוסח הסופי והמחייב של מפת הדרכים (להלן: "מפת הדרכים"). מפת הדרכים עדכנה את מועד היישום לראשונה של IFRS 17 בישראל החל מהתקופות הרבעוניות והשנתיות המתחילות ביום 1 בינואר 2024 (בהתאם, מועד המעבר יחול ביום 1 בינואר 2023). עם זאת, מפת הדרכים העדכנית כוללת מספר מצומצם של עדכונים ביחס לטיטות מפת הדרכים. בהתאם למפת הדרכים, בשנת 2023, במסגרת הדוחות הנספיים לרבעון השני ולשנת 2023, תידרשנה החברות לדווח, במסגרת ביאור ייעוץ לדוחות הנספיים, דוחות עיקריים פר-פורמה (לכל הפחות - דוח על המצב הנספי ודוח על הרווח הכולל, ללא מספרי השוואה) שיהיו ערוכים בהתאם להוראות IFRS 9 ו- IFRS 17 וזאת בהתאם למתכונת גילוי המצופת במספר למפת הדרכים העדכנית. בנוסף מפרטת מפת הדרכים את צעדי ההיערכות ולוחות הזמנים המרכזיים שלדעת רשות שוק ההון, ביטוח וחסכון נדרש לנקוט במטרה להבטיח את היערכותן של חברות הביטוח בישראל ליישום איכותי של התקן באופן נאות ומתקין, בין היתר, בנוגע להתאמת מערכות לידוחים השונים הנדרשים, המדיניות החשבונאית והיערכות לידוחים השונים הנדרשים, ביצוע מבדק כמותי לעניין שווי הוגן לקראת מועד המעבר, היערכות לחישוב תיאום הסיכון עבור סיכון לא פיננסי (RA) והיערכות לבקורת של ראי החשבון המבוקרים. יש ליישם את התקן למפרע, כאשר במקרים בהם יישום למפרע אינו מעשי, ניתן לבחור באחת משתי הגישות הבאות: יישום למפרע עם הקלות מסוימות; או יישום גישת השווי ההוגן.	ביתאם לתקן החדש ישות תכיר ותמדוד קבוצות של חוזי ביטוח בהתאם לערך נוכחי מותאם לסכנו של תדרמי המזומנים העתידיים מהחוזים אשר מתייחס לכל המידע הזמין על תדרמי המזומנים באופן עקיב עם נתונים נציפים בשוק; בתוספת (במקרה של התחייבות) או בניכוי (במקרה של נכס) הסכום המייצג את הרווח שטרם מומש מקבוצת החוזים (מרווח השירות החוזי). הכנסות בגין חוזי ביטוח, לכל תקופת דיווח, נגזרות משינויים בהתחייבויות בגין כסוי עתידית המתייחסים לרכיבים השונים של התמורה לה זכאי המבטח בגין החוזה, כגון: עלויות רכישת חוזי ביטוח, התאמת הסיכון, ייחוס מרווח השירות החוזי לתקופה, צפי תביעות והוצאות לתקופה. יחד עם זאת, ישות תוכל ליישם מודל מדידה פשוט יותר לגבי חוזים מסוימים (לדוגמה: חוזים עם כסוי ביטוחי של עד שנה) לפיו הסכום המיוחס לשירותים שטרם סופקו יימדד על ידי הקצאת הפרמיה על פני תקופת הכיסוי (premium allocation approach). (the	החברה נערכת לאומץ התקן של יישום התקן.	לאומץ התקן צפויה להיות השפעה מהותית על הדוחות הנספיים של חברות הביטוח, כמו כן, אומץ התקן מחייב היערכות מינונית משמעותית ולכן החברה אינה יכולה להעריך בשלב זה את מלא המשתעויות של יישום התקן.

ביאור 4: דיווח מגזרי

א. כללי

הקבוצה פועלת במגזרי הפעילות הבאים:

1. חיסכון ארוך טווח

מגזר חיסכון ארוך טווח כולל ביטוח חיים, כיסויים נלווים (נספחים) וניהול קרנות פנסיה וקופות גמל. המגזר כולל חיסכון לטווח ארוך (במסגרת פוליסות ביטוח לסוגיהן, קרנות פנסיה וקופות גמל, לרבות קרנות השתלמות) וכן כיסויים ביטוחיים של סיכונים שונים, כגון: מוות, נכות, אובדן כושר עבודה, ביטוחי בריאות הנמכרים כנספח לפוליסת ביטוח חיים ועוד. בהתאם להוראות הממונה מפורט מגזר חיסכון ארוך טווח לפי הענפים הבאים: גמל, פנסיה וביטוח חיים.

2. ביטוח בריאות

מגזר ביטוח בריאות כולל את פעילות הקבוצה בענפי ביטוח בריאות. המגזר כולל ביטוח סיעודי, ביטוח הוצאות רפואיות, ניתוחים, השתלות, תאונות אישיות (ענף בריאות לזמן ארוך), נסיעות לחו"ל, ביטוח שיניים, עובדים זרים ועוד.

3. ביטוח כללי

מגזר ביטוח כללי כולל את ענפי החבויות והרכוש, ביטוחי אשראי, תאונות אישיות ואחרים. בהתאם להוראות הממונה, מפורט מגזר ביטוח כללי לפי הענפים הבאים: רכב חובה, רכב רכוש, ענפי רכוש ואחרים וענפי חבויות אחרים, כדלקמן:

• ענף רכב חובה

ענף רכב חובה מתמקד בכיסוי אשר רכישתו על ידי בעל הרכב או הנוהג בו היא חובה על פי דין ואשר מעניק כיסוי לנזק גוף (לנהג הרכב, לנוסעים ברכב או להולכי רגל) כתוצאה משימוש ברכב מנועי.

• ענף רכב רכוש

ענף רכב רכוש מתמקד בכיסוי נזקי רכוש לרכב המבוטח ונזקי רכוש שהרכב המבוטח יגרום לצד שלישי.

• ענפי רכוש ואחרים

יתר ענפי הרכוש שאינם רכב וחבויות וכן ענפי ביטוח אחרים, כגון ערבויות ותאונות אישיות (ענף בריאות לזמן קצר).

• ביטוח אשראי באמצעות חברה מאוחדת

ענפי ביטוח אשראי וסיכונים סחר חוץ.

• ענפי חבויות אחרים

ענפי החבויות מיועדים לכיסוי של חבויות המבוטח בגין נזק שהוא יגרום לצד שלישי. ענפים אלו כוללים: אחריות כלפי צד ג', אחריות מעבידים, אחריות מקצועית ואחריות המוצר.

4. אחר

כולל מגזרי פעילות אשר אינם עומדים בספים הכמותיים לדיווח, פעילות אשראי ומימון וסוכנויות ביטוח.

5. פעילות שאינה מוקצית למגזרים

פעילות זו כוללת את מטה הקבוצה שעיקרו ההון, ההתחייבויות שאינן בעסקי הביטוח והנכסים המוחזקים כנגדם בכלל ביטוח, וכן את היתרות והתוצאות הנפרדות של החברה.

ב. עונתיות

1. מגזר חיסכון ארוך טווח

ככלל, ההכנסות מפרמיות בביטוח חיים וההכנסות מדמי ניהול מקרנות פנסיה וקופות גמל אינן מתאפיינות בעונתיות וכן לא קיימת עונתיות לעניין תביעות.

עם זאת, עקב עיתוי סיום שנת המס, מתקיימת עונתיות מסוימת בהפקדות של פרמיות/דמי גמולים למוצרי חיסכון פנסיוני בחודש דצמבר מאחר שבחודש זה מופקדים סכומי כסף ניכרים, על ידי שכירים ועצמאיים המפקידים באופן יזום שלא במסגרת שכרם, וזאת במטרה למצות את הטבות המס, וכן על ידי מעסיקים המשלימים חובות בגין שנת המס או מפקידים הפקדות חד פעמיות, בדרך כלל בגין חוב ותק פיצויים. בנוסף, קיימים חודשים מסוימים, המשתנים משנה לשנה, שבהם היקף הפרמיות/דמי הגמולים עשוי להיות גבוה יותר, וזאת בעיקר, לאור תשלומים חד פעמיים אשר משולמים על ידי המעסיקים לעובדים ואשר בגינם מופרשים דמי גמולים.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ב. עונתיות (המשך)

2. מגזר ביטוח כללי

כלכל, ההכנסות מפרמיות במגזר ביטוח כללי אינן מתאפיינות בעונתיות מובהקת. עם זאת, הפרמיות ברבעון הראשון של השנה גבוהות מהפרמיות ברבעונים האחרים וזאת בעיקר בגלל חידוש הסכמי הביטוח של מבוטחים עסקיים ושל ציי רכב גדולים בתחילת השנה הקלנדרית המייצגים עונתיות מסוימת. השפעתה של עונתיות זו על הרווח המדווח מנוטרלת באמצעות ההפרשה לפרמיה שטרם הורווחה.

במרכיבי ההוצאות האחרים, כגון תביעות, ובמרכיבי ההכנסות האחרים, כגון הכנסות מהשקעות, לא ניכרת עונתיות מובהקת. עם זאת, ראוי לציין כי בעונות החורף ברבעון הראשון או ברבעון הרביעי של השנה או בשניהם, ניכרת לעיתים עלייה בתביעות בעיקר בענפי הרכוש, וכתוצאה מכך קטן הרווח המדווח לתקופה.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)
ג. דיווח על מגזרי הפעילות

חיסכון אורך טווח											
סך הכל			ביטוח חיים ⁽¹⁾			פנסיה			גמל		
לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה
שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022	שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022	שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022	שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022	שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022	שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022
באלפי ש"ח											
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
6,390,838	1,467,240	1,791,481	6,390,838	1,467,240	1,791,481	-	-	-	-	-	-
146,810	38,455	39,271	146,810	38,455	39,271	-	-	-	-	-	-
6,244,028	1,428,785	1,752,210	6,244,028	1,428,785	1,752,210	-	-	-	-	-	-
12,683,148	3,418,053	(268,649)	12,490,005	3,384,076	(330,437)	2,272	305	1,429	190,871	33,672	60,359
1,774,441	498,463	298,265	1,261,425	383,053	154,776	310,137	72,800	82,702	202,879	42,610	60,787
22,144	9,251	12,493	22,144	9,251	12,493	-	-	-	-	-	-
489	(13)	129	-	-	-	(1)	1	-	490	(14)	129
20,724,250	5,354,539	1,794,448	20,017,602	5,205,165	1,589,042	312,408	73,106	84,131	394,240	76,268	121,275
סך כל ההכנסות											
18,314,905	4,734,721	1,160,010	18,130,944	4,704,424	1,099,968	-	-	-	183,961	30,297	60,042
(161,570)	(26,596)	(27,173)	(161,570)	(26,596)	(27,173)	-	-	-	-	-	-
תשלומים ושינוי בהתייבויות בגין חוזי ביטוח											
18,153,335	4,708,126	1,132,837	17,969,374	4,677,829	1,072,795	-	-	-	183,961	30,297	60,042
863,147	210,080	229,575	690,231	169,031	181,548	94,657	23,562	23,290	78,259	17,487	24,737
701,990	165,127	171,431	386,907	92,862	92,433	191,942	45,099	46,784	123,141	27,166	32,214
7,077	-	-	7,077	-	-	-	-	-	-	-	-
6,751	1,835	5,596	-	-	1	3,553	1,009	4,827	3,198	826	768
27,952	6,476	3,027	27,775	6,442	2,978	175	35	51	2	(1)	(2)
19,760,252	5,091,644	1,542,466	19,081,364	4,946,164	1,349,755	290,327	69,705	74,952	388,561	75,775	117,759
סך כל הוצאות											
3,951	105	(2,819)	3,850	190	(2,715)	101	(85)	(104)	-	-	-
967,949	263,000	249,163	940,088	259,191	236,572	22,182	3,316	9,075	5,679	493	3,516
174,880	166,673	4,154	166,706	164,870	7,634	5,427	1,197	(2,300)	2,747	606	(1,180)
1,142,829	429,673	253,317	1,106,794	424,061	244,206	27,609	4,513	6,775	8,426	1,099	2,336
סך כל הכנסות (הפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה											
ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
22,435,761	21,850,999	22,569,958	20,036,358	19,476,345	20,199,204	-	-	-	2,399,403	2,374,654	2,370,754
92,331,882	80,076,226	92,466,816	92,331,882	80,076,226	92,466,816	-	-	-	-	-	-
12,420,844	2,372,611	3,056,251	12,420,844	2,372,611	3,056,251	-	-	-	-	-	-

התבי"בויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
שאנם תלויי תשואה
התבי"בויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
תלויי תשואה
(1) סך הפרמיות (כולל פרמיות חיסכון טהור (חוזי השקעה), אשר תקופי ישרות לעמודה)

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)
ג. דיווח על מגזרי הפעילות (המשך)

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	אחר		כללי		בראות		באלפי ש"ח	
	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022		
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר		
-	-	2,804,388	659,030	726,884	1,406,495	331,949	369,358	פרמיות שהורווחו ברוטו
-	-	1,368,569	337,265	340,187	72,332	16,870	19,413	פרמיות שהורווחו על ידי מבטחי משנה
-	-	1,435,819	321,765	386,697	1,334,163	315,079	349,945	פרמיות שהורווחו בשייר
899	201	99	46,963	56,984	432,450	107,271	68,371	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
-	-	-	-	-	-	-	-	הכנסות מדמי ניהול
172,236	37,666	50,064	50,798	50,554	6,054	1,566	1,569	הכנסות (הוצאות) מעמלות
337	5	3	10	4	-	-	-	הכנסות אחרות
173,472	37,872	50,166	419,536	494,239	1,772,667	423,916	419,885	סך כל ההכנסות
-	-	2,777,631	939,829	528,529	1,049,595	298,590	22,685	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
-	-	(1,626,363)	(696,698)	(192,399)	(79,119)	(13,495)	(37,011)	חלקים של מבטחי המשנה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
-	-	-	243,131	336,130	970,476	285,095	(14,326)	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
119,875	26,243	34,034	135,387	143,597	522,781	128,896	135,660	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
16,313	4,701	4,282	19,748	20,130	84,018	20,225	20,658	הוצאות הנדלה וכלליות
3,808	235	1,550	-	-	-	-	-	הוצאות (הכנסות) אחרות
800	207	186	7,025	3,847	16,720	1,945	2,038	הוצאות (הכנסות) מימון
140,796	31,386	40,052	1,821,085	503,704	1,593,995	436,161	144,030	סך כל ההוצאות
18,573	842	1,875	1,715	(2,523)	(2)	(4)	(128)	חלק בתוצאות חברות מוחזקות המטופלות בשטח השווי
51,249	7,328	11,989	14,295	(11,988)	178,670	(12,249)	275,727	המאזני, נטו
1,092	-	1,742	(4,099)	(89,921)	13,955	12,640	(19,860)	רווח (הפסד) לפני מיסים על ההכנסה
52,341	7,328	13,731	10,196	(101,909)	192,625	391	255,867	רווח (הפסד) כולל אחר לפני מיסים על ההכנסה
ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022	ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 בדצמבר 2022		סך כל הרווח (ההפסד) הכולל לפני מיסים על ההכנסה
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר		
-	-	-	7,160,870	7,756,063	2,747,427	2,810,047	2,529,747	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
-	-	-	-	-	1,141,172	1,038,601	1,140,255	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה

סך הכל

התאמות וקידודים

לא מוקצה למגזרים

לשנה שהסתיימה		לשנה שהסתיימה		לשנה שהסתיימה		לשנה שהסתיימה	
ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021	ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021	ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021	ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022
מבוקר		מבוקר		מבוקר		מבוקר	
10,600,210	2,457,726	2,887,343	(1,511)	(493)	(380)	-	-
1,587,711	392,590	398,871	-	-	-	-	-
9,012,499	2,065,136	2,488,472	(1,511)	(493)	(380)	-	-
13,931,324	3,711,898	(30,287)	(354)	23	71	575,542	139,387
1,775,486	498,724	298,596	1,045	261	331	-	-
336,823	80,494	92,646	(84,609)	(18,787)	(22,034)	-	-
1,038	10	136	2	1	(1)	182	7
25,057,170	6,356,262	2,849,563	(85,427)	(18,995)	(22,013)	575,724	139,394
22,139,990	5,972,617	1,710,725	(2,141)	(523)	(499)	-	-
(1,867,052)	(736,788)	(256,583)	-	-	-	-	-
20,272,938	5,235,829	1,454,142	(2,141)	(523)	(499)	-	-
2,008,347	481,820	520,834	(84,609)	(18,786)	(22,032)	-	-
973,100	225,189	227,398	(1,579)	(416)	(386)	89,922	15,804
8,762	-	-	-	-	-	1,685	-
10,562	1,470	7,163	-	-	-	3	(600)
231,842	53,803	54,826	90	9	30	186,052	38,141
23,505,551	5,998,111	2,264,363	(88,239)	(19,716)	(22,889)	277,662	53,345
29,231	1,060	(2,819)	-	-	-	4,994	67
1,580,850	359,211	582,381	2,812	721	876	303,056	86,116
487,051	245,607	(250,103)	185	-	-	261,768	70,393
2,067,901	604,818	332,278	2,997	721	876	564,824	156,509
ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2022		ליום 31 בדצמבר 2021		ליום 31 בדצמבר 2022	
מבוקר		מבוקר		מבוקר		מבוקר	
32,775,786	31,820,924	32,854,417	(1,217)	(992)	(1,351)	-	-
93,453,683	81,096,462	93,587,544	(19,371)	(18,365)	(19,527)	-	-
התחייבויות בגין חוץ ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה							
התחייבויות בגין חוץ ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה							

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי

ענפי חבויות				ענפי חובות			
ענפי חבויות ואחרים ⁽¹⁾		לשנה		לשנה		רכב חובה	
לשנה	לשנה	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים	לתקופה של שלושה חודשים
שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום	שהסתיימה ביום
31 בדצמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר	31 בדצמבר
2021	2021	2022	2022	2021	2021	2022	2022
באלפי ש"ח							
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
498,290	130,343	150,658	598,671	163,846	182,418	פרמיות ברוטו	פרמיות ברוטו
267,763	70,396	82,221	258,572	66,982	67,881	פרמיות ביטוח משנה	פרמיות ביטוח משנה
230,527	59,947	68,437	340,099	96,864	114,537	פרמיות בשייר	פרמיות בשייר
(10,212)	(8,113)	(13,565)	(14,453)	(24,000)	(27,157)	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר	שינוי ביתרת פרמיה שטרם הורווחה, בשייר
220,315	51,834	54,872	325,646	72,864	87,380	פרמיות שהורווחו בשייר	פרמיות שהורווחו בשייר
100,501	18,770	21,561	95,448	18,312	22,276	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון	רווחים מהשקעות, נטו והכנסות מימון
22,730	5,538	5,195	45,381	10,986	9,343	הכנסות מעמלות	הכנסות מעמלות
343,546	76,142	81,628	466,475	102,162	118,999	סך כל ההכנסות	סך כל ההכנסות
960,559	550,977	53,369	819,772	227,683	167,669	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה, ברוטו
(766,149)	(494,662)	(19,589)	(428,654)	(135,900)	(55,900)	חלקם של מבטחי המעשה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח	חלקם של מבטחי המעשה בתשלומים ובשינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח
194,410	56,315	33,780	391,118	91,783	111,769	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר	תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה בשייר
102,607	27,140	26,464	93,707	17,745	20,113	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות	עמלות, הוצאות שיווק והוצאות רכישה אחרות
8,902	2,147	2,082	15,182	3,486	3,555	הוצאות הנחלה וכלליות	הוצאות הנחלה וכלליות
(1,693)	37	862	3,270	3,810	1,236	הוצאות (הכנסות) מימון	הוצאות (הכנסות) מימון
304,226	85,639	63,188	503,277	116,824	136,673	סך כל ההוצאות	סך כל ההוצאות
549	16	(807)	823	24	(1,211)	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו	חלק ברווחי (הפסדי) חברות כלולות, נטו
39,869	(9,481)	17,633	(35,979)	(14,638)	(18,885)	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
11,996	(2,251)	(34,586)	11,713	(2,197)	(34,946)	רווח (הפסד) מולל אחר לפני מיסים על הכנסה	רווח (הפסד) מולל אחר לפני מיסים על הכנסה
51,865	(11,732)	(16,953)	(24,266)	(16,835)	(53,831)	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה	סך כל הרווח (הפסד) הכולל לפני מיסים על הכנסה
באלפי ש"ח							
ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס	
2021	2021	2022	2022	2021	2022	2021	2022
מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
3,047,599	3,063,577	3,058,859	2,770,326	2,550,326	2,817,775	התחייבויות בגין חוזי ביטוח	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
1,566,997	1,582,058	1,585,335	1,288,616	1,121,799	1,302,229	ברוטו	ברוטו
1,480,602	1,481,519	1,473,524	1,481,710	1,428,527	1,515,546	משנה	משנה
						שייר	שייר

(1) ענפי חבויות אחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח חבות צד ג', חבות מעבידים ואחריות מנהלים אשר הפעילות בגינם בתקופת הדוח, בתקופה המקבילה אשתקד ובשנה שרשומתה ב-31 בדצמבר 2021 מהווה כ-87% וכ-79% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ד. נתונים נוספים לגבי ענפי ביטוח עיקריים הכלולים במגזר ביטוח כללי (המשך)

ענפי רכוש		ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾		ענפי רכוש		ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾		ענפי רכוש		ענפי רכוש ואחרים ⁽¹⁾	
לשנה	סך הכל	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה	לשנה
שטחיתות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שטחיתות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שטחיתות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שטחיתות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שטחיתות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	שטחיתות	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
מבוקר	2021	מבוקר	2022	מבוקר	2021	מבוקר	2022	מבוקר	2021	מבוקר	2022
2,941,759	796,372	851,629	931,504	238,794	235,343	123,039	29,440	32,894	790,255	233,949	250,316
1,394,610	355,876	367,066	711,872	174,708	168,297	67,429	16,242	18,115	88,974	27,548	30,552
1,547,149	440,496	484,563	219,632	64,086	67,046	55,610	13,198	14,779	701,281	206,401	219,764
(111,330)	(118,731)	(97,866)	(6,996)	(14,421)	(12,456)	171	8	(391)	(79,840)	(72,205)	(44,297)
1,435,819	321,765	386,697	212,636	49,665	54,590	55,781	13,206	14,388	621,441	134,196	175,467
239,639	46,963	56,984	17,892	3,470	4,222	5,994	2,266	2,876	19,804	4,145	6,049
220,998	50,798	50,554	127,038	28,386	29,739	19,772	4,360	4,840	6,077	1,528	1,437
28	10	4	-	-	-	28	10	4	-	-	-
1,896,484	419,536	494,239	357,566	81,521	88,551	81,575	19,842	22,108	647,322	139,869	182,953
2,777,631	939,829	528,529	340,401	33,161	86,536	40,610	12,937	13,173	616,289	115,071	207,782
(1,626,363)	(696,698)	(192,399)	(265,829)	(20,661)	(73,753)	(27,566)	(9,373)	(9,409)	(138,165)	(36,102)	(33,748)
1,151,268	243,131	336,130	74,572	12,500	12,783	13,044	3,564	3,764	478,124	78,969	174,034
587,153	135,387	143,597	191,246	47,370	48,049	12,579	2,910	3,133	187,014	40,222	45,838
82,436	19,748	20,130	17,697	4,126	4,311	21,018	5,013	5,159	19,637	4,976	5,023
228	7,025	3,847	(1,242)	1,506	871	(749)	1,150	853	642	522	25
1,821,085	405,291	503,704	282,273	65,502	66,014	45,892	12,637	12,909	685,417	124,689	224,920
1,715	50	(2,523)	189	5	(278)	-	-	-	154	5	(227)
77,114	14,295	(11,988)	75,482	16,024	22,259	35,683	7,205	9,199	(37,941)	15,185	(42,194)
35,171	(4,099)	(89,921)	2,688	(418)	(6,081)	5,623	1,264	(5,292)	3,151	(497)	(9,016)
112,285	10,196	(101,909)	78,170	15,606	16,178	41,306	8,469	3,907	(34,790)	14,688	(51,210)
ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום	ליום
31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022	31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס 2022
מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר	מבוקר
7,593,815	7,160,870	7,756,063	1,093,724	949,469	1,114,287	89,327	62,735	96,276	592,839	534,763	668,866
3,804,179	3,512,232	3,867,682	809,252	663,700	825,617	51,420	33,776	56,426	87,894	110,899	98,075
3,789,636	3,648,638	3,888,381	284,472	285,769	288,670	37,907	28,959	39,850	504,945	423,864	570,791
שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר	שייר

(1) ענפי רכוש ואחרים כוללים בעיקר תוצאות מענפי ביטוח רכוש ונדוטים אשר הפעילות בגנים בתקופות הדוח, בתקופה המקבילה אשתדך ובשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 מהווה כ-76% וכ-78% בהתאמה מסך הפרמיות בענפים אלו.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ה. נתונים נוספים אודות מגזר ביטוח חיים וחיסכון ארוך טווח

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		
			משנת 2004		פרט	קבוצתי	סך הכל
			שאינו תלוי	תלוי			
פרמיות ברוטו	39,585	396,363	26	1,152,645	185,871	16,989	1,791,479
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	1,264,770	-	-	1,264,770
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	(26,907)	66,635	249	87,782	-	-	127,759
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	383,020	(22,952)	35	747,347	83,497	19,795	1,210,742
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	(242)	(110,532)	-	-	(110,774)
סך הרווח (הפסד) הכולל	17,592	216,508	238	5,034	11,045	(6,211)	244,206

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)

באלפי ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		
			משנת 2004		פרט	קבוצתי	סך הכל
			שאינו תלוי	תלוי			
פרמיות ברוטו	42,147	390,440	204	852,434	167,912	13,461	1,466,598
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	905,856	-	-	905,856
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	141,740	307,741	(180)	70,659	-	-	519,960
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	215,452	2,519,281	859	1,712,765	96,645	19,590	4,564,592
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	25	139,807	-	-	139,832
סך הרווח (הפסד) הכולל	172,284	289,422	(636)	(35,356)	(706)	(947)	424,061

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

באלפי ש"ח	עד שנת 1990 ⁽¹⁾	עד שנת 2003	פוליסות ביטוח חיים הכוללות מרכיב חיסכון (לרבות נספחים) לפי מועד הנפקת הפוליסה		פוליסת ביטוח חיים ללא מרכיב חיסכון סיכון הנמכר כפוליסה בודדת		
			משנת 2004		פרט	קבוצתי	סך הכל
			שאינו תלוי	תלוי			
פרמיות ברוטו	166,538	1,607,173	(647)	3,852,734	699,893	61,375	6,387,066
תקבולים בגין חוזי השקעה שנזקפו ישירות לעתודות ביטוח	-	-	-	6,030,006	-	-	6,030,006
מרווח פיננסי כולל דמי ניהול ⁽²⁾	440,671	942,660	2,700	313,276	-	-	1,699,307
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו	1,329,516	8,708,602	(5,662)	6,904,765	423,975	64,711	17,425,907
תשלומים ושינוי בהתחייבויות בגין חוזי השקעה	-	-	(2,371)	707,409	-	-	705,038
סך הרווח (הפסד) הכולל	447,672	810,102	7,529	(172,587)	66	14,012	1,106,794

הערות:

- (1) המוצרים שהונפקו עד לשנת 1990 (לרבות הגדלות בגינם) היו בעיקרם מבטיחי תשואה והם מגובים בעיקרם בחלקם באגרות חוב מיועדות.
 - (2) המרווח הפיננסי כולל רווחים (הפסדים) מהשקעות שנזקפו לרווח כולל אחר, אינו כולל הכנסות נוספות של החברה הנגבות כשיעור מהפרמיה והוא מחושב לפני ניכוי הוצאות לניהול ההשקעות.
- המרווח הפיננסי בפוליסות עם תשואה מובטחת מבוסס על ההכנסות מהשקעות בפועל לשנת הדוח בניכוי מכפלה של שיעור התשואה המובטחת לשנה כשהוא מוכפל בעתודה הממוצעת לשנה בקרנות הביטוח השונות.
- בחוזים תלויי תשואה, המרווח הפיננסי הינו סך דמי הניהול הקבועים והמשתנים המחושבים על בסיס הקטנת הזקיפה לחיסכון במערכות החברה.

ביאור 4: דיווח מגזרי (המשך)

ו. נתונים נוספים אודות מגזרי ביטוח בריאות

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2022 (בלתי מבוקר)

סך הכל	בריאות אחר **		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
371,223	14,214 *	284,222 *	5,981	66,806	פרמיות ברוטו
22,685	11,828	144,716	12,838	(146,697)	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
(19,860)	(1,097)	(18,918)	13	142	רווח כולל אחר
255,867	(5,637)	(6,324)	22,905	244,923	סך הרווח הכולל

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 264,602 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 33,834 אלפי ש"ח.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס 2021 (בלתי מבוקר)

סך הכל	בריאות אחר **		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
333,038	3,470 *	254,367 *	9,612	65,589	פרמיות ברוטו
298,590	2,798	121,126	1,827	172,839	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
12,640	(688)	13,328	-	-	רווח כולל אחר
391	(3,615)	24,055	24,368	(44,417)	סך הרווח הכולל

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 236,642 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 21,195 אלפי ש"ח.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

נתונים לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (מבוקר)

סך הכל	בריאות אחר **		סיעודי		באלפי ש"ח
	ז"ק	ז"א	קבוצתי	פרט	
1,407,792	46,896 *	1,061,510 *	34,909	264,477	פרמיות ברוטו
1,049,595	36,181	516,716	68,385	428,313	תשלומים ושינויים בהתחייבויות בגין חוזי ביטוח ברוטו
13,955	(1,033)	14,892	11	85	רווח כולל אחר
192,625	(13,576)	90,425	42,542	73,234	סך הרווח הכולל

(*) מתוכם פרמיות פרט בסך של 989,240 אלפי ש"ח ופרמיות קולקטיב בסך 119,166 אלפי ש"ח.

(**) הכיסוי המהותי ביותר הכלול בבריאות אחר לז"א הינו הוצאות רפואיות ולז"ק הינו נסיעות לחו"ל.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

1. הרכב:

באלפי ש"ח	ליום 31 במרס		ליום 31 בדצמבר
	2022	2021	2021
			מבוקר
נדל"ן להשקעה *	3,258,667	3,128,698	3,140,825
השקעות פיננסיות			
נכסי חוב סחירים	24,542,648	23,767,083	24,016,563
נכסי חוב שאינם סחירים	8,634,525	6,965,627	8,676,233
מניות	26,184,116	22,428,906	27,432,400
השקעות פיננסיות אחרות	22,117,952	19,902,540	21,620,361
סך הכל השקעות פיננסיות *	81,479,241	73,064,156	81,745,557
מזומנים ושווי מזומנים	9,212,289	5,910,555	9,992,795
אחר **	989,947	535,233	577,344
סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה	94,940,144	82,638,642	95,456,521

* נמדד בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

** היתרה כוללת בעיקר פרמיה לגבייה, יתרות מבטחי משנה, בטחונות בגין פעילות בחוזים עתידיים וכן עסקאות בניירות ערך שטרם נסלקו לתאריך הדוחות הכספיים.

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

באלפי ש"ח	ליום 31 במרס 2022				סך הכל
	רמה 1	רמה 2	רמה 3	בלתי מבוקר	
השקעות פיננסיות:					
נכסי חוב סחירים	20,640,006	3,902,642	-	-	24,542,648
נכסי חוב שאינם סחירים	-	8,601,395	33,130	8,634,525	8,634,525
מניות	23,453,550	720,907	2,009,659	26,184,116	26,184,116
השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾	11,872,556	2,154,187	8,091,209	22,117,952	22,117,952
סך הכל השקעות פיננסיות	55,966,112	15,379,131	10,133,998	81,479,241	81,479,241
1) מזה בגין נגזרים	128,795	620,579	42,324	791,698	791,698

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

באלפי ש"ח	ליום 31 במרס 2021				סך הכל
	רמה 1 *	רמה 2 *	רמה 3	בלתי מבוקר	
השקעות פיננסיות:					
נכסי חוב סחירים	20,020,169	3,746,914	-	-	23,767,083
נכסי חוב שאינם סחירים	-	6,933,938	31,689	6,965,627	6,965,627
מניות	20,361,971	524,808	1,542,127	22,428,906	22,428,906
השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾	11,906,920	2,476,990	5,518,630	19,902,540	19,902,540
סך הכל השקעות פיננסיות	52,289,059	13,682,651	7,092,446	73,064,156	73,064,156
1) מזה בגין נגזרים	88,934	1,045,232	-	1,134,166	1,134,166

* סווג מחדש.

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
באלפי ש"ח				
מבוקר				
השקעות פיננסיות:				
24,016,563	-	3,700,179	20,316,384	נכסי חוב סחירים
8,676,233	30,374	8,645,859	-	נכסי חוב שאינם סחירים
27,432,400	2,051,798	814,946	24,565,656	מניות
21,620,361	7,155,595	2,773,091	11,691,675	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
81,745,557	9,237,767	15,934,075	56,573,715	סך הכל השקעות פיננסיות
1,352,962	34,542	1,238,214	80,206	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

נכסי חוב				
סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	שאינם סחירים	
בלתי מבוקר				
באלפי ש"ח				
9,237,767	7,155,595	2,051,798	30,374	יתרה ליום 1 בינואר 2022
490,334	477,905	9,673	2,756	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
783,651	748,919	34,732	-	רכישות
(275,837)	(275,837)	-	-	מכירות
(5,023)	(736)	(4,287)	-	תקבולי ריבית ודיבידנד
(96,894)	(14,637)	(82,257)	-	העברות מתוך רמה 3 ^(*)
10,133,998	8,091,209	2,009,659	33,130	יתרה ליום 31 במרס 2022
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2022				
490,334	477,905	9,673	2,756	

(*) בגין נכסים אשר החל בגינם שימוש בציטוט והועברו מרמה 3

נכסי חוב				
סך הכל	השקעות פיננסיות אחרות	מניות	שאינם סחירים	
בלתי מבוקר				
באלפי ש"ח				
5,736,885	4,544,158	1,148,302	44,425	יתרה ליום 1 בינואר 2021
926,678	618,128	305,818	2,732	סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד
603,711	474,314	128,581	816	רכישות
(117,962)	(117,962)	-	-	מכירות
(822)	-	-	(822)	פידינות
(6,903)	(8)	(6,848)	(47)	תקבולי ריבית ודיבידנד
(49,141)	-	(33,726)	(15,415)	העברות מתוך רמה 3 ^(*)
7,092,446	5,518,630	1,542,127	31,689	יתרה ליום 31 במרס 2021
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2021				
900,483	618,192	279,811	2,480	

(*) בגין נכסים אשר החל בגינם שימוש בציטוט והועברו מרמה 3

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

א. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה (המשך)

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

השקעות	נכסי חוב	מניות	פיננסיות אחרות	סך הכל
בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
יתרה ליום 1 בינואר 2021	44,425	1,148,302	4,544,158	5,736,885
סך הרווחים שהוכרו ברווח והפסד	5,473	499,851	1,343,925	1,849,249
רכישות	1,059	700,671	2,321,784	3,023,514
מכירות	-	(92,337)	(1,115,943)	(1,208,280)
פידיונות	(4,927)	-	-	(4,927)
תקבולי ריבית ודיבידנד	(241)	(11,358)	(1,997)	(13,596)
מיון בין אפיקי השקעה **	-	(85,711)	85,711	-
העברות מתוך רמה 3 *	(15,415)	(107,620)	(22,043)	(145,078)
ליום 31 בדצמבר 2021	30,374	2,051,798	7,155,595	9,237,767
סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021	4,350	452,178	1,357,850	1,814,378

(*) בגין נכסים אשר החל בגינם שימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

(**) סיוג לא מהותי של מספר נכסים ממניות להשקעות פיננסיות אחרות.

ב. השקעות פיננסיות אחרות

1. נכסי חוב שאינם סחירים - הרכב ושווי הוגן *:

ליום 31 במרס 2022	ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
אגרות חוב ממשלתיות	16,166,183	26,503,255
אג"ח חץ ופיקדונות באוצר	5,474,525	6,136,736
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	984,465	1,086,208
פיקדונות בבנקים		
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	22,625,173	33,726,199
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	49,479	
ליום 31 במרס 2021	ערך בספרים	שווי הוגן
בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
אגרות חוב ממשלתיות	16,476,203	26,933,045
אג"ח חץ ופיקדונות באוצר	5,000,516	5,746,606
נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה	665,600	781,948
פיקדונות בבנקים		
סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים	22,142,319	33,461,599
ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)	88,585	

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

1. נכסי חוב שאינם סחירים - הרכב ושווי הוגן (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021		ערך בספרים	שווי הוגן	מבוקר	באלפי ש"ח
					אגרות חוב ממשלתיות
		15,760,524	27,360,392		אג"ח חץ ופיקדונות באוצר
		5,315,407	6,208,528		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
		1,005,031	1,135,934		פיקדונות בבנקים
		22,080,962	34,704,854		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
		53,334			ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(*) השווי ההוגן של איגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון של ההתחייבויות מבטיחות תשואה.

השווי ההוגן של פיקדונות באוצר חושב על פי מועד הפירעון החוזי.

2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן

א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של הנכסים הפיננסיים הנמדדים בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה)3 בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 31 במרס 2022				
רמה 1	רמה 2	רמה 3	סך הכל	באלפי ש"ח
בלתי מבוקר				
השקעות פיננסיות:				
5,966,788	206,681	-	6,173,469	נכסי חוב סחירים
-	1,905	-	1,905	נכסי חוב שאינם סחירים
1,187,340	27,770	892,688	2,107,798	מניות
1,195,302	206,247	3,108,780	4,510,329	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
8,349,430	442,603	4,001,468	12,793,501	סך הכל השקעות פיננסיות
7,822	206,247	7,437	221,506	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ליום 31 במרס 2021				
רמה 1*	רמה 2*	רמה 3	סך הכל	באלפי ש"ח
בלתי מבוקר				
השקעות פיננסיות:				
5,668,773	175,330	-	5,844,103	נכסי חוב סחירים
-	2,352	-	2,352	נכסי חוב שאינם סחירים
1,084,087	87,829	714,858	1,886,774	מניות
1,346,227	136,950	2,278,371	3,761,548	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
8,099,086	402,462	2,993,229	11,494,777	סך הכל השקעות פיננסיות
6,354	136,950	-	143,304	(1) מזה בגין נגזרים

(*) סווג מחדש.

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

- ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)
- א. שווי הוגן של נכסים פיננסיים בחלוקה לרמות (המשך)

ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
באלפי ש"ח				
מבוקר				
השקעות פיננסיות:				
6,469,715	-	125,695	6,344,020	נכסי חוב סחירים
1,906	-	1,906	-	נכסי חוב שאינם סחירים
2,073,677	934,911	47,350	1,091,416	מניות
4,576,518	2,860,039	297,102	1,419,377	השקעות פיננסיות אחרות ⁽¹⁾
13,121,816	3,794,950	472,053	8,854,813	סך הכל השקעות פיננסיות
309,963	7,511	297,102	5,350	(1) מזה בגין נגזרים

במהלך התקופה לא היו מעברים מהותיים בין רמה 1 ובין רמה 2.

ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3

השקעות			באלפי ש"ח	
סל הכל	פיננסיות אחרות	מניות	יתרה ליום 1 בינואר 2022	
בלתי מבוקר			סך הרווחים שהוכרו:	
3,794,950	2,860,039	934,911	ברווח והפסד	
47,520	40,044	7,476	ברווח כולל אחר	
73,061	87,331	(14,270)	רכישות	
291,669	277,609	14,060	מכירות	
(149,419)	(149,419)	-	תקבולי ריבית ודיבידנד	
(4,870)	(2,007)	(2,863)	העברות מתוך רמה 3 *	
(51,443)	(4,817)	(46,626)		
4,001,468	3,108,780	892,688	יתרה ליום 31 במרס 2022	
			סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2022	
47,520	40,044	7,476		

* בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

השקעות			באלפי ש"ח	
סל הכל	פיננסיות אחרות	מניות	יתרה ליום 1 בינואר 2021	
בלתי מבוקר			סך הרווחים שהוכרו:	
2,697,961	2,151,421	546,540	ברווח והפסד	
76,777	73,226	3,551	ברווח כולל אחר	
221,766	114,456	107,310	רכישות	
205,635	142,158	63,477	מכירות	
(202,879)	(202,879)	-	תקבולי ריבית ודיבידנד	
(2,016)	(11)	(2,005)	העברות אל רמה 3	
-	-	-	העברות מתוך רמה 3 *	
(4,015)	-	(4,015)		
2,993,229	2,278,371	714,858	יתרה ליום 31 במרס 2021	
			סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים המוחזקים ליום 31 במרס 2021	
68,420	67,164	1,256		

* בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3.

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

- ב. השקעות פיננסיות אחרות (המשך)
2. מידע נוסף בדבר השווי ההוגן (המשך)
- ב. נכסים פיננסיים הנמדדים בשווי הוגן ברמה 3 (המשך)

השקעות	פיננסיות אחרות	מניות	סך הכל	באלפי ש"ח
מבוקר				
2,697,961	2,151,421	546,540		יתרה ליום 1 בינואר 2021
				סך הרווחים שהוכרו:
172,481	151,933	20,548		ברווח והפסד
431,329	237,337	193,992		ברווח כולל אחר
1,154,263	882,035	272,228		רכישות
(619,564)	(579,017)	(40,547)		מכירות
(7,475)	(11)	(7,464)		תקבולי ריבית ודיבידנד
-	31,708	(31,708)		העברות אל רמה 3 **
(34,045)	(15,367)	(18,678)		העברות מתוך רמה 3 *
3,794,950	2,860,039	934,911		יתרה ליום 31 בדצמבר 2021
				סך הרווחים לתקופה שנכללו ברווח והפסד בגין נכסים פיננסיים
180,672	169,022	11,650		המוחזקים ליום 31 בדצמבר 2021

(*) בגין נכסים אשר החל בגינם השימוש בציטוט והועברו מרמה 3 ובגין השקעה אשר הפכה להיות מטופלת בשיטת השווי המאזני.

(**) סיווג לא מהותי של מספר נכסים ממניות להשקעות פיננסיות אחרות.

ג. התחייבויות פיננסיות**1. הרכב שווי הוגן:**

ליום 31 בדצמבר		ליום 31 במרס			
2021		2021	2022		
ערך	ערך	ערך	ערך	ערך	ערך
בספרים	בספרים	בספרים	בספרים	בספרים	בספרים
שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן	שווי הוגן
מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
באלפי ש"ח					
התחייבויות פיננסיות המוצגות בשווי הוגן דרך רווח והפסד:					
התחייבות בשל מכשירים פיננסיים נגזרים, מכירה בחסר והתחייבויות לרכישה חוזרת (REPO) *					
1,486,400	1,486,400	843,229	843,229	1,404,117	1,404,117
4,551,516	4,317,113	4,204,874	3,967,528	4,288,186	4,301,505
סך הכל התחייבויות פיננסיות המוצגות בעלות מופחתת					
4,551,516	4,317,113	4,204,874	3,967,528	4,288,186	4,301,505
בניכוי ריבית לשלם בגין כתבי התחייבות נדחים המוצג בסעיף זכאים ויתרות זכות					
37,362		16,430		12,390	
6,037,916	5,766,151	5,048,103	4,794,327	5,692,303	5,693,232
סך הכל התחייבויות פיננסיות					
271,911	271,911	312,266	312,266	369,983	369,983
(*) מזה בגין התחייבויות תלויות תשואה					

ביאור 5: מכשירים פיננסיים (המשך)

ג. התחייבויות פיננסיות (המשך)

2. שווי הוגן של התחייבויות פיננסיות, בחלוקה לרמות

הטבלה להלן מציגה ניתוח של ההתחייבויות הפיננסיות הנמדדות בשווי הוגן על בסיס עיתי, תוך שימוש בשיטת הערכה בהתאם לרמות השונות בהיררכיה. לפירוט בדבר הרמות בהיררכיה, ראה ביאור 2(ה)3 בדוחות הכספיים השנתיים.

ליום 31 במרס 2022				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
באלפי ש"ח				
בלתי מבוקר				
412,036	-	364,929	47,107	נגזרים
992,081	-	992,081	-	התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)
1,404,117	-	1,357,010	47,107	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות
ליום 31 במרס 2021				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
באלפי ש"ח				
בלתי מבוקר				
446,238	-	420,801	25,437	נגזרים
39,646	-	-	39,646	מכירה בחסר
357,345	-	357,345 [*]	-	התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)
843,229	-	778,146	65,083	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

(*) סווג מחדש.

ליום 31 בדצמבר 2021				
סך הכל	רמה 3	רמה 2	רמה 1	
באלפי ש"ח				
מבוקר				
229,255	-	213,275	15,980	נגזרים
1,257,145	-	1,257,145	-	התחייבויות לרכישה חוזרת (REPO)
1,486,400	-	1,470,420	15,980	סך הכל ההתחייבויות הפיננסיות

ד. טכניקות הערכה ותהליכי הערכה המיושמים בחברה

נכסי חוב שאינם סחירים^{*}

השווי ההוגן מחושב לפי מודל המבוסס על הערך הנוכחי המתקבל מהיוון תזרימי המזומנים, על פי שיעור ריבית להיוון. השווי ההוגן של אג"ח ח"צ מחושב על-פי מח"מ אקטוארי ועל ידי היוון תזרימי מזומנים חזויים, בהתבסס על עקום ריבית חסרת סיכון.

(*) שיעורי ההיוון לחישוב השווי ההוגן של נכסי חוב שאינם סחירים, הנקבע באמצעות היוון אומדן תזרימי המזומנים הצפויים בגינם, מתבססים בעיקרם על התשואות של אגרות חוב ממשלתיות והמרווחים של אגרות חוב קונצרניות כפי שנמדדו בבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ. ציטוטי המחירים ושיעורי הריבית ששימשו להיוון נקבעים על ידי קבוצת "מרווח הוגן", חברה המספקת ציטוטי מחירים ושיעורי ריבית לגופים מוסדיים לשערוך נכסי חוב לא סחירים. המודל של מרווח הוגן מתבסס על חלוקת השוק הסחיר לעשירונים בהתאם לתשואה לפדיון של נכסי החוב וקביעת מיקום של הנכס הלא סחיר באותם עשירונים וזאת בהתאם לפרמיית הסיכון הנגזרת ממחירי עסקאות/הנפקות בשוק הלא סחיר.

לפרטים נוספים, ראה ביאורים 3(ו)1 ו-14(ו)3, (4) בדוחות הכספיים השנתיים.

ביאור 6: ניהול ודרישות הון

א. דיבידנדים וניהול ודרישות הון של החברה

בהמשך לאמור בביאור 16(ג) ו-ד) לדוחות השנתיים, יתרת הרווחים הראויים לחלוקה לתאריך הדוח, בהתאם לחוק החברות הינה בסך של כ-3 מיליארדי ש"ח. האפשרות לחלוקת דיבידנד מושפעת גם מיכולתן של חברות מוחזקות לחלק דיבידנד בכפוף לדרישות ההון וצרכי הנזילות שלהן.

ב. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס II SOLVENCY החל על חברות ביטוח בקבוצה

על חברות הביטוח בקבוצה חל משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס II Solvency וזאת בהתאם להוראות יישום משטר כושר פירעון כלכלי. דוח יחס כושר פירעון כלכלי ליום 31 בדצמבר 2021 מפורסם ביום 30 במאי 2022.

בהתאם למשטר כושר פירעון כלכלי, על פי החישוב שביצעו ליום 31 בדצמבר 2021, חברות הביטוח בקבוצה, עומדות בדרישות ההון והן בעלות עודף הון מעל ההון הנדרש בהתאם להוראות לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות.

החישוב שערכה החברה ליום 31 בדצמבר 2021, נבדק על ידי רואי החשבון המבקרים בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי. תקן זה רלוונטי לביקורת חישובי הסולבנסי ואיננו מהווה חלק מתקני הביקורת החלים על דוחות כספיים. יודגש כי התחזיות וההנחות, שהיוו בסיס להכנת דוח יחס כושר פירעון כלכלי, מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות בחישוב.

בדוח המיוחד של רואה החשבון המבקרים צויין כי הם לא בדקו את נאותות סכום הניכוי בתקופת הפריסה ליום 31 בדצמבר 2021, פרט לבדיקה כי סכום הניכוי אינו עולה על הסכום המהוון הצפוי של מרווח הסיכון וההון הנדרש לכושר הפירעון בגין סיכונים ביטוחיים ובריאות בשל עסקים קיימים במשך תקופת הפריסה בהתאם לדפוס ההתפתחות העתידי של ההון הנדרש המשפיע הן על חישוב שחרור ההון הצפוי והן על שחרור מרווח הסיכון הצפוי כמפורט בהוראות לעניין חישוב מרווח הסיכון.

כמו כן, מופנית תשומת הלב לאמור בדוח יחס כושר פירעון בדבר אי הוודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחשיפה לתלויים שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

לפרטים נוספים, ראה סעיף 2.2.3 לדוח הדירקטוריון.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות

להלן פרטים בדבר תובענות שאינן במהלך העסקים הרגיל, כדלקמן: תובענות מהותיות⁷ שהגשתי כתובענה ייצוגית אושרה; בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות; תובענות ייצוגיות מהותיות שאינן מהותיות שהסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו ותביעות מהותיות אחרות כנגד חברות הקבוצה.

סכומי התביעות שלהלן מוצגים בסכומים נכונים למועד הגשתן, כפי שצינו על ידי התובעים, אלא אם צוין אחרת.

יצוין כי כלכל, החשיפה לדרישות כספיות, פרטניות או רוחביות, כפופה לדיני ההתיישנות. תקופות ההתיישנות במוצרי הביטוח משתנה בהתאם לסוג המוצר והאירוע בגינו נטענת טענת ההתיישנות. החשיפה בגין התיישנות הינה מוגברת במיוחד בביטוחים בעלי "זנב תביעות ארוך" ובביטוחים ארוכי טווח, בתחומי ביטוח חיים וביטוחי הבריאות, בהם פועלת כלל ביטוח. פרק הזמן הדרוש לבירור התביעה, שהינו לעיתים ארוך, במיוחד בתובענות ייצוגיות, מאריך את התקופה בגינה נדרשת החברה לבצע השבות, במסגרת תקופת ההתיישנות. בשנים האחרונות ישנה מגמה של הארכת תקופת ההתיישנות בחלק מענפי הביטוח.

א. תובענות ייצוגיות

בשנים האחרונות, כחלק ממגמה כללית בשווקים בהם פועלת הקבוצה, ניכר גידול משמעותי בהיקף הבקשות לאישור תובענות ייצוגיות המוגשות כנגד חברות הקבוצה וכן בכמות התובענות כלפי חברות הקבוצה שבתי המשפט מכירים בהן כתובענות ייצוגיות. המגמה האמורה, אשר נובעת בין היתר, מחקיקתו של חוק תובענות ייצוגיות, תשס"ו-2006 (להלן: "החוק"), מריבוי תובענות ומגישות בתי המשפט, מגדילה באופן מהותי את פוטנציאל החשיפה של החברה להפסדים בגין פסיקה לרעת חברות הקבוצה בתובענות ייצוגיות המוגשות כנגדן.

תובענה ייצוגית, כהגדרתה בחוק הינה תובענה המנוהלת בשם קבוצה אנונימית של בני אדם, שלא יפו מראש את כוחו של התובע המייצג לכך, ואשר מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לכלל חברי הקבוצה.

ראשיתו של ההליך, בבקשה בכתב שמגיש התובע היחיד לבית המשפט אליו מוגשת תביעתו האישית, ובבקשה זו הוא מבקש לאשר את תביעתו האישית כתובענה ייצוגית. רק במידה שתתקבל הבקשה לאישור התובענה כייצוגית תוגדר התובענה כ"תובענה ייצוגית", והתובע יהפוך ל"תובע מייצג".

תובענה ייצוגית ניתן להגיש רק בתביעה כמפורט בחוק או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בגינו תובענה ייצוגית. יצוין כי החל משנת 2006, ההגדרה של תביעה שניתן להגיש במסגרתה בקשה לאישור תביעה ייצוגית כלפי חברות הקבוצה, הינה הגדרה רחבה וכוללת כל עניין שבין חברה לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה ובין אם לאו.

על מנת שתובענה תאושר כייצוגית צריך התובע להוכיח, בין היתר: (1) קיומה של "עילת תביעה אישית" לתובע הספציפי; (2) כי העילה מבוססת כדי כך שיש לו "עילת תביעה לכאורה". כאן בודק בית המשפט אם יש לתובע סיכוי לכאורה לזכות בסוף המשפט בתביעתו; (3) כי עילת התביעה מעוררת שאלות מהותיות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה מסוימת; (4) קיימת אפשרות סבירה שהשאלות המשותפות תוכרענה בתובענה לטובת הקבוצה; (5) התובענה הייצוגית היא הדרך היעילה וההוגנת להכרעה במחלוקת מושא התובענה, בנסיבות העניין; (6) התאמת התובע להיות התובע המייצג והתאמת עורכי דינו לייצג בתובענה.

כלכל, הליך בירור תובענה כייצוגית יכול שיכלול 4 שלבים: שלב א - הגשת הבקשה להכרה בתובענה כייצוגית בערכאה ראשונה; שלב ב - ערעור ברשות לערכאה גבוהה על החלטת הערכאה הראשונה; שלב ג - בירור התובענה לגופה בפני הערכאה הראשונה (בדרך כלל בפני אותו שופט שדן בבקשה בערכאה הראשונה); שלב ד - ערעור לערכאה גבוהה על ההחלטה לגופה.

יצוין כי היקפו ותוכנו של הדיון בתובענה הייצוגית לגופה, מושפע מן ההחלטה בדבר אישורה של התובענה כייצוגית. החלטה המאשרת תובענה כייצוגית, מתייחסת, בדרך כלל, לעילות תביעה שאושרו ולכאולה שלא אושרו; לסעדים שאושרו ולכאולה שלא אושרו; ועוד כיו"ב.

במסגרת החוק נקבעו תהליך ומגבלות בכל הנוגע להסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות, שמקשות על כינון הסדרי פשרה בתובענות ייצוגיות. בכלל זה, נקבעה חובת גילוי נאות לבית המשפט ביחס לכל הפרטים המהותיים הנוגעים להסדר הפשרה, נקבעה זכות ליועץ המשפטי לממשלה ולגורמים נוספים המנויים בחוק להגיש התנגדות להסדר הפשרה המוצע וכן נקבעה חובת מינוי בודק ביחס להסדר הפשרה. בחודש ינואר 2021 פרסם משרד המשפטים "קול קורא: הזמנה לקבלת הערות מהציבור בנושא תיקונים בחוק תובענות ייצוגיות, התשס"ו-2006" במסגרתו התבקש הציבור לתת התייחסות ביחס לתיקונים הנדרשים בחוק. כלל ביטוח שלחה את התייחסותה במסגרת התאחדות חברות הביטוח וזאת, בין היתר, בהתייחס לריבוי התובענות הייצוגיות בשוק הישראלי בכלל ובשוק הביטוח בפרט.

הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות המפורטות להלן, מצויות בשלבים שונים של הבירור הדיוני, חלקן אושרו וחלקן מצויות בהליכי ערעור.

⁷ יצוין כי כלכל בביאור זה תביעה תיחשב כמהותית ותתואר בהתאם להערכה שהחברה מבצעת במועד קבלת התביעה ככל שסכום החשיפה בפועל, נטו ממס, בהנחה שהתביעה תמצא כמוצדקת ומבלי להיכנס לסיכויי התביעה או לסכום הנקוב בה לגופם, חוצה את רף המהותיות של הקבוצה לעניין רווח על פי תחשיב ההפסד הכולל החזוי חלקי הרווח הכולל או ההפסד הכולל השנתי הממוצע בשלוש השנים האחרונות, מחושב על בסיס 12 הרבעונים האחרונים שפורסמו לגביהם דוחות כספיים סקורים או מבוקרים; מובהר, כי הרווח/הפסד המשויך לאירוע והרווח/הפסד בכל רבעון מחושבים בערכם המוחלט. הסיווג האמור, נכון למועד הגשת התביעה. עם זאת, נוכח התמשכות ההליכים המשפטיים, לעיתים על פני שנים, והתפתחותם, יכול ותביעה אשר לא נחשבה כמהותית במועד הגשתה, תהפוך כזו בהמשך, ובמקרה זה יינתן ביחס אליה גילוי במועד מאוחר יותר. בנוסף, יכול ותביעה תחשב כמהותית לצורך גילוי כאמור, במקום בהם אין בידה של החברה להעריך את סכום החשיפה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה

להלן פירוט של תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה וכן מצויות בשלבים שונים של ניהול ההליך לאופן, לרבות בירור התובענה לאופה בפני הערכאה הראשונה או ערעור לאחר קבלת ההחלטה לאישור התביעה או לדחייתה או לאחר קבלת פסק דין המאשר או דוחה את התביעה.

מס'ד"ד וערכאה	נתביעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
מס'ד"ד 3/2010	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח ניצלה שלא כדין ובאופן פסול את חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ח-2008 ("תיקון מס' 3") שקבע כי כספים שיופקדו בקופות גמל החל משנת 2008, יהיו ניתנים למשיכה קיצבה בלבד ולא כמשיכה הוגנת (משיכה בסכום חד פעמי). ⁸	להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.	כל מי שהייתה בבעלותו קודם לכניסתו של תיקון מס' 3 לתקוף, הן פוליסה הוגנת של כלל ביטוח והן פוליסה קיצבתית (בין אם של כלל ביטוח ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הניל לא קיבל מקדם קיצבה בפוליסה הוגנת או שקיבל בה מקדם קיצבה גרוע מהמקדם בפוליסה הקיצבתית שלו, ובלבד שהפוליסה הוגנת נוהלה על ידי כלל ביטוח.	בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, אשר תמכת בעמדתה של כלל ביטוח, ולפיה כלל ביטוח פעלה בקשר עם העניינים נשוא התובענה בהתאם למתווה שאושר לה על ידי רשות שוק החון, וכי אין מקום להחליף בדעיבד את שיקול הדעת שהפעילה הרשות בעניין זה.	התובע מעריך את מספר חברי הקבוצה ב-37,752 חברים ובהתאם הפיצוי הכספי לחברי הקבוצה מוערך ב-107 מיליון ש"ח, בכל שנה. ⁹
		להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.	להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.	כל מי שהייתה בבעלותו קודם לכניסתו של תיקון מס' 3 לתקוף, הן פוליסה הוגנת של כלל ביטוח והן פוליסה קיצבתית (בין אם של כלל ביטוח ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הניל לא קיבל מקדם קיצבה בפוליסה הוגנת או שקיבל בה מקדם קיצבה גרוע מהמקדם בפוליסה הקיצבתית שלו, ובלבד שהפוליסה הוגנת נוהלה על ידי כלל ביטוח.	בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, אשר תמכת בעמדתה של כלל ביטוח, ולפיה כלל ביטוח פעלה בקשר עם העניינים נשוא התובענה בהתאם למתווה שאושר לה על ידי רשות שוק החון, וכי אין מקום להחליף בדעיבד את שיקול הדעת שהפעילה הרשות בעניין זה.	התובע מעריך את מספר חברי הקבוצה ב-37,752 חברים ובהתאם הפיצוי הכספי לחברי הקבוצה מוערך ב-107 מיליון ש"ח, בכל שנה. ⁹
		להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.	להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.	כל מי שהייתה בבעלותו קודם לכניסתו של תיקון מס' 3 לתקוף, הן פוליסה הוגנת של כלל ביטוח והן פוליסה קיצבתית (בין אם של כלל ביטוח ובין אם של חברת ביטוח אחרת), ואשר בעקבות התיקון הניל לא קיבל מקדם קיצבה בפוליסה הוגנת או שקיבל בה מקדם קיצבה גרוע מהמקדם בפוליסה הקיצבתית שלו, ובלבד שהפוליסה הוגנת נוהלה על ידי כלל ביטוח.	בחודש יולי 2020 הוגשה לבית המשפט עמדת היועץ המשפטי לממשלה, אשר תמכת בעמדתה של כלל ביטוח, ולפיה כלל ביטוח פעלה בקשר עם העניינים נשוא התובענה בהתאם למתווה שאושר לה על ידי רשות שוק החון, וכי אין מקום להחליף בדעיבד את שיקול הדעת שהפעילה הרשות בעניין זה.	התובע מעריך את מספר חברי הקבוצה ב-37,752 חברים ובהתאם הפיצוי הכספי לחברי הקבוצה מוערך ב-107 מיליון ש"ח, בכל שנה. ⁹

להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.

להורות לכלל ביטוח להצמיד לפוליסה ההוגנת של מבטוחיה אותו מקדם קיצבה שהיה קיים להם בפוליסה הקיצבתית קודם לתיקון מס' 3, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח ויתר חברי הקבוצה להפקיד את מלוא כספי החיסכון הפנסיוני, באופן רטרואקטיבי החל ממועד כניסתו של תיקון מס' 3 (ינואר 2008) לתיקון וכן מעתה ואילך, לפוליסה הקיצבתית בעלת מקדם הקיצבה העדיף, לחילופין, לחייב את כלל ביטוח לפצות את התובע ואת יתר חברי הקבוצה בגובה הנזק שנגרם.

(להלן "פסק הדין").

בחודש ינואר 2022, לאחר שהתובע החליט שלא לערער על פסק הדין, הוגש ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון, על ידי עמותת חברתית.

מקדם קיצבה הינו המקדם המגלים תחולת חיים ומשמש את המבטח בגיל פרישה לאורך חמרת סכום החיסכון אותו צבר המבטח לקיצבה חודשית. הסכום המצוין מתייחס להערכת התביעה בגין שנת חק אחת בלבד. יצוין כי התביעה הוגשה בחודש מרס 2010, בגין תיקון חקיקה משנת 2008.

8. 9.

ביאור 7: התחייבויות חלזיות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	4/2010 מחוזי - מרכז	כלל ביטוח וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובעים, במקרה של הפסקת הביטוח במהלך החודש, לאחר שפרמיית הביטוח בגין חודש זה נגבתה על ידי התביעות מראש, התביעות נמנעות מלהחזיר למבוטחים את החלק היחסי העודף של פרמיית הביטוח בגין אותו חודש, או לחילופין הן משיבות את פרמיית הביטוח בערכים נומינליים בלבד.	החזר סכמי הפרמיות העודפות שנגבו מאת חברי הקבוצה שלא כדין, ואם חודש זה שערך שלא כדין, בצירוף הפרשי האגודה וריבית כדין, וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את הדרך בה הן נוהגות.	כל מי שהוא/ואו היא מבוטח של אחת או יותר מן התביעות בפוליסת ביטוח כלשהי, למעט פוליסת ביטוח רכוש, או יורשו של מבוטח כזה ופוליסת הביטוח הופסקה מסיבה כלשהי, בין אם עקב ביטולה על ידי המבוטח ובין אם עקב קרנות מקרה הביטוח.	בחודש יוני 2015 התקבלה החלטת בית המשפט לדחות את בקשת האישור כנגד כל התביעות ביחס לעיקר הטענות ובריתן: (א) כי יש לבצע החזר פרמיה יחסי במקרה של קרנות מקרה הביטוח; (ב) כי יש לבצע החזר פרמיה יחסי במקרה של ביטול הפוליסה, כאשר נוסח הפוליסה אינו מתנה על סעיף 10 לחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981, כנוסחו, בתקופה הרלבנטית לתביעה (א) כי יש להצמיד את דמי הביטוח המושבים רק למדד חיובי ולא שלילי; (ד) כי יש להשיב את דמי הביטוח בצירוף ריבית מיוחדת; בנוסף נדחתה כנגד כלל ביטוח בלבד, בקשת האישור ביחס לטענה לא-תשלום דמי ביטוח יחסיים בפוליסות ביטוח בהן יש התניה על סעיף 10 לחוק חוזה ביטוח ואשר נקבע בהן כי ביטול פוליסה יכנס לתוקף באופן מיידי, וזאת בהיעדר תשתית ראיתית (להלן: "טענת ההחזר היחסי"). הבקשה לאישור התביעה כייצוגית התקבלה כנגד כל התביעות, ביחס לכל מי שהוא/או שיהיה מבוטח בפוליסת ביטוח, למעט פוליסת ביטוח רכוש. אשר ביטול חוזה ביטוח, או אשר פוליסת הביטוח שלו התבטלה עקב קרנות מקרה הביטוח, מחדש אפריל 2003 ועד ליום 14 במרס 2012, אשר ניגבו ממנו דמי ביטוח בגין החודשים שלאחר חודש הביטול, והוחזרו לו בערכם הנומינלי, ללא הפרשי הצמדה וריבית על פי חוק חוזה ביטוח (להלן: "טענת ההחזר הנומינלי").	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א. תובענות מהותיות שהגשתן כתיבה יוצגית אושרה (המשך)

תאריך

מס"ד	וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים
1	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
2	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
3	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
4	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
5	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
6	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
7	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
8	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
9	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון
10	ועד הפועל	התאחדות העובדים	התאחדות העובדים תובעת את ועד הפועל בשל הפרת חוזה עבודה.	פיקדון

סטטוס / פרטים נוספים **סכום התביעה**

בחודש ספטמבר 2016 הוגש לרבי

2.
(המשך)

(הסדר הפשרה): אשר בהתאם לו מתחייבות התובעות לזרוע למטרתו ציבורית סכומים שגובו בטרם טענת ההחרוז היחסי, וסכומים נוספים מכוח טענת ההחרוז הנומינלי, וזאת בשעורים חלקיים שנקבעו ברסמם הפשרה ובהתאם לקביעתו של בודק אשר ימונה על ידי בית משפט במסגרת הסכם הפשרה. בתודש פברואר 2017 ובחודש מרס 2017 התקבלו עיבודות מאת המועצה לצרכנות והיועץ המתפטי לממשלה ("צידים נוספים"), בהתאמה, אשר אינם מתגמדים להסדר הפשרה בכללותו אלא מציעים תיקונים בהסדר הפשרה, בין היתר ביחס לאופן ביצוע ההחרוז הכספי לקבוצה ובחס לסוג הפוליטות שההסדר יחול לגביהן.

בחדושי יוני 2017 מינה בית המשפט בודק בביתר לביחנית הסדר הפרשה. במהלך שנת 2021 הוגשה לבית המשפט עמדת הבודק ב־108 לכלל הוועדה. וכן הוגשו עמדות האדוואטים לביתר ועמדת היועץ המשפטי לממשלה.

הסדר הפסרה כפוף לאישור בית המשפט, אשר אין ודאות שיתקבל.

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
3.	5/2013 מחוזי' - ר"א	כלל ביטוח וחברות ביטוח נוספות	לטענת התובע, התביעות מפרות את חובתן לאצף ריבית צמודה וכן הפרשי הצמדה כד"ן בגין תגמולי ביטוח המשולמים על ידן. על פי הטענה, המועד ממנו יש לחשב ריבית והפרשי הצמדה הינו החל ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום בפועל. לחילופין יש לשלם הפרשי הצמדה ממועד קרות מקרה הביטוח ועד למועד תשלום בפועל וריבית החל מתום 30 ימים ממועד מסירת התביעה ועד למועד תשלום תגמולי הביטוח בפועל.	לחייב את התביעות לשלם לחברי הקבוצה הפרשי הצמדה וריבית בגין תשלום החסר שבוצע. בנוסף וואו לחילופין מתבקש בית המשפט להורות על מתן פיצוי לטובת הצבור כפי שימצא לנכון.	כל מי שקיבל במהלך 7 השנים שקדמו להגשת התביעה וואו יקבל עד מתן פסק הדין בתביעה, תגמולי ביטוח מהתביעות. מבלי שאורפה לתגמולי הביטוח ריבית כד"ן ("הקבוצה הראשונה") והצמדה כד"ן ("הקבוצה השנייה").	בחודש אוגוסט 2015, התקבלה החלטת בית המשפט המחוזי לדחות את בקשת האישור כנגד התביעות ביחס לטענה אי' תשלום הפרשי הצמדה ולקבל את בקשת האישור כנגד התביעות ביחס לטענה בדבר תשלום ריבית בחסר על תגמולי ביטוח ונקבע כי חברי הקבוצה הזכאים הם כל מבוטח, מוטב או צד שלישי, שבמהלך תקופה שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התביעה וסיומה ביום אישורה של התביעה כייצוגית, קיבל מן התביעות, שלא על פי פסק דין שניתן ביניהם, תגמולי ביטוח מבלי שאורפה להם ריבית כד"ן וזאת בתוך 30 יום מיום מסירת התביעה למבטח (ולא מיום מסירת המסמך האחרון הדרוש למבטח לשם בירור החבות) ועד מועד התשלום בפועל. בחודש אוגוסט 2016 מחקו התביעות באישור בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור שהוגשה על ידן, בחודש אוקטובר 2015 שעיברה השגה על קביעתו של בית המשפט המחוזי, לפיה הסדר פשרה קודם שפרתה החברה בשאלה דומה, אינו מקיים מעשה בית דין החוסם את הגשת בקשת האישור ואינו מקנה לתביעות הגנה, תוך שהצדדים שומרים את מלוא טעותיהם להליך העיקרי.	התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה הראשונה בסך של 518 מיליוני ש"ח (היה ויפסק כי יש לחשב את הריבית החל ממועד קרות מקרה הביטוח), ובסכום של 210 מיליוני ש"ח (היה ויפסק כי יש לחשב את הריבית החל מ-30 יום מיום מסירת התביעה לחברת הביטוח). התובע מעריך את הסכום המצטבר לקבוצה השנייה, לגביה בקשת האישור נדחתה, בגין הפרשי הצמדה, בסכום נוסף של 490 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
 תובענות ייצוגיות (המשך)
 א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

תאריך

מס"ד וערכאה

3.
(המשך)

הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
סעדים עיקריים	טענות ועילות מרכזיות	נתבעים
בחודש בפברואר 2021 ניתן פסד דין חלקי, במסגרתו קבע בית המשפט כי התביעה הייצוגית מתקבלת, וחייב את הנתבעות בהשבה לחברי הקבוצה של הפרשי ריבית, כמפורט בפסק הדין (להלן: "פסק הדין"). בהתאם לפסק הדין, נקבע כי יום מסירת התביעה" ממנו מתחיל מרוץ 30 הימים, שלאחריו תתווסף ריבית צמודה לתגמולי הביטוח בהתאם להוראות סעיף 28 (א) לחוק חוזה הביטוח, תשמ"א-1981 (להלן: "חוק חוזה הביטוח"). הוא המועד שבו התקבלה לראשונה פניה בחברת הביטוח או אצל סוכן הביטוח, לפי המקודם, המעידה על כך, שהמבוטח, צד ג' או המוטב (להלן: "הזכאים"), מעוניינים לקבל את תגמולי הביטוח, ללא צורך בצירוף מסמך כלשהו. עוד נקבע כי כאשר תגמולי הביטוח חושבו כערכם במועד שלאחר קרות מקרה הביטוח, תתוסף אליהם ריבית מאותו תאריך בלבד, וכאשר מדובר בהשבת כספים ששולמו לנותני שירותים בתשלום דחוי, יעשה חישוב הפרשי הריבית, החל ממועד התשלום בפועל. לעניין חברי הקבוצה שהגיעו בעבר להסדר פשרה עם הנתבעות, נקבע כי חברי קבוצה זו יהיו זכאים להשבת ריבית בגין התקופה שבין יום הגשת התביעה לבין יום השלמת איסוף המסמכים הדרושים לביחור החבות, בהתאם לאמור בפסק הדין.		

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א. תובענות מהותיות שהגשטן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד וערכאה נתבעים טענות ועילות מרכזיות סעדים עיקריים הקבוצה המיוצגת סטטוס / פרטים נוספים סכום התביעה	תאריך
3. (המשך)	

בית המשפט קבע כי הגדרת הקבוצה תכלול את כל הזכאים אשר במהלך התקופה, שתחילתה שלוש שנים קודם להגשת התובענות (שהגשו כנגד כלל ביטוח בחדש מאי 2013) וסיומה ביום מתן פסק דין, קיבלו מהתבעות, שלא על פי פסק דין בעניינם, תגמולי ביטוח מבלי שאורפה להם ריבית כדין. כן נקבע כי לצורך מימוש פסק הדין וחישוב גובה הפיצוי לחברי הקבוצה בהתאם לעקרונות שנקבעו בפסק הדין החלקי, יש צורך במינוי מומחה וי הגמול לתובעים המייצגים ושכר טרחה לבאי כוחם ייקבעו במסגרת פסק הדין הסופי.

בחדש מאי 2021 הגישו הנתבעות ערעור על פסק הדין לבית המשפט העליון. בחדש יוני 2021 ניתנה החלטת בית המשפט העליון אשר מורה על עיכוב ההליך בבית המשפט המחוזי, לרבות לעניין מינוי מומחה לצורך ביצועו של פסק הדין. עד להכרעה בהליך הערעור.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס' ד"ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סכמים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
מס' 4	כלל ביטוח וחברות - ביטוח נוספות	לסענת התובע, הנתבעות, גובות תשלום תת שנתיות, תשלום הנגבה בפוליסות לביטוח חיים בהן תעריף הביטוח נקבע בסכום שנתי אך התשלום מבוצע במספר תשלומים (להלן: "תת שנתיות"), בסכום החורג מן הסכום המותר, וזאת לסענתו במספר דרכים. גביית תת שנתיות ביחס ל"גורם הפוליסה", גביית תת שנתיות בשיעור הגבוה מן השיעור המותר לפי חוזרי הפיקוח על הביטוח, גביית תת שנתיות ביחס לרכיב החיסכון בפוליסות לביטוח חיים וגביית תת שנתיות ביחס לפוליסות שאינן ביטוח חיים.	החזר כל הסכמים שגבו הנתבעות שלא כדין, וכן א עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן ביחס לעריינים המפורטים בתביעה.	כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח ושנגבה ממנו תשלום בגין מרכיב תת שנתיות בנוסבות או בסכום החורגים מהמותר.	הממונה הגיש את עמדתו בתיק, במסגרתה הוא קיבל את עמדת חברות הביטוח. בחודש יולי 2016 אישר בית המשפט את התביעה ייצוגית. הקבוצה שאושרה הנה כל מי שהתקשר עם הנתבעות או מי מהן בחוזה ביטוח וגובה ממנו תשלום תת שנתיות ביחס לרכיבים הבאים: ביחס לרכיב החיסכון בביטוחי חיים מסוג "מעורב" שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, ביחס ל"גורם פוליסה" שהינו סכום חודשי קבוע המתווסף לפרמיה שמטרתו כיסוי הוצאות, וביחס לפוליסות בריאות, נסות, מחלות קשות, אובדן נושר עבודה וסיעוד (להלן: "רכיבי הגבייה").	בחודש פברואר 2010 הגיעו הצדדים להסדר דיוני לפיו יימחקו מהבקשה ומהתובענה טענות התובע לפיהן כלל ביטוח גבתה שיעור תת שנתיות גבוה מן המותר בקשר לפוליסות ביטוח שהונפקו לפני שנת 1992, וי כלל ביטוח גבתה שיעור תת שנתיות מקסימאלי גם כאשר מספר התשלומים היה נמוך משנים עשר תשלומים. בהתאם לכך, תוקן הסכום הנתבע מכלל ביטוח והועמד על כ-398.2 מיליוני ש"ח.
				החלטת בית המשפט ניתנה על אף עמדת הממונה שניתנה לבקשת בית המשפט כאמור. עילת התביעה שבגינה אושרה התובענה ייצוגית היא גביה שלא כדין של תשלום תת שנתיות בגין רכיבי הגביה. הסעד המבוקש הוא החזר הסכומים שגבו שלא כדין בשבע השנים שקדמו להגשת התובענה ואילך, דהיינו מינואר 2001 ועד עשה המורה לנתבעות לתקן את התנהלותן.		

מס"ד ומסמך	תאריך	מבנים	טענות ועילות מרכזיות	סעיפים עיקריים	הקבוצה המיועדת	סטטוס / פרטים נוספים	כיום הרשימה
4. (המשך)						בחו"ד דצמבר 2016 הגישו הנתבעות לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטה לאשר את התביעה כ"צוגה" (להלן: "כ"צ"). בחו"ד מאי 2018 קיבל בית המשפט העליון את הכ"צ. דן בה מערעור וניתן פסק דין המקבל את הערעור ודוחה בהתאם את התביעה. בחו"ד יוני 2018 הגישו התובעים בקשה לקיים דיון נוסף בפסק הדין. ביחס לחלק מהקביעות בו. בחודש יולי 2019 ניתנה החלטה המאשרת עריכת דיון נוסף בעניין זה, בהרכב מורחב של 7 שופטים. בחו"ד פברואר 2020, הוגשה לבית משפט העליון עמדה מטעם היועץ המשפטי לממשלה במסגרת הדיון הנוסף, לפיה היועץ המשפטי סבור שאין מקום להתערב בהכרעה שנקבעה בפסק הדין בערעור. המתבססת על אימוץ עמדתה הפרשנית של רשות שוק ההון. בחודש יולי 2021, ניתן פסק דין בעתירה לדיון נוסף, ונקבע בו כי החלטה שאישרה את התביעה כ"צוגה תחזור ותעמוד על כנה, כך שבקשת האישור תתקבל והתיק יחזור לבית המשפט המחוזי כדי שידון בתביעה כ"צוגה למופה. החל"ך מצוי בשלב ניהול התביעה בבית המשפט המחוזי.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)

א1. תביעות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס'ד וערכאה	נתביעים	טענות ועילות מרכזיות	סכמים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
מחוזי - מרכז	כלל ביטוח וחברות	לסענת התובע, בביטוח חיים משולב בחיסכון, התביעות גבו ממבטחים, ללא כל עיגון בפוליסות ובלא הסכמה, סכומי כסף העולים לעיתים כדי שיעור נכבד מן הפרמיה המשולמת על ידי המבטחים והמכונים "גורם פוליסר" ואו "דמי ניהול אחריים" (להלן: "גורם פוליסר") שלא כדון ובהיעדר הוראה חוזית מתאימה וזאת על אף שעקרונות הותר לנתבעות במסגרת חוזי הממונה לגבות בפוליסות ביטוח חיים גורם פוליסר.	תשלום סכום הפיצוי/השבה השווה לסכום גורם הפוליסה שנגברה מחברי הקבוצה בפועל, בצירוף התשואה שנגמעה מהם ביחס לסכום זה בשל כך שהסכום שטונה מן הפרמיה עבור גורם הפוליסר לא חושקע עבורם ושינוי דרך הפעולה לעניין גביית גורם פוליסר.	כל מי שהיה בעל פוליסת ביטוח חיים משולבת בחיסכון אצל מי מהנתבעות ושנגברה ממנו סכום כלשהו כגורם פוליסר.	בחודש יוני 2015 הגישה לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה, אשר לפיו אמורות היו הנתבעות לשלם סך של 100 מיליוני ש"ח בגין העבר (כאשר חלקה של כלל ביטוח מתונו היו כ-26.5% מיליוני ש"ח) וכן ליתן הנחה של 25% מהגביה העתידית בפועל של גורם הפוליסר.	תביעתם של התובעים היא בגין גורם הפוליסר שנגברה מהם משנת 2004 על פי הערכות והנחות שונות שביצע התובעים ביחס לגביית גורם פוליסר בשבע השנים שקדמו למועד הגשת התביעה על ידי הנתבעות והתשואות השנתיות הרבנטיות, סכום התביעה לחברי הקבוצה, כנגד כל הנתבעות הוערך על ידי התובעים, נכון למועד הגשת התביעה, בסכום נומינלי של כ-2,325 מיליוני ש"ח. מתוך סכום זה מיוחס לכלל ביטוח, על פי חלקיה הנתען בשוק, סך של כ-662 מיליוני ש"ח.

"התחלטה".

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)

מס"ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
תאריך						
מס"ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה

5. הסעדים הנתבעים, כפי שהוגדרו בהחלטת בית המשפט, הינם תיקון ההפרה על דרך של עדכון החיסכון הצבור לטובת המבוטחים בסכום החיסכון הנוסף שהיה גורם פוליסה או אילו לא היה גובה גורם פוליסה או פיצוי המבוטחים בסכום האמור, וכן הפסקת גביית גורם הפוליסה מכאן ואילך. כן נפסק תשלום שכר טרחה לבאי כוח המייצגים וכן למתנגדים להסדר הפשרה ולבאי כוחם בסכומים שאינם מהותיים.

בהתאם להחלטה, בהסתמך על הערכת הבודק על בסיס חישובים שערכו אנשי הפיקוח, פוטנציאל התביעה הכולל, ביחס לפוליסות המשלבות חיסכון, נע בין 1.85 ל-2.1 מיליארד ש"ח עבור ארבע מן התביעות שהתקשרו בהסדר הפשרה (לרבות כלל ביטוח). בחודש מאי 2017 הגישו התביעות בקשת רשות ערעור על החלטת בית המשפט הן ביחס לאי אישור הסדר הפשרה והן ביחס לאישור החלקי של התביעה כייצוגית. בחודש בפברואר 2019 משכו התביעות את בקשת רשות הערעור, על פי הצעת בית משפט העליון, ולפיקר החל"ך מצוי בשלב ניהול התביעה לזוהי בבית המשפט המחוזי. האדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור ובמקביל הסתיימו הליכי הוכחות בפני בית המשפט המחוזי.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)

א1. תביעות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

תאריך	מס'ד וערכאה	מבנים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2014 מחוזי - מרכז	לכל ביטוח	למענת התובע, כלל ביטוח גובה דמי ביטוח ביתר, בפוליסות חובה ואו צד ג' ואו מקיף מסוג "נהג נקיב" (להלן: "הפוליסה"), במקרים בהם הנהג הצעיר ביותר האצוי להשתמש ברכב דרך קבע (להלן: "הנהג"), עתיד להגיע במהלך תקופת הביטוח לגיל ו/או ליותר מ-18 שנים, כלל ביטוח דמי ביטוח מופחיתים (להלן בהתאמה: "גיל מזכר" ו-"וועק מזכר") לטענת התובע, על כלל ביטוח לחשב את דמי הביטוח בדרכו, וזאת גם במקרה של חידוש הפוליסה לאחר תקופת הפוליסה קודמת, וכן יש לחייב את כלל ביטוח לגלות למבוטאים בפוליסות רכב מכל סוג שהוא, באופן יזום, פרטי מידע שונים.	להצהיר ולקבוע כי על כלל ביטוח לחשב את דמי הביטוח בגין הפוליסות מפורט בבקשה; לחייב את כלל ביטוח בגילי יזום של פרטי מידע שונים כמפורט בבקשה; לאסור על כלל ביטוח לגבות מן המבוטח הוצאות מינהל או כל תשלום אחר בגין הנפקת תעודת ביטוח חובה חדשה, מקום בו ההנפקה החדשה נדרשת שלא באשמת המבוטח; לחייב את כלל ביטוח לפצות את חברי הקבוצות בגין הנזקים שנגרמו להם, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדי ממועד גביית היתר ועד למועד הפיצוי ואו ההשבה בפועל; לחייב את כלל ביטוח להשיב לחברי הקבוצה את מלא התעשרותה של כלל ביטוח על חשבון חברי הקבוצות, להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצות או פיצוי לציבור, כפי שימצא בית המשפט לנכון בנוסבות העניין.	כל מי שרכש ו/או חידש ו/או רכוש ו/או יחדש את הפוליסה אצל התובע במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התביעה ועד למועד מתן פסק דין סופי ואשר במהלך תקופת הביטוח הגיע ו/או יגיע הנהג הצעיר ביותר האצוי להשתמש ברכב למדרגת גיל ו/או ליותר מ-18 שנים, כלל ביטוח דמי ביטוח מופחיתים (להלן בהתאמה: "גיל מזכר" ו-"וועק מזכר") לטענת התובע, על כלל ביטוח לחשב את דמי הביטוח בדרכו, וזאת גם במקרה של חידוש הפוליסה לאחר תקופת הפוליסה קודמת, וכן יש לחייב את כלל ביטוח לגלות למבוטאים בפוליסות רכב מכל סוג שהוא, באופן יזום, פרטי מידע שונים.	בחו"ש ינואר 2017 ניתנה החלטה על ידי בית המשפט הדוחה את טענות התובע, למעט ביחס לטענה בדבר קיומה של פרקטיקה נוהגת בדבר עדכון פוליסות והשבת דמי ביטוח עודפים, אשר ביחס אליה אושרה הבקשה לניהול התביעה ייצוגית. חברי הקבוצה כפי שנקבעו בהחלטה הינם: "מבוטחי המשיבה בביטוח רכב חובה, מקיף וצד ג' בשבע השנים האחרונות, אשר הגיעו במהלך תקופת הביטוח למדרגת גיל ו/או וותק הנהגה, המזכה בהפחתת דמי הביטוח, ואשר המשיבה נמנעה מלנהוג כלפיהם על פי הפרקטיקה הנוהגת, ואשר כתוצאה מכך לא קיבלו את ההפחתה." הצדדים הגישו סיכומים במסגרת ניהול התביעה.	בחו"ש פברואר 2022 ניתן פסק דין, במסגרת ניהול התביעה עצמה, אשר דחה את התביעה במלואה. בחו"ש אפריל 2022 התובע הגיש ערעור על פסק הדין.	סכום התביעה הכולל בתביעה הוערך על ידי התובע בסך של כ-26 מיליון ש"ח. הערכת הנזק במסגרת תצהירי עדות ראשית מטעם התובע בתביעה הייצוגית עמדה על כ-100 מיליון ש"ח במצטבר בגין תקופה של 11 שנים.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7.	11/2014 מחוזי - המחלקה הפלילית בר"א	בנק ירושלים	לסענת התובע כלל פיננסים בע"מ ("כלל בטוחה"), אשר התמזגה עם ולתוך בנק ירושלים, כמובעה כמנהל תיקים, ביצעה עבור לקוחותיה עסקאות בייירות ערך של חברות מקבוצת אי די בי, וזאת תוך העדפה של האינטרסים שלה ושל חברות שונות בקבוצת אי די בי, על פני האינטרסים של לקוחותיה, וזאת בניגוד לדין, לסענת התובע, כלל בטוחה הפרה את חובתה על ליידע את לקוחותיה על ניגוד עניינים הקיים לה בביצוע פעולות כאמור ולקבל את הסכמתם.	לייתן צו נגד כלל בטוחה למסור פרטים ונתונים אודות הניקוזים שנגרמו (לסענת) לכל אחד מחברי הקבוצה וכן להייב את בנק ירושלים לפצות את חברי הקבוצה במלוא נזקם, או לחלופין לקבוע סעד אחר לטובת חברי הקבוצה, כולם או חלקם.	כל מי שקיבל מכלל בטוחה שירותי ניהול השקעות, ובמסגרתם נרכשו לו נירות ערך שהופקו על ידי חברות שנמנו על "קונצרן אי די בי" וזאת מבלי שהתקבל אישור מראש ביחס לכל עסקיה וכתוצאה מההכרעה כאמור נגרם לו נזק. לענין זה התובע כולל ב"קונצרן אי די בי" את כל התאגידים שהוחזקו או נשלטו (במישרין או בעקיפין) על ידי אי די בי אחזקות ו- אי די בי פתוח.	בחודש ינואר 2017 ניתנה החלטת סכום התביעה האישית של התובע עומד על סך של כ-18,624 ש"ח. על פי כתב התביעה, התק הוטעו לכלל חברי הקבוצה אינו ניתן להערכה בשלב זה.	כחודש ינואר 2017 ניתנה החלטת בית המשפט המאשרת את ניהול התובענה ייצוגית נגד כלל בטוחה, ובמקביל דחתה את הבקשה לאשר את התובענה נגד נתבעים שניהנו כדירקטורים בכלל פיננסים בטוחה, בטענה שהפרו את חובת הזהירות כלפי חברי הקבוצה.

לענין זה הוגדר "קונצרן אי די בי":
"כל התאגידים שהוחזקו או נשלטו במישרין או בעקיפין (ובכלל זה בטוחה) על ידי החברות אי די בי חברה לאחזקות בע"מ (להלן: "אי די בי אחזקות") ואי די בי חברה לפתוח בע"מ (להלן: "אי די בי פתוח") לרבות אי די בי אחזקות ואי די בי פתוח. למען הסר ספק, נכללות בהגדרה זו כל החברות 'הבנות', 'הנכדות' וה'נינוות' (וכן הלאה) של אי די בי אחזקות וכל תאגיד אחר המוחזק על ידי, במישרין או בעקיפין."

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

1א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

תאריך וערכאה מס"ד	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה	
7. (המשך)				קן נקבע בהחלטה כי הקבוצה תכלול את מי שבוצעו בחישובו רכישות של נירות ערך כאמור בתקופה של עד 7 שנים טרם הגשת בקשת האישור ועד המועד בו הושלמה עסקת המיזוג של כלל בטוחה לבנק ירושלים.	עילת התביעה שאושרה בהחלטה היא הפרת חובה חקוקה מסווח סעיף 63 לפקודת הנזיקין. יחד עם סעיף 15(א) לחוק הייעוץ.	החברה אינה צד לתביעה. ואולם היא קיבלה הודעה בדבר הגשת התובענה ודרשת שיפוי מאת בנק ירושלים, וזאת בהתאם להסכם למכירת כלל בטוחה לבנק ירושלים, על פיו קיימת לחברה התחייבות לשיפוי ההתחייבות לשיפוי כאמור, יכול ותופעל אם וכל שבנק ירושלים יחויב בדיון בקשר עם התובענה כאמור ובכפוף לתנאי ההסכם בין הצדדים ¹⁰ .	הצדדים מנהלים מגעים לפשרה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.

¹⁰. החברה דיווחה אודות התביעה למבטחים בפוליסות ביטוח אחריות מקצועית בהן היא מבטחת. החברה אינה יכולה בשלב זה לאמוד את סכום הנזק ואת היקף הכיסוי הביטוחי.

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

תאריך וערכאה	מס'ד	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2/2014 מחוזי - ת"א	8	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח מנצלת את העובדה שהמבוטח אינו משלם במשך זמן מה את רכיב החיסכון בפוליסת ביטוח חיים, הכוללת רכיב חיסכון ורכיב ריסק, ומפרה באופן יסודי ובטוח את תנאי הפוליסה על ידי ביצוע שניוניים בפוליסה באופן חד צדדי (קיצור תקופת הפוליסה, הזנת מועד תחילת הביטוח והעלאת גיל המבוטח בתחילת הביטוח), ופועל יוצא מעלה את מחיר הפרמיה הראלית בניגוד לדין, על אף שהפרמיה עבור רכיב הריסק בפוליסה שולמה במלואה, בכך, לטענת התובע, מורמת כלל ביטוח למבוטחים נזקים בסכומים משמעותיים.	לחייב את כלל ביטוח לשלם את דמי הפרמיה העודפים שגבתה עקב הזנת תחילת הביטוח עד למועד אישור התובענה ייצוגית בתוספת הפרשי הצמדה וריבית חוקית מקסימלית. לקבל צ' האוסר על כלל ביטוח להמשיך ולגבות פרמיות בשיעורים העולים על השיעור הנקוב בפוליסה. לחילופין, לחייב את כלל ביטוח בתשלום סכום ראוי והולם לטובת הציבור בכללותו בסכום השווה לדמי גביה שגבתה ולא הושבו למשלם בציורף הפרשי הצמדה וריבית חוקית.	כל מי שהתקשרו ו/או היו מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים ואשר לא שילמו את רכיב החיסכון בפוליסה ז' במלואו ממועד עריכת הפוליסה ועד למועד הזכאות לגמלה חודשית לפי הפוליסה ואשר נגבו מהם פרמיות עודפות שלא כדין עקב הזנת תחילת הביטוח.	בחודש דצמבר 2017 אישר בית המשפט את התביעה ייצוגית. הקבוצה שאושרה הינה כל מי שהתקשרו ו/או היו מבוטחים בפוליסת ביטוח חיים הכוללת רכיב חיסכון ורכיב ריסק, ואשר לא שילמו את אחד הרכיבים בפוליסה במלואה ממועד עריכת הפוליסה ועד למועד הזכאות לגמלה חודשית על פי הפוליסה או עד לסילוקה או עד לפריעת הפוליסה, שלאגבה, המשכה "הזרה" קדימה את מועד תחילת הביטוח. התביעה אושרה בעילת של הפרת חוזה, הטעיה ועשיית עושר שלא במשפט.	הנתק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מכלל ביטוח מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-20 מיליוני ש"ח.

הר"ר מצוי בשלב ניהול התביעה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)
תביעות מהותיות שהגשטן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

א.

תאריך

מס'ד וערכאה	תביעים	טענות ועילות מרכזיות	סודים עקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2014	כלל פנסיה ומל בע"מ וכן כנגד ארבע חברות מנהלות נוספות של קרנות פנסיה	לטענת התובעות, שתי עמותות הטוענות כי מטרתן היא סיוע לאוכלוסייה המבוגרת, הנתבעות העלו את דמי הניהול הנגבים מפנסיונרים של קרנות הפנסיה המנוהלות על ידן בשלב קבלת הקיצבה לדמי הניהול המרביים המותרים לגביה על פי הדין (0.5%) מהיתרה הצבורה, תוך ניצול היותם של הפנסיונרים "קהל שבו", וזאת בשעה שעמיתים פעילים משלמים בממוצע דמי ניהול נמוכים משמעותית. עוד נטען, כי הנתבעות אינן מגלות לעמיתיהן, כי מיד לשיהפכו לפנסיונרים יועלו דמי הניהול שהם ישלמו לנתבעות לדמי הניהול המרביים.	לחייב את הנתבעות להשיב את דמי הניהול העודפים שנגבו מחברי הקבוצה שלא כדון בצירוף ריבית והאמדה; לחייב את הנתבעות להפחית את דמי הניהול הנגבים מן הפנסיונרים, כך שלא יעלו על דמי הניהול שנגבו טרם יציאתו של כל אחד מהם לפנסיה; לאסור על הנתבעות להעלות את דמי הניהול לעמיתים בסמוך לפני יציאתם לפנסיה.	כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה חדשה מקיפה, המנוהלת על ידי אחת מהנתבעות, זכאי לקבל פנסיית זקנה ולא יהיה זכאי לקבל בעתיד פנסיית זקנה.	בחודש ספטמבר 2015 הגישו הנתבעות תשובה לנתגבת הנתבעות דמי הניהול שנגבו על לבקשת האיטור ("תשובת הנתבעות") בדיו מפנסיונרים קיימים נאמדים על סך של 48 מיליון ש"ח, דמי ניהול שגבו בעתיד על ידי הנתבעות שלא כדון מפנסיונרים קיימים נאמדים בסך של 162 מיליון ש"ח, ודמי ניהול שגבו בעתיד על ידי הנתבעות שלא כדון מפנסיונרים עתידיים בגין צבירה שנעשתה עד היום נאמדים בסך של 2,800 מיליון ש"ח. הסכומים האמורים נטענים ביחס לכלל הנתבעות.	להערכת התובעות.

ביאור 7: התחייבויות חלזיות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א1. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד	תאריך	תובעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
10.	5/2015 מחז"ד-ירושלים	כלל ביטוח וחברת	לטענת התובע, לאחר שנים בהן אמו המנוחה הייתה מבטחת בפוליסת ביטוח חיים קבוצתי, שמכרה כלל ביטוח לעמותת גמלאי קרן הפנסיה "נתיב" - דרום ומרכז (להלן: " העמותה " ו" הפוליסה ", בהתאמה), ושילמה פרמיות כסדרן, ביטלה כלל ביטוח באופן חד צדדי ושלא כדין את הפוליסה, בשל היות הפוליסה הפסדית, ומנעה מלהחזיר את הפרמיות שגבתה. בנוסף, לטענת התובע, גבתה כלל ביטוח באופן בלתי חוקי פרמיות מהמבטחים בגין חודש יוני 2014, לאחר המועד בו הפוליסה בטלה.	לחייב את כלל ביטוח לשלם לכל אחד מחברי הקבוצה, אשר לא נהנו מפירות הפוליסה, את מלוא הפרמיות שגבו מהם בגין הפוליסה בתוך השנים בהן היו מבטחים, בתוספת ריבית והצמדה כחוק.	כל מי שבטוח אצל כלל ביטוח בפוליסה, אשר בוטלה ביום 2 למרס 2014, וכן כל המבטחים במסגרת הפוליסה אשר כלל ביטוח גבתה מהם פרמיה בחודש יוני 2014.	בחודש מאי 2019 דחה בית המשפט את הטענה ביחס להשבה של כל הפרמיות ששולמו בגין הפוליסה לאורך השנים. בית המשפט אישר את התובעה כייצוגית נגד כלל ביטוח ונגד העמותה ביעילות של הפרת הוראות חוק חוזה הביטוח, תשע"א-1981, תקנות הפיקוח על עסקי ביטוח (ביטוח חיים קבוצתי), תשנ"ט-1999, הוראות הפוליסה וכן בעילה של רשלנות וקבע כי כלל ביטוח לא התריעה בפני המבטחים כנדרש על ביטול חוזה הביטוח ויי העמותה הפרה, בין היתר, את חובות הגמנות והזהירות המוטלות עליה כ"בעלת הפוליסה". הקבוצה שאושרה הינה מוטביהם של הגמלאים המבטחים בחוזה הביטוח הקבוצתי שנפטר מיום ביטול חוזה הביטוח ועד למועד סיום תקופת הביטוח הקבוצה בחוזה הביטוח (תקופה של שנתיים).	הנזק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מכלל ביטוח מסתכם להערכת התובע בסכום של כ-90 מיליוני ש"ח.

הסעד הנתבע הוא תשלום תגמולי ביטוח לחברי הקבוצה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)

א. תביעות מהותיות שהגשטן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס'ד וערכאה (המשך)	תאריך	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
10.						בחודש באוגוסט 2021 ניתן פסק דין (להלן: "פסק הדין") במסגרתו קיבל בית המשפט את התביעה, וקבע כי כלל ביטוח והעמותה לא התריעו בפני המבוטחים נכדרש על ביטול פוליסת ביטוח החיים הקבוצתית. בהתאם לכך, חויבה כלל ביטוח לשלם למוטביהם של הגמלאים המבוטחים בפוליסה, שנפטרו מיום ביטול הפוליסה (1 למאי 2014) ועד למועד סיום תקופת הביטוח (30 לאפריל 2016), את תגמולי הביטוח בהתאם לפוליסה (בסכום של 11,500 ש"ח לכל גמלאי שנפטר). בניכוי הפרמיות שהיה על הגמלאי לשלם בגין התקופה שמיום מועד ביטול הפוליסה ועד למועד פטירתו, ובתוספת הפרשי ריבית והצמדה כחוק מתום 30 יום ממועד פטירת המבוטח. כמו כן נפסקו גמול ושכר טרחה לתובעים ולבאי כוחם.	בחודש אוקטובר 2021 הגישה כלל ביטוח ערעור על פסק הדין ובקשה לעיכוב ביצוע לבית המשפט העליון. הבקשה לעיכוב ביצוע התקבלה בחלקה, באופן שתשלום תגמולי הביטוח יעוכב עד להכרעה בערעור. ההלך מצוי בשלב הדין בערעור.

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)
א. תובענות מהתניות שהגשתן כתביעה ייצוגית אוטרה (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
11.	9/2015 מחוזי - מרכז	כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח אחרות	לסענת התובעים, כאשר התביעות נותנות ניקוד בגין פעולת "השליטה על סוגרים" במסגרת בחינת תביעה לתגמולי ביטוח בפוליסות סיעוד, הן אימצו פרשנות לפיה על מנת שתוכר תביעת מבטוח בגין אי השליטה על הסוגרים היא צריכה להיות תוצאה של מחלה או לקי או לקי אחרות של גסטרואנטרולוגיים בלבד במקום לנקד את הפעולה גם כאשר מקור המצב הרפואי והתפקודי היחיד של המבטוח אשר בגין הוא "לא שולט על סוגרי", יכול להיות מחלה, תאונה או לקי בראות שאינם מתחום האורולוגיה והגסטרואנטרולוגיה.	לחייב את התביעות לפצות את חברי הקבוצה במלוא התקדים שנגרמו להם בשל הפרותיהן. לאמור, את ההסכם ולקיים את ההסכם מכאן ואילך ולחלופין להורות על מתן כל סעד אחר כפי שביט המשפט ימצא לנכון במסגרת העניין.	כל מי שהיה מבטוח בבטוח סיעודי שמנר על ידי התביעות (או יורשיו, לפי העניין), וסבל ממצב בראות ותפקודי יחיד כתוצאה ממחלה או תאונה או לקי בראות, אשר בגין הוא לא שולט על סוגרי ו/או עשה שימוש קבוע בסטומה או בקטטר בשלפוחית השתן, או בחיתולים או בסופגנים למיניהם, ועל אף האמור לא קיבל מהתביעות לפי העניין ניקוד בגין רכיב "השליטה על סוגרים" באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמול ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התביעה כייצוגית.	בחודש באפריל 2020 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את ניהול התביעה ייצוגית כנגד כלל ביטוח ושלוש חברות ביטוח נוספות. הקבוצה שאושרה הנה כל מי שהיה מבטוח בבטוח סיעודי, וסבל מאובדן יכולתו העצמאית לשלוט על פעולת המעינים או פעולת השתן, כתוצאה משילוב של פגם בשליטה בסוגרי שאינו עולה לכדי אובדן שליטה אורגני עם מצב תפקודי יחיד, ועל אף האמור לא קיבל מחברת הביטוח ניקוד בגין הפעולה של "שליטה על הסוגרים" במסגרת בחינת תביעתו לקבלת תגמולי ביטוח סיעודי. באופן שהביא לפגיעה בזכויותיו לתגמולי ביטוח בתקופה שבין 8 בספטמבר 2012 לבין מועד אישור ניהול התביעה כייצוגית.	לסענת התובעים הנזק אינו ניתן להערכה בשלב זה אך הם מעריכים אותו בעשרות ואף במאות מיליוני שקלים. הנזק האישי של התובע מכלל ביטוח, לסענתו, מסתכם בסך של כ-32,500 ש"ח (ללא הפרשי הצמדה וריבית).

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א1. תובענות מהותיות שהגשטן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
תאריך					עילות התביעה שהתביעה היאגית אושרה בגין הין הפרת חוזה הביטוח הסיעודי שהביאה לאי תשלום תגמולי ביטוח סיעודי או לתשלום תגמולי ביטוח סיעודי בחסר, עקב אי הכרה במבטחים כזכאים לניקוד בגין הפעולה של "שלילתה על סוגרים": הסעד הנתבע הינו פיצוי חברי הקבוצה שלא קיבלו ניקוד בגין הפעולה של "שלילתה על הסוגרים": ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה. הצדדים מנהלים ביניהם הליכי גישור.	

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)
 תובענות ייצוגיות (המשך)
 א. תובענות מהותיות שהגשתן כתביעה ייצוגית אושרה (המשך)

מס"ד וערכאה	תאריך	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
10/2016 - מחוזי - מרכז	12.	כלל ביטוח	לטענת התובע, במסגרת התקשרות עם בעל פוליסה קבוצתית (קופת חולים) למכירת פוליסת ביטוח סיעוד קבוצתית, התחייבה כלל ביטוח להעניק למבוטחים בפוליסה הקבוצתית שיצרפו לפוליסה הפרטית, הנחה בשיעור 20% על הפרמיה ולא עשתה כן ("הפוליסה הקבוצתית").	השבת הסכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה.	בהתאם להחלטת בית המשפט - מי שרכש החל מיום 30 לאוקטובר 2009 ועד ליום 31 בדצמבר 2018 פוליסת ביטוח סיעודי, פרטית של כלל ביטוח, שתקופת הזכאות בה היא לפיצוי כל החיים, בעת שהיה מבוטח בפוליסה הקבוצתית, וכלל ביטוח לא העניקה לו בפוליסת הפרט הנחה בגובה של 20% לפחות מהתעריף הנמון ביותר הנחה אצל כלל ביטוח במועד הרכישה בגין פוליסות פרט מקבילות לתוכנית שגוחרה על ידי המבוטח, למבוטח בגיל ובמצב בריאות דומה, ובלבד שאינו עולה על התעריף שאושר על ידי המאסדר.	בחודש ינואר 2021 אישר בית המשפט, באופן חלקי, את הבקשה. בקשת התובע הייצוגי לאשר את התובענה ייצוגית. גם בגין כל קבוצת מבוטחים המחזיקה בפוליסת סיעוד פרטית שתקופת הזכאות לפיצוי בה אינה לכל חיי המבוטח נדחתה. עילות התביעה בגין אושרה התביעה כייצוגית הינן הפרת הוראות הפוליסה הקבוצתית, עשית עושר ולא במשפט והסעד הנתבע הינו השבת סכומים שנגבו ביתר מחברי הקבוצה. ההליך מצוי בשלב ניהול התביעה.	התובע העריך בתביעתו את הנזק הנטען לכלל חברי הקבוצה בסך של 52 מיליוני ש"ח בגין נזק שנגרם לטענתו עד למועד הגשת הבקשה למיליוני ש"ח בגין הנזק שצפוי להגרם לחברי הקבוצה במהלך 10 השנים הבאות.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)

בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות¹¹ **א2.**

מס'ד	מס'ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1.	מחוזי - ריא	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח מחשבת את הזכויות לתשלום גמלה ו/או היוון גמלה המגיעים למבוטחים, המקפאים את תשלום דמי הביטוח (במלואם או באופן חלקי) באופן זמני לתקופה מסוימת ו/או לא משלמים את דמי הביטוח במשך מספר חודשים, בניגוד להוראות הפוליסה ולנוסחה הכלולה בפוליסה (להלן: " הנוסחה המחייבת "). כן נטען שכלל ביטוח מסרבת למסור למבוטחים מידעים.	לחייב את כלל ביטוח את הגמלה החודשית ו/או היוון הגמלה בהתאם להוראות הנוסחה המחייבת ולחייב את כלל ביטוח לשלם לחברי הקבוצה שכבר ניזוקו את הפרשי הגמלה או את הפרשי חלקי) באופן זמני לתקופה מסוימת ו/או לא משלמים את דמי הביטוח במשך מספר חודשים, בניגוד להוראות הפוליסה ולנוסחה הכלולה בפוליסה (להלן: " הנוסחה המחייבת "). כן נטען שכלל ביטוח מסרבת למסור למבוטחים מידעים.	לעניין הסעדים - כל הלא נסיים - כל מבוטחי כלל ביטוח, בעלי פוליסות דומות לפוליסות של התובע (" המבוטחים "). אשר בתקופה או תקופות מסוימות לא שילמו, באופן זמני, את דמי הביטוח על פי הפוליסה. לעניין הסעדים הנסיימים: כל המבוטחים שהחלו לקבל מכלל ביטוח גמלה חודשית הנמוכה מהגמלה החודשית שהייתה משולמת בהתאם לנוסחה המחייבת וכן מבוטחים אשר בחרו בהיוון גמלה ואשר חישוב היוון הגמלה שלהם נמך מהיוון הגמלה שהיה משולם בהתאם לנוסחה המחייבת.	בחודש יוני 2016 אושרה בקשתם המוסכמת של הצדדים להעברת הדיון למועב שדן בתביעה נוספת של התובע, המתוארת בסעיף (א) (א1)8 לעיל, בנושא חישוב הזכויות בפוליסות ביטוח חיים, כאשר המבוטח אינו משלם את מלוא דמי הביטוח (" ההלך הקודם "). מאחר ולהכרעה בהלך הקודם השלכות לשאלות העולות במסגרת הלך זה, החליט בית המשפט על עיכוב הדיון בהלך זה עד תום שמיעת הראיות בהלך הקודם.	הנזק הנוטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מסתכם להערכת התובע בסכום שאינו פחות מ-25 מיליוני ש"ח.

¹¹. לרבות בקשות כאמור שנדחו ושעל ההחלטה לדחות הוגש עתור.

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלזיות לאישור תביעות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
2.	9/2015 מחוזי - ר"א	כלל פנסיה וגמל וכן כנגד ארבע חברות	לטענת התובעים, עמיתים בקרנות הפנסיה שבניהול התביעות, מנגנון תגמול סוכנים ומתווכים בעמלות, בשעור מתוך דמי הניהול הגבים מהעמיתים, כפי שהיה נהוג אצל התביעות, מהווה הפרה של חובת הנאמנות כלפי העמיתים בקופות הגמל שבניהול התביעות, ומביא לגביית דמי ניהול גבוהים מהראוי על ידי התביעות.	להי"ב את התביעות לשנות את מנגנון תגמול הסוכנים ולהשיב לעמיתים את דמי הניהול שגבו ביתר.	עמיתי קופות גמל שבניהול התביעות, שגבו מהם דמי ניהול מתוך מתן עמלה לסוכנים הנזדרת מגובה דמי הניהול.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התביעה כייצוגית. את הנזק לכלל חברי הקבוצה בסכום של כ-2 מיליארדי ש"ח, המשקף נזק בשיעור של כ-300 מיליוני ש"ח לשנה מאז שנת 2008.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות קייצוגיות (המשך)

תאריך וערכאה	מס'ד	מבנים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
12/2015 מחוזי' - ת"א	3.	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	לטענת התובעים הנתבעות גובות, ממבוטחים בפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל מ- 1 באוגוסט 1982 ושבמסגרתן גמבה רכיב תת שנתיות, כאשר הפרמיה משולמת לשיעורים ותשלום להשיב לחברי הקבוצה את סכומי רכיב התת שנתיות, שנגבו מהם ביחד החל מהמועד שנתיות ועד למועד מתן פסק דין בתביעה, ולחילופין בשבע השנים שקדמו לתביעת התובע ועד למתן פסק דין בתביעה. לחילופין, עותר התובע לייקן פסק דין הצהרתי, לפיו שיטת חישוב רכיב התת שנתיות חסובה על ידי כלל ביטוח אינה חוקית או פסק דין הצהרתי אחר הנראה לביד המשפט נכון וצודק בנוסבות העניין.	להורות לתביעות לשתות את שיטת חישוב רכיב התת שנתיות, כך שיוחשב בשים לב למועדי תשלום הפרמיות בפועל ובשים לב להפחתת הפרמיה השנתית מדי תשלום ותשלום, להשיב לחברי הקבוצה את סכומי רכיב התת שנתיות, שנגבו מהם ביחד החל מהמועד שנתיות ועד למועד מתן פסק דין בתביעה, ולחילופין בשבע השנים שקדמו לתביעת התובע ועד למתן פסק דין בתביעה. לחילופין, עותר התובע לייקן פסק דין הצהרתי, לפיו שיטת חישוב רכיב התת שנתיות חסובה על ידי כלל ביטוח אינה חוקית או פסק דין הצהרתי אחר הנראה לביד המשפט נכון וצודק בנוסבות העניין.	מבוטחים בפוליסות ביטוח חיים שהונפקו החל מ-1 באוגוסט 1982 ושבמסגרתן גמבה רכיב תת שנתיות, כאשר הפרמיה משולמת לשיעורים במהלך השנה.	בחודש מאי 2020 ניתן פסק דין במסגרתו דחה בית המשפט המחוזי בקבוצה לכלל חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח מסתכם להערכת התובעים בסכום שאינו פחות מ-50 מיליוני ש"ח.	הנזק הנוטען הכולל לכלל חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח מסתכם להערכת התובעים בסכום שאינו פחות מ-50 מיליוני ש"ח.
	4.	כלל פנסיה ומגל וארבע חברות מנהלות נוספות של קרנות פנסיה	לטענת התביעה, עמותה מטוענת כי מטרותיה לפעול עבור אוכלוסיות חלשות ואנשים בעלי צרכים מיוחדים, הנתבעות גובות ממקבלי קיצבאות נכות ושאירים דמי ניהול בשיעור המירבי המותר על פי דין, תוך ניצול העובדה שאינם רשאים לנייד את נספיהם לקרן אחרת.	לחייב את הנתבעות להשיב לכל אחד ממקבלי קיצבאות הנכות ואו המשאירים את כל דמי הניהול שנגבו ואו שייגבו מהם שלא כדין, בצירוף ריבית והצמדה, או לחילופין - להשיב לקרן הפנסיה את דמי הניהול שנגבו ואו שייגבו שלא כדין ממקבלי קיצבאות הנכות ואו השאירים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הנספים.	כל מי שמקבל ואו בעל זכות לקבל קצבת נכות וכן כל מי שמקבל ואו בעל זכות לקבל קצבת שאירים וכן כל מי שהוא עמית בקרן פנסיה המנוהלת על ידי הנתבעות והוא נזיקן כתוצאה מגביית קצבת הנכות ואו השאירים ולבצע חלוקה צודקת והוגנת של הנספים.	החליף מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה קייצוגית. סכום התביעה הייצוגית לא נומת במסגרת כתב התביעה, אולם, בהתאם לחוות דעת אקטוארית שצורפה לבקשה, הועמד הנזק שנגרם לחברי הקבוצה, על בסיס אומדן ראשוני, על סך של כ-1 מיליארד ש"ח, כנגד כלל הנתבעות.	הנזק הנוטען הכולל לכלל חברי הקבוצה ביחס לכלל ביטוח מסתכם להערכת התובעים בסכום שאינו פחות מ-50 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תביעות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
5.	8/2016	כלל	עניין של חמשת התביעות בסענה כי הנתבעות גובות בתעמולות גוברות פנסיה וגמל	התובעים בחמשת התביעות מבקשים לחייב את הנתבעות להשיב את סכומי ההוצאות הישירות שנגבו מהם ביחס בנוסף, חלק מהתובעים מבקשים לחייב את הנתבעות בתוספת הפרשי התשואה שהיו מניבים הסכומים שנגבו ביחס מילי הושקעו בקרן הפנסיה ואילו הושקעו בקרן הפנסיה ונחלקו מבקשים לחייב את הנתבעות בהפרשי ריבית שקלית כחוק מיום גביית היתר ועד התשלום בפועל.	העמידים בקרנות הפנסיה, בקרן הפנסיה, בהשתלמות, בקופת הגמל "כלל תמר" שבניהולן של הנתבעות והתובעים בביטוחי מנהלים אשר נגבו מהם הוצאות ניהול השקעות בשבע השנים שקדמו להגשתה של התביעה הרלבנטית.	בחודש מאי 2018 הגישה עמדת רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון במסגרת ההללים המתנהלים בברית הפנסיה, סכום התביעה הייצוגית הועמד על סך של כ-341 מיליוני ש"ח בגין השנים 2009-2015 בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שגבתה הנתבעת מחבר הקבוצה בשנת 2016 ובתוספת התשואה שהיו משיגים הכספים שנוסו כהוצאות ניהול ההשקעות.	בתביעה 1 המתחייבת לקרנות הפנסיה, סכום התביעה הייצוגית הועמד על סך של כ-341 מיליוני ש"ח בגין השנים 2009-2015 בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שגבתה הנתבעת מחבר הקבוצה בשנת 2016 ובתוספת התשואה שהיו משיגים הכספים שנוסו כהוצאות ניהול ההשקעות.
						יצוין כי בחודש מאי 2019 ניתנה החלטה בבית המשפט המחוזי מרכז המאשרת בקשה לאישור תביעה ייצוגית בעניין גביית הוצאות ישירות בפוליסות ביטוח חיים פרט ("החלטת האישור"). בהחלטת האישור נקבע שהיעדר הוראה ברורה בפוליסה בדבר גביית ההוצאות הישירות הינה הסדר שלילי, ומשכך הנתבעות לא היו רשאיות לגבות הוצאות אלו.	בתביעה 2, המתחייבת לקרן הפנסיה, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-53 מיליוני ש"ח.
						בחודש ספטמבר 2019 הגישה לבית המשפט העליון בקשת רשות ערעור על החלטת האישור (להלן: " בקשת רשות הערעור ") ובחודש אוקטובר 2020 מסר היועץ המשפטי לממשלה את עמדתו לפיה יש לאשר את בקשת רשות הערעור ואת הערעור לגופו, באופן שהחלטת האישור תבוטל, מנימוקים שפורטו בעמדת היועץ המשפטי (להלן: " עמדת היועץ המשפטי "). המופים המוסד"ם בקבוצה אינם צד להליך האמור. בחודש אוקטובר 2020 צורפו המבקשים בהללים (1)5-4 לבקשת רשות הערעור.	בתביעה 3, המתחייבת לקופת הגמל תמר, סכום התביעה הייצוגית הועמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-181 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תליות לאישור תובענות מהותיות כ"צגיות (המשך)

תאריך

5.
(המשך)

מס"ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עקרוניים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	כיום הרביעה
5. (המש"ר)					בהתאם להחלטות בית הדין עמדת היועמ"ש צורפה להלכים 1.4. כמו כן הורה כי כל הבקשות (1-5) יעובדו עד לאחר הכרעתו של בית המשפט העליון בבקשת רשות הערעור. בחודשים יוני 2021 וינואר 2022, הוגשו הודעות מטעם היועמ"ש, בהמשך לפרסום דוח הבניים והדוח הסופי של הוועדה המייעצת למונחה על שוק ההון בנושא בחינת ההוצאות הישירות, כאשר לגישתו של היועץ המשפטי, אין בהמלצות הוועדה ובממצאים המובאים בדו"ח כדי להביא לשינוי בעמדתו המשפטית וכדי להשפיע על ההכרעה המשפטית בהל"ך. זאת, בין היתר, לאור העובדה שהדוח עוסק בתחיקה עתידית, מהטעם שהממצאים של הדו"ח אינם סותרים את עמדת היועמ"ש, ומהטעם שהאמור בדו"ח עשוי אף לחזק את עמדת היועמ"ש בהיבטים שונים.	בתבונה⁴ המתייחסת לביטוחים מהל"ם, סכום התביעה הייצוגית העמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-404 מיליוני ש"ח בתוספת הוצאות ניהול ההשקעות שחייבה הנתבעת את חברי הקבוצה בשנת 2016 וכן ריבית והצמדה. בתבונה⁵ המתייחסת לקרן הפנסיה המנוהלת ע"י עתודות, סכום התביעה הייצוגית העמד, על בסיס הערכה, על סך של כ-41 מיליוני ש"ח.

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

תאריך

תפעול ההסדר
הפנסיוני של העובד.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תבענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תבענות מהותיות כייצגות (המשך)

תאריך וערכאה	מס'ד	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
12/2017 מחוזי - ירושלים	7.	כלל ביטוח, שתי חברות ביטוח - שתי חברות מסרבות, כביכול, לבטח ביטוח סיעודי אנשים המצויים על הספקטרום האוטיסטי, או שקובעות תנאים בלתי אפשריים ובלתי סבירים עבורם ללא כל מתן הסבר או הצדקה להתנהלותן.	מתן צו אזהרתי כי התביעות הפרו בהתנהלותן את סימן ח' לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998, מתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (הודעת מבטח בדבר מתן יחס שווה לאדם או בדבר סירוב לבטח). (תשע"ו-2016)"חוק השוויון" וחקיקות נוספים, מתן צו עשה לנתבעות להפסיק להפלות את חברי הקבוצה ולקבוע נהלי עבודה ברורים באשר לטיפול יחידני ושוויוני ללא משא פנים בבעלי מוגבלויות, מתן צו עשה שיורה לנתבעות לבטח באופן רטרואקטיבי את חברי הקבוצה, אשר ימצאו כשירים לקבלת ביטוח סיעודי לאחר הליך חיתום שוויוני בהתאם לנהלים כאמור לעיל.	אנשים עם מוגבלות מסוג אוטריזם אשר ביקשו להיות מבוססים בביטוח סיעודי אצל מי מהנתבעות ויחס שונה מהנתבעות יחס שונה ומפלה שלא כדיו בשל היוזם אנשים עם מוגבלות מבלי שההחלטה התבססה על נתונים סטטיסטיים, אקטואריים ורפואיים אמינים ורלבנטיים לסיכון הביטוחי המסוים ואו לא ניתן להם כל נימוק על כך כמתחייב מחוק השוויון והוראות דין נוספות בנושא וזאת בשבע השנים שקדמו להגשת בקשת האישור.	בחודש ינואר 2020 הודיע היועץ המשפטי לממשלה כי הוא אינו מבקש להתייצב בהליך, וכי אין בהודעה זו בכדי לשטות מהעמדה שהוגשה על ידו בתדיק דומה אחר במסגרתה הובעה העמדה כי הסתמכותה של חברת הביטוח על נהלי החיתום של מבטחי המטנה תאמת את הוראותיו של חוק השוויון. בחודש מרס 2020 דחתה הבקשה לסילוק על הסף של קופות החולים. שהוגשה על ידן. קופות החולים הגישו ערעור על ההחלטה כאמור, בין היתר, בקשר עם ההחלטה בבקשה לסילוק על הסף. ערעור הקופות על דחיית בקשתן לסילוק על הסף, דחתה בחודש נובמבר 2020. ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התבענה כייצגית.	התובעים אינם מכמתים את הנזק לכלל חברי הקבוצה, ואת הנזק האישי לתובעים הם מעריכים בעשרות אלפי שקלים לכל תובע.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד וערכאה	תביעה	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
1/2018 מחוזי - מרכז	כלל ביטוח וחמש חברות ביטוח	לטענת התובעת, אמון החבר, חברה לתועלת הציבור, התבטעות נמנעות, שלא כדון, מלשלים למבוטחיהן ואו לצדדים שלישיים את עלות הנזקים החל על עלות הנזקים כאשר הנזקים לא תוקנו בפועל.	לחייב את התביעות לשלם את רכיב המע"מ בשעור החל על סכום הנזק לחברי הקבוצה; לקיבוע ולהצהיר כי המנעות התביעות מלשלים תגמולי ביטוח ואו שיפוי בגין רכיב המע"מ החל על הנזקים שבהם הנזק לא תוקן בפועל נעשית בניגוד לדיון; לייטן צו עשה המורה לתביעות מעתה ואילך לכלול בתגמולי הביטוח שהן משלמות גם את המע"מ החל על עלות הנזק, וזאת גם אם הנזק לא תוקן בפועל. וכתוצאה מכך, גם במקרה שבו מקבל מבוטח או צד ג' תגמולי ביטוח בערך שיפוי ולא בערך כינוי, לחייב את התביעות לשלם לו תגמולי ביטוח בגין מלא הנזק לרבות המע"מ.	כל מבוטח ואו מוטב ו/או צד ג', בכל סוג ביטוח שהוא, אשר במעמד הגשת תביעת הביטוח לא תיקן את הנזק שתבע בגינו, ואשר קיבל מחברת הביטוח תגמולי ביטוח ואו שיפוי בגין הנזק מבלי שתגמולי הביטוח כללו את רכיב המע"מ החל על הנזק.	בחודש ינואר 2022 ניתן פסק דין הדוחה את הבקשה לאשר את התביעה כייצוגית. בחודש אפריל 2022 התובע הגיש ערעור על פסק הדין.	התובעת מעריכה שהפיצוי המגיע לחברי הקבוצה מכלל ביטוח בגין כל שנה הינו בסך 17,732,580 ש"ח. התובעת עותרת לקבלת הפיצוי למשך התקופה שמאז 4 יוני 2001 או לחילופין למשך תקופה של 7 שנים מאז מועד הגשת התביעה הקודמת או לחילופי חילופין למשך תקופה של 7 שנים ממועד הגשת התובענה דנן.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)
 בקשות תלויות לאישור תביעות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס'ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
9.	11/2018 מחז"ד - מרכז	לטענת התובעים, כלל ביטוח מפרה את חובתה החוזית על פי הפוליסה ומסרבת לשלם, לכאורה, למבטוחיה בפוליסות ביטוח מקיף לכלי רכב שהינם מעל 3.5 טון. פיצוי בגין ירידת הערך הנגרמת לכלי הרכב עקב מקרה הביטוח. זאת על אף שהפוליסה מכסה את ה"נזק" הנגרם לרכב ותוך השפעה על השומות שנערכות על ידי שמאי ההסדר.	סעד הצהרתי: חיובה של כלל ביטוח לשפות את כל מבטוחיה אשר היו מבטוחים בפוליסה ואשר לכלי הרכב שלהם נגרם וואו ייגרם נזק של ירידת ערך כתוצאה ממקרה ביטוח, וכן כל סעד אחר הנראה לבית המשפט נכון וצודק בנוסבות העניין.	כל מבטוחי כלל ביטוח אשר רכשו וואו ירכשו מכלל ביטוח פוליסה לביטוח מקיף לכלי רכב שאינו עד 3.5 טון ואשר כתוצאה ממקרה ביטוח כהמדרתו בפוליסה נגרם וואו ייגרם לכלי הרכב שלהם נזק מסוג ירידת ערך.	הרלי'ן מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	התובע מעריך את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ-75 מיליוני ש"ח. הנזק האישי של התובע הוערך בסך של 21,605 ש"ח.
10.	3/2019 מחז"ד - ים	לטענת התובעים, הנתבעת מפיקה פוליסות תאונות אישיות למבטוחים תוך כדי שאילה רכשים פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל וזאת בלא מתן הסכמתם ותוך הטעייתם.	צו להשבת הכספים אשר נגבו ע"י הנתבעת לכל אחד מחברי הקבוצה בגין תשלום פוליסת ביטוח תאונות אישיות במהלך שבע השנים האחרונות שלא כדין, בתשלומי פרמיות חודשיות עד 7 שנים שקדמו למועד הגשת התביעה.	כל מבטוח אשר בעת רכישת פוליסת ביטוח נסיעות לחו"ל, צורף באותו מועד, ללא מתן הסכמתו גם לביטוח תאונות אישיות, וחויב שלא כדין, בתשלומי פרמיות חודשיות עד 7 שנים שקדמו למועד הגשת התביעה.	בחודש דצמבר 2020 הגישו הצדדים לבית המשפט בקשה לאישור הסדר פשרה. בהתאם להסדר הפשרה, מבטוחים מסוימים שלהם טענות ביחס להרלי'ן מכירת הביטוח יפנו לכלל ביטוח ותיערך בד"קה בקשר עם הרלי'ן המכירה שלהם וכלל שיימצא כי נפל בו פגם, בהתאם לקריטריונים הקבועים בהסכם הפשרה, יהיו זכאים לפיצוי בשיעור הקבוע בהסכם הפשרה. כמו כן, הוסכם על תשלום גמול לתובעים ולב"כ בסכומים שאינם מהותיים. בחודש מרס 2022 הוגשה התנגדות מטעם היועצת המשפטית לממשלה לבקשה לאישור הסדר הפשרה אשר נוגעת בין היתר לגובה שיעור ההחרג לזכאים ולמנגנון הידוע אודות הזכאות וכן למנגנון קביעת הזכאות. טרם התקבלה החלטת בית המשפט בעניין.	התובעים אומרים את גובה הנזק שנגרם לחברי הקבוצה בכ-17 מיליוני ש"ח. סכום הנזק האישי הנתבע היו - 1,044 ש"ח.

ההסכם כפוף לאישור בית המשפט אשר אין ודאות כי יתקבל.

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלזיות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
11.	6/2019 בית הדין האזורי לעבודה בר"א	כלל ביטוח	לטענת התובעת, התביעה מפורזת באופן שיטתי את תגמולי ביטוח אובדן כושר עבודה שהיא משלמת למבוטחיה מכוח פוליסות ביטוח אובדן כושר עבודה משתתפות ברווחים, מסוג משתתפות ברווחים, על ידי ניכוי דמי ניהול וריבית תעריפית שלא כדין. זכאים המבוטחים.	השבה בעין של הכספים שנשללו שלא כדין, לטענת התובעת, מחברי הקבוצה, וזכוי החיסכון בפוליסות ביחס לכספי השחרור מפרמיה. כן עותרת התובעת להצהיר על בטלות הוראות בפוליסות ביחס לניכוי ריבית ודמי ניהול מהתשואה לה זכאים המבוטחים.	כל המבוטחים, או מי שהיו מבוטחים, בפוליסות אובדן כושר עבודה משתתפות ברווחים הכוללות מנגנון להצמדת תשלומי הפיצוי החודשי ו/או השחרור מפרמיה לתשואת תיק ההשקעות החל מהתשלום ה - 25, אשר כלל ביטוח שילמה להם פיצוי חודשי ו/או שחרור לתקופה העולה על 24 חודשים וניכתי מהתשואה, החל מהתשלום ה - 25, ריבית ו/או דמי ניהול.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה כייצוגית.	הנתק הנטען הכולל לכלל חברי הקבוצה מוערך על ידי התובעת בסך של 2,402,836,000 ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)
 בקשות תלויות לאישור תביעות מהותיות כייצוגיות (המשך) 2א.

תאריך וערכאה	מס'ד	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
10/2019 מחוזי - מרכז	12.	כלל ביטוח	למענת התובע, כלל ביטוח גובה בפוליסות ביטוח חיים דמי ביטוח הכוללים תוספת "תת שנתיות" בגין תשלום הפרמיה המבוצע בתשלומים חודשיים מבלי שהדבר סוכם וגולה באופן ברור ומפורש בפוליסה. בכך, לטענת התובע, מפרה כלל ביטוח את הוראות הפוליסה, הוראות חקיקה נוספות, ומטעה באופן שיטתי את המבטחים. בנוסף, טוען התובע כי דרישת התשלום של תוספת התת שנתיות הינה תנאי מקפח בחוזה אחיד.	מתן סעד הצהרתי המורה לכלל ביטוח לבטל את החיוב בגין תוספת "תת שנתיות" וכן לפצות את חברי הקבוצה, בשיעור הנזקים שנגרמו להם, ובכלל זאת להשיב לחברי הקבוצה את דמי הביטוח בגין "תת שנתיות" ששולמה על ידם עובר למועד הגשת התביעה. בנוסף עותר התובע להורות לכלל ביטוח לתקן את הדוחות השנתיים למבטחים ולשלוח להם דוחות הכוללים פירוט בדבר תוספת "תת שנתיות" שנגבית מהם ועתידה להגבות עד מועד סיום הפוליסה ולאפשר להם לבחור בין תשלום מראש של דמי הביטוח בכל שנה ללא תוספת ה"תת שנתיות" לבין תשלום דמי ביטוח חודשיים הכוללים את תוספת ה"תת שנתיות".	כל מי שהיה או הינו מבטח של כלל ביטוח בפוליסות הרלוונטיות ואשר כלל ביטוח גבתה ממנו במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד ליום אישור התובענה כייצוגית דמי ניהול החורים מן המותר על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב-1981 כנוסח דאז ו/או על פי הוראות הפוליסה.	בחודש אוקטובר 2020 הגישו הצדדים 1.8 מיליארדי ש"ח לבית המשפט הסדר פשרה ובקשה לאישור (להלן: " הסדר הפשרה "). שתיקן בחודש מאי 2022, שעיקרו כי כלל ביטוח תשלם לחברי קבוצה מסוימים שהוגדרו בהסכם הפשרה מכתב המידע אותם על גביית תוספת "תת שנתיות" ועל אפשרותם לשנות את מתכונת תשלום הפרמיה העתידית למתכונת תשלום שנתית. כן הוסכם, כי במסגרת הסדר הפשרה תשלם כלל ביטוח לתובעים ולבאי כוחם גמול ושכר טרחה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה 120 מיליוני ש"ח לאישור התובענה כייצוגית.
11/2019 בית הדין האזורי לעבודה ברא"ב	13.	כלל ביטוח	למענת התובע, כלל ביטוח גבתה דמי ניהול בפוליסות ביטוח חיים משולבות בחיסכון מסוג "משתתף ברווחים" שהופקו לפני 12 בינואר 2004 (להלן: " הפוליסות הרלוונטיות ") בשעורים החורים מן המותר ללא בסיס חוקי ו/או חוזי.	סעד של השבת סכום דמי הניהול שגובו מחברי הקבוצה שלא כדין וכן צו עשה המורה לכלל ביטוח לשנות את דרך פעולתה לעניין גביית דמי הניהול בפוליסות הרלוונטיות מכאן ואילך.	כל מי שהיה או הינו מבטח של כלל ביטוח בפוליסות הרלוונטיות ואשר כלל ביטוח גבתה ממנו במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת התובענה ועד ליום אישור התובענה כייצוגית דמי ניהול החורים מן המותר על פי תקנות הפיקוח על שירותים פיננסיים (ביטוח) (תנאים בחוזי ביטוח), תשמ"ב-1981 כנוסח דאז ו/או על פי הוראות הפוליסה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה 120 מיליוני ש"ח לאישור התובענה כייצוגית.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תבעות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תבענות מהותיות כייצגות (המשך)

תאריך

מס'ד	וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
14.	2/2020 מחוזי - מרכז	כלל ביטוח ותברת ביטוח נוספת	לסענת התובעים, עקב "חוסר ידע" בשל אי המצאת פוליסה לביטוח תאונות אישיות לתלמידים (להלן: "פוליסה") למבוטחים ובני משפחותיהם ואי פרסומה של הפוליסה, נמנעים המבוטחים מלמשש את זכותם לפיצוי מכוח הפוליסה ונגרמים להם נזקים.	מתן צווים נגד הנתבעות והפקחתן על הביטוח לגילוי מסמכים ונתונים; להורות על הארכת תקופת ההתיישנות; להורות על מינוי ועדה בהשתתפות גורמים בלתי תלויים שתסמך לדון ולהכריע בכל התביעות האישיות על פי הפוליסה למשך שלוש שנים בגין כל המקרים שקדמו ל-25 באוקטובר 2016 (להלן: "הוועדה") וכן תסמך לדון בשאלת מסירת הפוליסה; להורות על פרוצדורה להעברת נטל הראייה; לייטן צו עשה המורה לנתבעות לפצות את התובעים בהתאם להחלטת הועדה; לפסוק פיצוי מיוחד לתובעים ושליט לביכ המייצגים.	הבקשה מסוגת את התובעים למספר תתי קבוצות, שעיקריתן כדלקמן: כל תלמיד בבית ספר או בגן במדינת ישראל אשר בוטח בפוליסת ביטוח תאונות אישיות על ידי הנתבעות ולא קיבל לביתו פוליסת ביטוח תאונות אישיות החל משנת הלימודים שהתחילה בספטמבר 2006 ו/או כל תלמיד שעלת תביעתו נגד חברת הביטוח התיישנה; בנוסף, בבקשה מסוגות תתי קבוצות נוספות בגין תלמידים, שנולדו אחרי 25 לאוקטובר 1995, ואשר בין גיל 3 לגיל 19 (תקופת לימודיהם בישראל החל מגן חובה ועד סיום לימודיהם בכתיב "א או ג") עברו מקרה תאונה, וכתוצאה ממנה סבלו היזק גופני, ואשר לא קיבלו תגמולי ביטוח על פי הפוליסה. בחלוקה לתתי קבוצות, לפי סוגי הנזק, אשר פורטו במסגרת הבקשה;	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה לייצגית. יצוין כי בקשות ותביעות דומות לבקשה ותביעה זו שהוגשו נגד כלל ביטוח נמחקו מטעמים דיוניים על ידי בית המשפט בחדש ינואר 2020.	התובעים מעריכים את הנזק הנתען כנגד כלל ביטוח בסכום של כ-1.4 מיליארדי ש"ח, בתוספת סכום נזק של כ-1.5 מיליארדי ש"ח המיוחס לשתי הנתבעות בגין פגיעה באוטונומיה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

תאריך

מס'ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
-------------	--------	----------------------	---------------	----------------	----------------------	-------------

14.
(המשך)

בנוסף, תת קבוצת
ילידי 1974 עד 1995 -
שחבריה הם אנשים
ו/או הורים ו/או יורשיהם
שנולדו ו/או למדו
בישראל בין השנים
1974 ל-1995 ואשר
נפצעו או נהרגו לאחר
שנת 1992 ושלא תבעו
כי לא ידעו על הפוליסה
והיקפה; ותת קבוצת
כל המבוטחים - כל
התלמידים והורים
מאז ספטמבר 1992
ועד 18 בספטמבר 2016
בחלוקה לתתי קבוצות
לפי עילות הנזק לפי
שפורטו בתביעה.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובעות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות ייצוגיות (המשך)

מס'ד	תאריך וערכא	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
15.	3/2020	כלל ביטוח	לטענת התובע, כלל ביטוח מפרה באופן שיטתי את הוראות הדין בכך שהיא גובה דמי ביטוח שלא כדין בגין ביטוח "ריסק זמני" (תשלום עבור כסוי ביטוחי במצבים שבהם נפסקות הפקדות השוטפות לפוליסת חיסכון ששללבים בה רכיבי ביטוח) באמצעות ניכוי מסכום החיסכון האבור, בסכומים מופרזים, תוך הקטנת סכום החיסכון האבור, מבלי לידע את המבוטחים מראש אודות עריכת ביטוח ה"ריסק הזמני", תנאי ותעריפי השלוח ותוך הפרת החובה לשלוח למבוטחים דיפי פרטי ביטוח מעודכנים במועד או בכלל.	(1) השבת כל הנספים שגובו מהצבירה ואו בדרך אחרת בגין כל התקופה שלאחר הפסקת עבודה (למעט במקרים בהם המבוטח ביקש בכתב לרכוש את הכסויים הביטוחיים). לחילופין, השבת כל הנספים שגובו בגין התקופה שלאחר 3 או 5 חודשים מתום סיום העסקתם, בהתאם להסדר התחיקתי הרלבנטי (להלן: " תקופת הריסק הזמני "). האוטומטי ("ובמקרים של ייקור דמי הביטוח, השבת דמי הביטוח העודפים גם בגין תקופת ה"ריסק הזמני" האוטומטית: (2) איסור על עריכת ביטוחי "ריסק זמני" לתקופה העולה על תקופת הריסק הזמני האוטומטית, למעט מבוטחים שביקשו זאת בכתב: (3) חיוב כלל ביטוח בהשבת דמי הביטוח העודפים ממבטוחים שגובו מהם דמי ביטוח בפל (בגין חודש החדרה לעבודה: (4) הוראות שונות שעניינן התנהלות עתידית (לרבות איסור ייקור פרמיות, מתן הודעות מראש בדבר רכישת ריסק זמני ועוד).	הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים שאינם נספחים הינה כל המבוטחים בקופות גמל או בתכניות ביטוח במסגרתן מופקדים כספי מעסיקים ואו עובדים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה ואו ביטוח למקרה מוות ואו כל סיון ביטוחי אחר.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה ייצוגית.	סכום התביעה הייצוגית מערך בהערכה שמרנית, לטענת התובע, בלא פחות מ-7 מיליוני ש"ח לשנה. לטענת התביעה אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה. לחילופין, התביעה לסעדים נספיים חלה החל מ-7 שנים לפני הגשת התובענה, שהוגשה בשנת 2020, ועד אישור התובענה ייצוגית.

הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים שאינם נספחים הינה כל המבוטחים בקופות גמל או בתכניות ביטוח במסגרתן מופקדים כספי מעסיקים ואו עובדים עבור ביטוח אובדן כושר עבודה ואו ביטוח למקרה מוות ואו כל סיון ביטוחי אחר.

הקבוצה המיוצגת לעניין הסעדים הנספיים הינה: (א) כל המבוטחים שניגבו בגינם, נכסי הצבירה או מכל מקור אחר, סכומים בגין ביטוח אובדן כושר עבודה או ביטוח למקרה מוות או כל מקרה ביטוח אחר, מבלי שקיבלו מראש הודעה; (ב) לחילופין, מבוטחים שניגבו מהם דמי ביטוח לתקופת העולות על תקופת הריסק הזמני האוטומטי, למעט אם הסכימו מראש; (ג) מבוטחים שניגבו מהם דמי ביטוח הגבוהים מדמי הביטוח שניגבו מהם בעת שהיו מבוטחים פעילים ואו שניגבו מהם בגין ביטוחים חדשים שלא היו להם עובר לסיום עבודתם; (ד) מבוטחים שניגבו מהם דמי ביטוח בפל.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס'ד"ו וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4/2020	כלל ביטוח	לטענת התובעים, יש לחייב את המשיבות לפצות את חברי הקבוצה ולהיטיב את מלוא תקיהם בגין פרמיה עודפת ששולמה ועודת משולמת בגין ביטוחי רכב, עקב צמצום דרמטי בשמוש ברכבים בתקופת מגפת הקורונה (Covid 19) והפחתת מהותית ברמת הסיכון.	פיצוי חברי הקבוצה, הטבת מלוא תקיהם, מתן צו עשה המורה על התאמת הגבייה לסיכון לו חשופות המשיבות בפועל בתקופה הקובעת ואו מתן פסק דין הצהרתי הקובע כי הפחתת מהותית בשמוש ברכב בנסיבות דוגמת מאורעות התקופה הקובעת מחייבת התאמה (הפחתה) של הפרמיה.	כל מי שהיה מבוטח אצל אחת או יותר מהמשיבות בביטוח חובה ואו ביטוח מקיף ואו ביטוח צד ג', במהלך התקופה או בחלקה, שתחילתה ביום 8 במרס 2020 וסיומה במועד הסרה מלוא ומוחלטת של הגבילות התנועה שהוטלו על תושבי ישראל עקב וירוס הקורונה.	ההליך מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה לייצוגית. בחודש פברואר 2021, הורה בית המשפט לאחד את הבקשה לאישור תובענה ייצוגית זו, ביחס לביטוחי רכב חובה ורכוש, עם בקשה לאישור תובענה ייצוגית נפרדת, העוסקת בעילות דומות, שבה כלל ביטוח אינה משיבה ("הבקשה הנפרדת") וזו הוגשה באפריל 2021.	התובעים מעריכים את הנזק הנוטע כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 לאפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח, ולכל המשיבות יחדיו (למעט אחת) בסכום של כ-1.2 מיליארדי ש"ח. לחילופין, לגבי 8 מהתברות התבעות (שכלל ביטוח אינה ביניהן) נטען כי הנזק הינו כ-720,000 ש"ח. המבקשים מציינים כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגבייה.

ביאור 7: התחייבויות תלזיות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)
ב. בקשות תלזיות לאישור תובענות מהותיות ייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
17.	4/2020 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח חברות 12-1 ביטוח המשפט	למען המבוטחים להשיב את המשיבות להשיב למבוטחיהן חלק מדמי הביטוח ששולמו להן בגין הפחתה משמעותית בסכום עקב מגפת הקורונה (Covid-19). בפוליסות רכב חובה, פוליסות רכב וכוש מקיף או צד שלישי ופוליסות ביטוח תכולת דירה מפני גניבה.	חייב כל אחת מהמשיבות בהשבת דמי הביטוח שנגבו על ידי ביתר כתוצאה מהפחתה בסכום הטמון בפוליסות הביטוח מושא בקשת האישור והתובענה הייצוגית, וכן השבת כל סכום נוסף שייגבה על ידי לאחר הגשת בקשת האישור ועד לאישורה על ידי בית המשפט ו/או עד לביטול מגבלות התנועה והפעילות, לפי המקדים, באופן בו תשוב הסכום לרמתה עובר לשינוי הנסיבות אשר הוביל להפחתת הסכום כאמור.	כל מי שהתקשר עם כלל ביטוח, חוזה ביטוח חובה לרכב ואו חוזה ביטוח מקיף לרכב ואו חוזה ביטוח צד שלישי לרכב ואו חוזה ביטוח תכולת דירה, שבמועד הקובע להגשת בקשת האישור והתובענה הייצוגית, קרי ביום 19 במרס 2020, החזיק באחת או יותר מפוליסות הביטוח האמורות ואשר לנוכח ההפחתה בסכום הקשור בכל אחת מהפוליסות האמורות, לא קיבל מכלל ביטוח חוזה בפועל ואו לא קיבל הודעה על החזר עתיד ואו זיכוי בגין דמי ביטוח ששולמו על ידי ביתר לנוכח ההפחתה בסכום מפורט בבקשת האישור.	החליף מצוי בשלב בירור הבקשה לאישור התובענה ייצוגית בחודש פברואר 2021, החליט בית המשפט כי ביחס לכלל ביטוח וליתר הנתבעות (למעט אחת), תסולק התביעה והבקשה שלצידה בעניין ביטוחי הרכב וזו תידון במסגרת הבקשה המתוארת בסעיף (16) לעיל, ותיוותר לעניין ביטוח הדירה בלבד. התובעים הגישו ערעור לבית המשפט העליון על החלטה זו. הערעור טרם הוכרע.	התובעים מעריכים את הנזק הנתען כנגד כלל ביטוח בגין תקופה של חודש, החל מיום 19 במרס 2020 בסכום של כ-76 מיליוני ש"ח, ולכל המשבות יחדיו בסכום של כ-886 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
4/2020 בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח 4-1 חברות	לטענת התובעים, הנתבעות מספקות, כביכול, ללקוחותיהם שמשות חלופיות שאינן מקוריות ואינן נושאות תו תקן, וזאת בניגוד להתחייבויותיהם כלפי ללקוחותיהם בהסכמים עימם.	פיצוי כספי לכל הלקוחות אשר בכלי הרכב שלהם הותקנה שמשה חלפית. שיאפשר להם להחליף את השמשה שהותקנה בכלי הרכב שלהם בשמשה מקורית. פיצוי כספי בסך 500 ש"ח לכל לקוח שסדה בגין הטרחה הכרוכה בביצוע ההחלפה; השבה לכל קבוצת הלקוחות שאחזו ואוחזים בפוליסה המוללת כיסוי לשבר שמשות - של שווי ההיסכון שחסכו המשיבות במסגרת ההתקשרות שלהם עם מתקיני השמשות, שהורשו להתקין שמשות חלפיות שאינן נושאות תו תקן ואינן מקוריות.	כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוחז בכרב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חלפית נושאת תו תקן או שמשה מקורית וכן כל לקוח של הנתבעות, שאחז או אוחז בכרב כיסוי, בו קיימת התחייבות של כל אחת מהן לספק ללקוח שמשה חלפית נושאת תו תקן, או שמשה מקורית, אשר השמשה שסופקה לו אינה נושאת תו תקן וגם אינה מקורית.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובעים לא מנמטים את החזק המולל הנתבע עבור כלל חברי הקבוצות אותן הם מבקשים לייצג, אך הם מעריכים כי הוא עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תביעות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תביעות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2020 בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח 4-1 חברות ביטוח	לטענת התובעים, התביעות אינן מפתחות, לאורו, את פרמיות הביטוח למבוטחים שנקבעו להם החרגות בגין מצב רפואי קיים, על אף שההחרגות מפותחות, על פי הנטען, את הסיכון הביטוחי ביחס לסיכון בפוליסות ביטוח של מבוטחים שלא נקבעו להם החרגות דומות.	פיצוי/השבה של כל הסכמים שנגבו ביחס מהמבוטחים הנכללים בקבוצה, לפי הטענה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כדין וכן צו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל מי שבטוח במהלך התקופה שתחילתה 7 שנים קודם ליום הגשת התביעה וזו וסימה ביום אישורה של התביעה כייצוגית, על ידי אחת או יותר מהנתבעות, בפוליסת ביטוח מסוג נכות, סיעוד, חיים, אובדן כושר עבודה, תאונות אישיות, בריאות (לרבות מחלות קשות, ניתוחים בארץ או בחו"ל, השתלות בארץ או בחו"ל, תרופות, טיפולים אמבולטוריים או כל כסוי רפואי אחר) שקיימת בה החרגה בפוליסה. לעניין זה "החרגה" - תניה בפוליסה הקובעת שאירועיפגיע/מחלה או כל סיכון שהתממש אשר נבעו ו/או היו קשורים למצב רפואי קיים של המבוטח ביום רכישת הפוליסה אינם מנוסים על פי הפוליסה.	ההליך מצוי בדרור הבקשה לאישור התביעה כייצוגית.	התובעים מעריכים כי סך הנזק הכולל של חברי הקבוצה ביחס לכלל התביעות הינו בסך של 1.9 מיליארדי ש"ח, כאשר הם מציינים כי חלקה של כל אחת מהנתבעות הוא בהתאם לפלח השוק של תחום ביטוחי הבריאות והחיים לפי פרסומי הממונה על שוק ההון.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

תאריך וערכאה	מס"ד	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
7/2020 בית המשפט המחוזי מרכז	20	כלל ביטוח	לטענת התובע כלל ביטוח מיישמת שלא כדיו חריג בפוליסה הקובע כי מקום בו למבוטח היה מום רפואי שאובחן ותועד ב-12 חודשים הראשונים לחייו יישלל ממנו תגמולי הביטוח הסיעודי (להלן: "סעיף ההחרגה"). לטענת התובעים, כלל ביטוח דוחה תביעות לתגמולי ביטוח סיעודי גם במקרים בהם המום לא אובחן ולא תועד וכן טוענים כי לא היה מקום לכלול מלכתחילה את סעיף ההחרגה בפוליסה.	סעד הצהרתי הקובע כי סעיף ההחרגה בטל ולחלופין סעד הצהרתי הקובע כי פרשנות כלל ביטוח להוראת סעיף ההחרגה, לפיה ניתן מכוח הסעיף להחריג את זכאותם לקיצבה גם של קטינים שלא אובחנו באבחנה רפואית מתעודת בטרם מלאו להם 12 חודשים, בטלה. בנוסף, סעד הדרוש פיצוי כספי בגין מלא הנזקים הממוניים והלא ממוניים בתוספת ריבית והאמדה כדיו.	כל המבוטחים בביטוחים הסיעודיים של כלל ביטוח אשר מתקיימים בהם התנאים לקבלת גמלת ביטוח סיעודי, ואשר נדחו על יסוד סעיף החרגה בשל מום מולד או מחלה שאובחנה בשנת החיים הראשונה; ובתוכה: קבוצה א' - מי שאירע להם אירוע ביטוח ותביעתם נדחתה על יסוד הנימוק שהתקיימו בשנת חייהם הראשונה תסמינים שיכולים היו להביא לאבחון מתועד ב-12 חודשים הראשונים לחייהם וכן כל מי שהיו זכאים לקבלת הקיצבה אך נוכח המדיניות האמורה של כלל ביטוח לא פנו בדרישה לקבלתה; קבוצה ב' - מי שאירע להם אירוע ביטוח ותביעתם נדחתה בשל קיומה של אבחנה רפואית מתועדת ב-12 חודשים הראשונים לחייהם וכן כל מי שהיו זכאים לקבלת הקיצבה אך נוכח קיומה של אבחנה כאמור לא פנו בדרישה לקבלתה.	החל"ך מצוי בבירור הבקשה לאישור התובעים אינם נזקקים לתביעה כייצוגית. בחודש מאי 2022 בסכום הנזק הכולל של חברי הקבוצה אך הורה בית המשפט לממונה להודיע, של חברי הקבוצה אך ביו היתר, האם סעיף ההחרגה קיבל את אישורו.	התובעים אינם נזקקים לתביעה כייצוגית.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)
ב. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
21	9/2020 בית המשפט המחוזי חיפה	למענת התובעת, כלל ביטוח אינה פועלת בהתאם להחתי"ביוותיה ונוהגת להשיב למבוטחיה סכום הגמון משמעותית מהסכום אשר התחייבה לו במסגרת יישום של "סעיף בונוס היעדר תביעות", בפוליסות בריאות שנמכרו על ידי כלל ביטוח בעבר, אשר מקנה למבוטח זכות להחזר של חלק מדמי הביטוח ששילם במקרה של היעדר תביעות במשך תקופה שנקבעה בפוליסה.	הסעד לו התובעת עותרת, בין היתר, לחייב את כלל ביטוח לפצות את כל אחד מחברי הקבוצה הזכאים לבונוס היעדר תביעות בגין החלק היחסי של דמי הביטוח, שלא הוחזר להם בצ'ק ריבית והצמדה.	כל מבוטחי כלל ביטוח בריאות פרטי וקבוצתי, בכלל פוליסות הבריאות ובכללן ביטוח אחריות מורחבת וביטוח אחריות מלאה ובשינויי שמות הפוליסות לאורך השנים, הכוללות סעיף 'בונוס היעדר תביעות', אשר לא תבעו ואו נמנעו מלתבוע פיצוי במשך 3 שנים או כל תקופה אחרת על-פי הפוליסה, והיו זכאים להשבה של 10% מדמי הביטוח ששולמו או אחוז השבה אחר על פי תנאי הפוליסה וקובילו סכום הנמון מהסכום המגיע להם על פי תנאי הפוליסה, במהלך תקופת התובעה.	החליף מצוי בברור הבקשה לאישור התובעה כייצוגית.	הנתק לחברי הקבוצה כולה מערך על ידי התובעת בסכום כולל של 33,575,080 ש"ח בשבע השנים שקדמו להגשת התובעה.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תבעות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תבענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

תאריך		מס' ד"ערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
22	9/2020	בית המשפט המחוזי מרכז	כלל ביטוח וחברת ביטוח נוספת	כ"י הנתבעות פעלו בניגוד להוראותיהן של פוליסות מחלות קשות, ובאופן ספציפי לא נהגו בהתאם לתנאי הפוליסה הקובעת כי לאחר שאירע מקרה ביטוח ראשון ובמידה והמבוטח ימשיך להיות מבוטח בפוליסת הביטוח, סכום הביטוח וסכום הפרמיה החדשית יופחתו בשיעור של 50%.	הסעד לא עותרים התובעים הינו פיצוי חברי הקבוצה בגין נזקי העבר וכן סעד הצהרתי וצו עשה המורה לנתבעות לשנות את דרך פעולתן.	כל הלקוחות /מבוטחים של המשיבות שהיו מבוטחים בביטוח מחלות קשות ו/או ביטוח מחלות קשות ואירועים רפואיים תמורים ו/או ביטוח דומה שהוגדר בשם אחר, שאירע להם אירוע ביטוחי ראשון כאשר לאחריו נגברה מהם פרמיה גבוהה יותר מהמוסכם בניגוד לתנאי פוליסת הביטוח וזאת במהלך 7 השנים שקדמו למועד הגשת הבקשה.	ההליך מצוי בריור הבקשה לאישור התובעים כיצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכומים המגיעים כדי מיליוני ש"ח.
23	4/2021	בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח ו-14 חברות נוספות	כ"י הנתבעות מפרות את הוראות הד"ן בכך שהן מעבירות מידע פרטי אישי וסודי של לקוחותיהם, ללא הסכמת הלקוחות, לצדדים שלישיים (ובפרט לחברת גוגל ולישרות הפרסומות שלה) תוך פגיעה בזכות הלקוחות לפרטיות ובחובות המוטלות עליהן על פי דין.	הסעדים העיקריים להם עותרים התובעים הינם, להורות לנתבעות: לחדול מהעברת מידע על לקוחותיהן לצדדים שלישיים, לפעול בהתאם לד"ן לשמירה והגנה על פרטיות הלקוחות; לגלות את כל המסמכים המצויים בידן ואשר יסייעו לחקר האמת ולפצות בגין נזק ממזני ולא ממזני שנגרם לתובעים.	כל לקוחות הנתבעות, אשר עשו שימוש בשרותים הדיגיטליים באימי האינטרנט וביישומונים שמפעילות הנתבעות במהלך שבע השנים שקדמו להגשת התביעה ואשר מידע פרטי ו/או אישי ו/או סודי אודותיהם עבר לצד שלישי.	ההליך מצוי בריור הבקשה לאישור התובעים כיצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המצרפי של כל חברי הקבוצה בסכומים המגיעים כדי מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תביעות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תביעות מהותיות ייצוגיות (המשך)

מס'ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
24	7/2021 בית המשפט המחוזי, תל אביב-יפו	כלל ביטוח ו-6 חברות נוספות	עניינה של התביעה בטענה שבעת קבלת גמלא מפוליסה משתתפת ברוח' השקעות שהנופקה בין השנים 1991 ל-2004 מנכות הנתבעות מהתשואה החדשית, שנובעת בגין יתרת ערך הפידיון, ריבית שנתית בשיעור של 2.5% (או בכל שיעור אחר), וזאת ללא עיגון חזי בתנאי הפוליסה ובניגוד לדין.	הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התביעה הינם צו הצהרתי לפיו ניכוי הריבית מהתשואה החדשית מהווה הפרת הפוליסות ולחילופין סעד הצהרתי לפיו מדובר בתנאי מקפח בחוזה אחיד ובקשה להורות על בטלותו, להורות על השבת הסכומים שנוכו מהגמלא החדשית של חברי הקבוצה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית, סמך ההוראה בפוליסה לפיה סכום הגמלא החדשית ישתנה	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התביעה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המצריפי של כל חברי הקבוצה בסכום העולה (בהרבה) על 2.5 מיליון ש"ח.	
25	10/2021 בית המשפט המחוזי, לוד	כלל ביטוח וחברה נוספת	עניינה של התביעה בטענה כי הנתבעות דוחות, שלא כדין, תביעות ביטוח של ילדים עם צרכים מיוחדים, במסגרת פוליסת ביטוח סיעודי, על אף שהם עונים, לטענת התביעים, על המדרת מקרה הביטוח מכוח "תשיש" נפש" על פי תנאי הפוליסה, וזאת מבלי שבוצעה בדיקה האם מצבם תואם להגדרה זו.	הסעדים העיקריים הנתבעים במסגרת התביעה הינם פיצוי הקבוצה בגמלא הנזקים שנגרמו להם וחייב הנתבעות לקיים את חסמי הביטוח.	ההליך מצוי בבירור הבקשה לאישור התביעה כייצוגית.	התובעים מעריכים את הנזק המולל הנתבע להכלל חברי הקבוצה נגד שתי הנתבעות ביחד בסך כולל של כ-2.97 מיליארדי ש"ח.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

תאריך		מס'ד	וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סכמים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
בית הדין האזורי לעבודה תל אביב-יפו		12/2021	כלל	החזקות כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה לזיק נטען, שנגרם לעמיתים בקופות הגמל, בקרנות הפנסיה, בביטוחי החיים ובפוליסות חיסכון שמנוהלות על ידי חברות הקבוצה, נוכח החלטת המשיבים למכור את מניות חברת אלרוב נדל"ן ומלונאות בע"מ ("אלרוב") שהחזיקו בע"מ על ידי חברות הקבוצה, במסגרת השקעות כספיות המבטוחים והעמיתים, לחברת ישראל-קנדה (ט.ר.) בע"מ ("ישראל קנדה"), וזאת בשל סכסוך של חלק מן המשיבים עם בעל השליטה באלרוב ועל אף שבמועד חתימת ההסכם הייתה בידי חברות הקבוצה הצעה ממר אלפרד אקירוב לרכישת מניות אלרוב במחיר העולה לפחות ב-33% על המחיר ששילמה ישראל קנדה עבור מניות אלרוב.	הסעד לו עותר התובע הינו פיצוי בגין נזק כספי, המשקף לטענתו את הנזק שנגרם לחברי הקבוצה.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הינה כל מי שהיה עמית בקופות הגמל, קרנות הפנסיה, ביטוחי החיים ופוליסות חיסכון שמנוהלות על ידי חברות הקבוצה, שהחזיקו במניות אלרוב ביום 18 למרס 2021.	התובע מעריך את הנזק המצריפי של כל חברי הקבוצה בסכום של כ-134 מיליוני ש"ח.	התובע מעריך את הנזק המצריפי של כל חברי הקבוצה בסכום של כ-134 מיליוני ש"ח.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)
א. תובענות ייצוגיות (המשך)
2א. בקשות תלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות (המשך)

מס"ד	תאריך וערכאה	נתבעים	טענות ועילות מרכזיות	סעדים עיקריים	הקבוצה המיוצגת	סטטוס / פרטים נוספים	סכום התביעה
27	04/2022 בית המשפט המחוזי תל אביב-יפו	כלל ביטוח	עניינה של התובענה בטענה כי כלל ביטוח ממשיכה לגבות פרמיה ממבוטח גם לאחר שהודיע על ביטול הפוליסה, הואיל והביטול נכנס לתוקף רק ב-1 לחודש הקלנדרי העוקב ליום קבלת ההודעה אצל כלל ביטוח. זאת חלק מועד כניסת הביטול לתוקף תוך 3 ימים ממועד מסירת הודעת הביטול על ידי המבוטח, כנדרש בהתאם להסדר התחיקתי. כן נטען להעדר גילוי נאות למבוטח בדבר ההסדר במקרה של ביטול הפוליסה על ידי המבוטח טרם רכישת הפוליסה.	הסעדים העיקריים הנתבעים הינם סעד הצהרתי, לפיו הודעת ביטול של מבוטח תיכנס לתוקף תוך 3 ימים ממועד מסירתה, וסעד כספי של השבת כל הפרמיות שגבו מהמבוטחים בשל התקופה שתחילתה מהיום הרביעי לאחר מסירת הודעת הביטול ופיצוי בשיעור של 50% מגובה הפרמיה החודשית הממוצעת לחברי הקבוצה שדחו את הודעת הביטול שלהם עקב הוראת הפוליסה, והכל בתוספת הפרשי הצמדה וריבית. לחילופין, סעדים הצהרתיים / כספיים אחרים.	הקבוצה אותה מבקש המבקש לייצג הינה: (א) כל המבוטחים אשר הודיעו לכלל ביטוח על ביטול הפוליסה וכלל ביטוח לא ביטלה את הפוליסה שלהם תוך 3 ימים מיום מסירת הודעת הביטול (ב) כל המבוטחים שהודיעו לכלל ביטוח על ביטול הפוליסה ושבהודעת הביטול נפל ליקוי כלשהו וכלל ביטוח לא הודיעה למבוטחים על הליקוי תוך 3 ימי עסקים ממועד מסירת הודעת הביטול; (ג) כל המבוטחים שבקישו לבטל את הפוליסה במועד כלשהו בחודש קלנדרי הקודם ל-3 ימים לפני תום החודש הקלנדרי ודחו את שלילת הודעת הביטול בשל ההסדר החוזי לפיו הביטול יכנס לתוקף החל מ-1 לחודש הקלנדרי העוקב למועד קבלת הודעת הביטול בכלל ביטוח.	ההליך מצוי בדרור הבקשה לאישור התובע מעריך את הנתק המצוי של כל חברי הקבוצה בסכום של מיליוני שקלים רבים.	

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

3א. תובענות ייצוגיות מהותיות, תובענות מהותיות ובקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות אשר הסתיימו במהלך תקופת הדוח ועד לחתימתו^{12 13}

4א. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות

1. בנוסף לתובענות הייצוגיות המהותיות, המתוארות בביאור 7(א)(1), לבקשות התלויות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות, המתוארות בביאור 7(א)(2) ולבקשות לאישור תובענות מהותיות כייצוגיות שסולקו במהלך תקופת הדוח, המתוארות בביאור 7(א)(3), תלויות ועומדות כנגד החברה ו/או חברות בנות שלה בקשות לאישור כתביעות ייצוגיות אשר להערכת החברה הן אינן מהותיות¹⁴ ולפיכך לא נכלל לגביהן תיאור מפורט בדוחות הכספיים. נכון למועד הדוח, מתנהלות כנגד החברה ו/או חברות בנות שלה 15 תביעות כאמור ואשר הסכום הכולל המצויין על ידי התובעים בתביעות האמורות הינו בסך של כ-413 מיליוני ש"ח¹⁵. (לעומת 14 תביעות בסכום של כ-413 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021).

2. בנוסף להליכים המשפטיים הנזכרים לעיל, מעת לעת קיימות חשיפות פוטנציאליות אשר בשלב זה לא ניתן להעריך או לכמתן, בגין מחלוקות מסחריות או התראות בדבר כוונה להגיש תביעות, לרבות תובענות ייצוגיות ונגזרות בעניינים מסוימים, או הליכים משפטיים ופניות ספציפיות שיכול ויבשילו בעתיד לתביעות, לרבות לתביעות ייצוגיות או להודעות צד שלישי כנגד החברות בקבוצה וכן קיימת גם חשיפה פוטנציאלית, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, להגשת תובענות ייצוגיות נוספות כנגד חברות הקבוצה בשל מורכבותם של מוצרי הביטוח של החברות, ביחד עם מורכבותה של הרגולציה החלה על פעילות החברות בקבוצה, העשויים להביא לכך שתתעורר מחלוקת בדבר פרשנותה של הוראת דין או הסכם, וזאת בשים לב לאפשרות הקיימת לממונה, בתנאים מסוימים, להורות למבטח להפסיק להנהיג תוכנית ביטוח או להורות להנהיג שינוי בתוכנית ביטוח וזאת גם ביחס לפוליסות שכבר שווקו על ידי המבטח, או בדבר אופן היישום של הוראות דין או הסכם, או אופן יישוב התביעה על פי ההסכם, החלים ומשפיעים על מערכת היחסים שבין החברות בקבוצה לבין הלקוח ו/או על מערכת היחסים בין החברה לבין צדדים שלישיים לרבות מבטחי המשנה.

חשיפה זו מוגברת במיוחד בתחומי חיסכון ארוך טווח וביטוחי הבריאות ארוכי הטווח בהם פועלת כלל ביטוח, בין היתר, לאור העובדה שבתחומים אלו הפוליסות הופקו בחלקן לפני עשרות שנים, ואילו כיום, לאחר שינויים מהותיים ברגולציה ועל רקע התפתחות פסיקת בתי המשפט ועמדת הממונה, עשויה להינתן לאותן פוליסות פרשנות שונה בדיעבד ולהחיל ביחס אליהן סטנדרטים פרשניים שונים מאלו אשר היו נהוגים במועד כריתתם. זאת ועוד, בתחומים האמורים, הפוליסות תקפות למשך עשרות שנים, ועל כן קיימת חשיפה שבאותם מקרים בהם תתקבל טענת לקוח ותינתן פרשנות חדשה לאמור בפוליסה, תושפע גם הרווחיות העתידית של אותה חברה בגין תיק הפוליסות הקיים. זאת, בנוסף לפיצוי שיכול להינתן ללקוחות בגין פעילות העבר.

כמו כן, קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה, לתקלות באופן תפעול המוצרים בתחום החיסכון ארוך הטווח ובתחום הבריאות. לא ניתן לצפות מראש את מלוא סוגי הטענות שיועלו בהקשר זה ו/או את החשיפה הנובעת מהן אשר יכול ויועלו, בין היתר, באמצעות המנגנון הדיוני של תובענות ייצוגיות ו/או הכרעות רוחביות של הממונה.

חשיפה כאמור נובעת, בין היתר, ממורכבותם של המוצרים האמורים, המאופיינים באורך חיים ממושך מאוד, וכפופים לשינויים מהותיים, מורכבים ותכופים, לרבות שינויים בהוראות רגולציה ומיסוי. מורכבות שינויים אלה והחלתם לגבי מספר רב של שנים יוצרת חשיפה תפעולית מוגברת וזאת גם לאור ריבוי מערכות מיכון בגופים המוסדיים בקבוצה ומגבלותיהן, לאור תוספות ו/או שינויים לנוסח הבסיסי של המוצרים ולאור שינויים רבים ותכופים המבוצעים לאורך חיי המוצר, לרבות על ידי הרגולציה, הלקוחות (העובדים) ו/או המעסיקים ו/או מי מטעמם, ביחס לכיסויים הביטוחיים ו/או ביחס להפקדות לחיסכון, לרבות בהקשרים של דיווחים לעמיתים והצורך ביצירת קשר ישיר מול מעסיקים וגורמים מתפעלים.

מורכבות ושינויים אלו נוגעים, בין היתר, להיקפי ההפקדות ולשיעורן, לרכיבים השונים של המוצר, לאופן שיוך הכספים לעובדים (לרבות בשל אי התאמות בין דיווחי המעסיק, לרבות במסגרת ממשק מעסיקים לבין נתוני הפוליסות), למוצרים ולרכיביהם, למועד זקיפתם, לזיהוי פייגורים בהפקדות ולטיפול בהם, למעמד התעסוקתי, האישי והחיתומי של הלקוחות ומשליכים, בין היתר, על המידע הנמסר להם. מורכבות זו מתעצמת לאור ריבוי הצדדים הפועלים מול החברות בקבוצה בניהול המוצרים ותפעולם, הכוללים בין היתר גורמים מפיצים, מעסיקים, לקוחות ומבטחי משנה, לרבות לעניין הממשק השוטף מולם והנחיות סותרות שעלולות להתקבל מצידם או מצד הבאים מכוחם. הגופים המוסדיים בקבוצה, עוסקים באופן שוטף בלימוד, איתור וטיפול בסוגיות אשר עלולות לנבוע מהמורכבויות האמורות, הן ביחס למקרים פרטניים והן ביחס לסוגי לקוחות ו/או מוצרים.

12. האמור כולל תיאור תביעות שהסתיימו בשנת הדוח ולא דווחו בדוחות הכספיים לשנת 2021 וכן מתייחס לתביעות שבהם התקבלה החלטה לסלק את התביעה, או שהתקבל פסק דין, לרבות פסק דין המאשר הסדר פשרה. האמור אינו מתייחס למעקב אחר ביצוע יישום הסדרים (לרבות שינויים אשר יכול ויחולו במסגרת יישום ההסדרים ו/או הליכי בדיקתם) שנקבעו במסגרת ההחלטות הנ"ל ואשר יכול ואלה ימשכו על פני זמן ואף לא ניתן בהכרח להעריך את מלוא תוצאותיהם מראש.

13. לא כולל תביעות שהסתיימו בשנת הדוח, אך הדיווח על סימון ניתן במסגרת הדוחות הכספיים לשנת 2021.

14. ראה הערה 11 לעיל לעניין רף המהותיות.

15. מספר התביעות האמור כולל תביעה אחת שהגשתה כתביעה ייצוגית אושרה בסכום נטען של 10 מיליוני ש"ח, תביעה אחת בה כלל ביטוח הינה נתבעת פורמאלית ולא מתבקשים סעדים כנגדה. הסכום האמור אינו כולל, תביעה אחת בה התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו בעשרות מיליוני ש"ח וכן תביעה אחת בה התובעים לא נקבו בסכום התביעה ואולם העריכו אותו במיליוני ש"ח. למידע נוסף בדבר כל התביעות הייצוגיות ראה בביאור 7(ג) להלן.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

א. תובענות ייצוגיות (המשך)

א4. להלן פרטים בדבר חשיפה לתובענות ייצוגיות שאינן מהותיות או שטרם הוגשו ולהוצאות נוספות (המשך)

2. (המשך)

מורכבות נוספת בהיבט הפקדות מעסיקים, קשורה למנגנון שנקבע בחוק הגנת השכר, התשי"ח-1958, ולפיו רואים סכום שמעסיק חייב לקופת גמל, כהגדרתה בחוק זה, לעניין זכויות העובד או חליפו כלפי קופת הגמל, כאילו שולם במועדו, אלא אם קבע בית הדין האזורי לעבודה שהפיגור בגביית החוב חל שלא עקב רשלנותה או חל עקב נסיבות מוצדקות אחרות, ובכפוף לזכות השיפוי הקיימת לקופה מהמעסיק, בהתאם להוראות החוק. בנוסף, בהתאם לחוזר אופן הפקדת תשלומים לקופת גמל, קופת הגמל תקבל מאת מעסיק אשר לא העביר תשלומים לקופת הגמל במועד, ריבית פיגורים. קיימים קשיים בפרשנות הוראות הדין ויישומן. אחריות הגופים המוסדיים בקבוצה לגביית חובות מעסיקים לקופות כאמור, יוצרת חשיפה במקרה שנפלו ליקויים בהליך הגבייה.

כמו כן, הגופים המוסדיים בקבוצה מבצעים, באופן שוטף, הליך של טיוב נתונים במערכות המיכון בתחום החיסכון ארוך הטווח, אשר מטרתו להבטיח, כי רישום זכויות העמיתים והמבוטחים במערכות המידע יהיה שלם, זמין וניתן לאחזור וזאת בהתייחס לפערים המתגלים מעת לעת, לרבות לעניין מיכון סיווג הכספים הנחסכים, בהתאם לרבי הוראות הרגולציה שניתנו במהלך השנים, ואלו מצויים בשלבים שונים של טיפול. הגופים המוסדיים בקבוצה אינם יכולים להעריך את היקפן, עלויותיהן, ומלוא השלכותיהן של הפעולות האמורות, כמו גם את היקף פערי הטיוב העתידיים, שיכולים לנבוע משינויים רגולטוריים, וזאת בין היתר לאור מורכבות המוצרים, היותם מוצרים ארוכי טווח, נוכח ריבוי מערכות המיכון בתחום ומגבלותיהן. הגופים המוסדיים בקבוצה מעדכנים את ההתחייבויות הביטוחיות שלהם מעת לעת ובהתאם לצורך.

בהקשר זה יצויין כי בחודש דצמבר 2021 התקבל בכלל ביטוח מכתב שעניינו יישום של מגבלות רגולטוריות בעניין גביית עלויות כסויים ביטוחיים לפי לתקנות מס הכנסה (כללים לאישור וליניהול קופות גמל), התשכ"ד-1964 הכולל דרישות לביצוע השבה של סכומים שנגבו, לכאורה, בניגוד למגבלות שפורטו במכתב. החברה מצויה בדין ודברים מול הרשות בעניין יישום האמור במכתב ובשלב זה אין וודאות באשר למלוא הסכום שתידרש להשיב עקב המכתב האמור, והיא אינה יודעת להעריך, את מלוא ההשלכות הנובעות מהיישום שיידרש.

כמו כן קיימת חשיפה, אשר בשלב זה לא ניתן להעריכה או לכמתה לשינויים ולהתערבות רגולטורית משמעותית, בתחומי הביטוח והחיסכון השונים, בין היתר, כאלו המכוונות להפחתה ישירה או עקיפה של דמי ביטוח ודמי ניהול, להתערבות בהליכי מכירה, תוך עשיית שימוש שונה בכלים רגולטורים מגוונים, אשר יכול ותשליך על תנאי ההתקשרות, מבנה ההתקשרות ויחסי הגומלין שבין גופים מוסדיים, סוכנים, מעסיקים ולקוחות, באופן שיכול וישפיע על העומס וההוצאות התפעוליות, על הרווחיות, על שימורם של מוצרים קיימים ולרבות ביחס למודל העסקי של הענף ולתיק המוצרים הקיימים.

החשיפה לתובענות שטרם הוגשו כנגד חברות בקבוצה, מובאת לידיעת החברות במספר דרכים. זאת, בין היתר, באמצעות פניות של לקוחות, עובדים, ספקים, עמותות או מי מטעמם אל גורמים בחברות ובמיוחד אל הממונה על פניות הציבור בחברות בקבוצה, באמצעות תלונות של לקוחות ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, ובאמצעות תביעות (שאינן ייצוגיות) המוגשות לבית המשפט ובאמצעות ניירות עמדה של הממונה.

יצויין כי ככל שמדובר בתלונות לקוח המוגשת ליחידה לפניות הציבור במשרד הממונה, הרי שבנוסף על הסיכון שהלקוח יבחר להעלות את טענותיו גם במסגרת תובענה ייצוגית, חשופות החברות בקבוצה אף לסיכון שהממונה יכריע בתלונה בדרך של הכרעת רוחב אשר תחול על קבוצה רחבה של לקוחות. בשנים האחרונות, חל גידול בחשיפה לסיכון האמור וזאת בשל המעורבות הגוברת שמגלה הממונה באמצעות ביקורות, טיפול בתלונות של לקוחות המגיעות לרשות ולרבות לאור העובדה כי מעת לעת נוהג הממונה לקבוע עמדה עקרונית בדרך של הכרעות רוחב, ניירות עמדה ואף טיטות של ניירות עמדה, שמתפרסמות על ידו וכן במסגרת הוראות אופרטיביות הניתנות במסגרת דוחות ביקורת. לפרטים נוספים בדבר הכרעות רוחב וניירות עמדה ראה סעיף ד' להלן.

כמו כן, בהתאם להוראות הרגולציה במסגרת חוזר בירור ויישוב תביעות וטיפול בפניות ציבור, במקרים בהם פניית ציבור מצביעה על ליקוי מהותי, מערכתי, שעשוי לחזור על עצמו בהתנהלות הגוף המוסדי, על הגוף המוסדי לפעול לאיתור מקרים דומים שבהם אירע ליקוי דומה, וככל שנמצאו מקרים דומים - לבצע הפקת לקחים ולתקנם תוך פרק זמן סביר. תיקון זה עלול להרחיב את חשיפת הקבוצה להשלכות רוחביות בגין ליקויים כאמור.

החברות בקבוצה אינן יכולות לצפות מראש האם טענה של לקוח אשר הובאה לידיעת החברות, תוביל בסופו של דבר להגשת תובענה ייצוגית, או שתוביל להכרעה רוחבית או תהיה בעלת השלכות רוחביות זאת אף באותם מקרים בהם הלקוח מאיים לעשות כן, ובנוסף אין החברות בקבוצה יכולות להעריך מהי החשיפה הפוטנציאלית שעלולה להיווצר בגין טענות כאמור, ככל שאלו יתבררו וימצאו כמוצדקות על ידי רשות מוסמכת.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

ב. תביעות מהותיות נוספות שאינן במהלך העסקים הרגיל

1. בחודש ינואר 2022 הוגשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו בקשה לאישור הגשת תביעה נגזרת בשם החברה נגד שמנות הדירקטורים המכהנים בה (להלן בהתאמה: "נושאי המשרה" ו-"הבקשה"). הבקשה הוגשה על ידי בעל מניות בחברה ("המבקש") בקשר עם הנפקת מניות של החברה שבוצעה בחודש ינואר 2022. על פי הנטען בבקשה, הנפקת המניות האמורה נעשתה בחיפזון רב, תוך דחייה של הצעת אלרוב נדלן ומלונאות בע"מ ("אלרוב") שהונחה בפני הדירקטוריון¹⁶, וזאת ממניעים בלתי ענייניים לכאורה, הקשורים בסכסוך עם בעל השליטה באלרוב וברצון לשמר את סטטוס העדר השליטה בחברה. בכך, לטענת המבקש, הפרו נושאי המשרה (בפזיזות ו/או בכוונה) את חובות הזהירות והאמונים שלהם כלפי החברה, והסבו נזקים כספיים לחברה. אם תאושר הגשת התביעה הנגזרת האמורה, הסעד המבוקש בה הינו לחייב את נושאי המשרה לפצות את החברה בגין הנזק שנגרם לה לטענת המבקש, כתוצאה מדחיית הצעת אלרוב, בסך של 34 מיליוני ש"ח.

ג. פרטים מסכמים בדבר חשיפה לתביעות

להלן פירוט של סכום התביעות הכולל בתובענות ייצוגיות, מהותיות ושאין מהותיות, אשר הגשתן כתביעה ייצוגית אושרה, בבקשות תלויות לאישור תובענות ייצוגיות, כפי שצויין על ידי התובעים בתביעתם (נומילית) במסגרת כתבי הטענות שהוגשו כנגד חברות הקבוצה. יצויין כי במרבית המקרים מציינים התובעים כי הסכום הנתבע על ידם ננקב כהערכה בלבד, וכי הסכום המדויק יתברר במדויק במסגרת ההליך המשפטי. עוד יצויין כי הסכום האמור אינו כולל תביעות שהתובע המייצג לא ציין את סכומן. כמו כן, מובהר כי הסכום הנתבע אינו מהווה בהכרח כימות של סכום החשיפה בפועל של החברה, אשר יכול להיות לבסוף נמוך יותר או גבוה יותר¹⁷ וכי הסכום הנתבע מתייחס בדרך כלל לתקופה שקדמה למועד הגשת התביעה ולא כולל את התקופה שלאחר מכן.

סוג התביעה	מספר התביעות	הסכום הנתבע במיליוני ש"ח	בלתי מבוקר
א. תובענות שאושרו כתובענות ייצוגיות¹⁸			
1. צוין סכום המתייחס לחברה	8	2,266	
2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה	2	273	
3. לא צויין סכום התביעה ¹⁹	2	-	
4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ²⁰	1	107	
ב. בקשות תלויות לאישור תובענות ייצוגיות			
1. צוין סכום המתייחס לחברה ²¹	28	6,957	
2. התביעה הוגשה כנגד מספר גורמים ולא יוחס סכום ספציפי לחברה. ²²	4	8,890	
3. לא צויין סכום התביעה/ צוין טווח אפשרי ²³	11	-	
4. צוין סכום שנתי (ובהתאם הסכום הכולל הינו תלוי תקופה) ²⁴	1	7	

בנוסף למפורט בסעיפים (א) ו-(ב) לעיל, החברה ו/או החברות המאוחדות הינן צד להליכים משפטיים נוספים, שאינם במהלך עסקים רגיל, אינם תביעות ייצוגיות/נגזרות והן אינן תביעות מהותיות, שנקטו לקוחות, לקוחות בעבר, וכן צדדים שלישיים שונים, בסכום, נטען, כולל של כ-30 מיליוני ש"ח (סך של כ-30 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021). עילות התביעה כנגד החברה ו/או החברות המאוחדות במסגרת הליכים אלה רבות ושונות.

16. ביום 11 בינואר 2022 פנתה אלרוב לחברה, בין היתר, בהצעה להשהות את אפשרות בחינת הנפקת המניות לצידור שעליו דיווחה באותו מועד החברה, ותחת זאת הציעה לפתוח במגעים, להשקעה של אלרוב בחברה. בהתאם למכתב אלרוב, ההשקעה בחברה תבוצע, בכפוף לקבלת היתר שליטה על ידי אלרוב בחברה, כנגד הנפקת מניות ו/או הנפקת זכויות, ללא הנחה על מחיר הסגירה של המניה ואף בפרמיה (כפוף למכפיל ההון נשוא ההנפקה) וללא עמלות התחייבות מוקדמת, חתמים ומשווקים. בהמשך פנתה אלרוב למכתב נוסף לחברה, ובו הציעה מתווה חלופי נוסף להצעה שהועלתה במכתבה הראשון. לפי המתווה החלופי, בכפוף לפניה ואישור של הממונה החברה ואלרוב יגבשו מתווה להנפקה מיידית של מניות ו/או זכויות בחברה, כאשר כל רכישה של מעל 15% מהון מניות החברה תופקד בידי נאמן עד למימון וסיום הבקשה להיתר שליטה.

17. ביום 12 לינואר 2022 השיבה החברה לאלרוב, בין היתר, כי אין בכוונתה להשהות את הליך ההנפקה. כמו כן ציינה החברה כי הצעת אלרוב נבחנה אף היא ונדחתה, בשלב זה, בין היתר נוכח אי הודאות הגלומה בה, אשר לא ברור אם, מתי ובאילו תנאים תתבחר וזאת לרבות נוכח הסוגיות הרגולטוריות והמשפטיות הנלוות לה והנזק שיכול להיגרם לחברה בשל השהיית ההליך בשלב זה בהתאם לבקשת אלרוב. ביום 13 בינואר 2022 חזרה אלרוב על הצעתה. החברה השיבה כי לא חל שינוי בתשובתה.

18. עוד יצויין, כי הסכומים המפורטים אינם כוללים סכומים שנדרשו על ידי התובעים בגין גמול לתובע הייצוגי ושכר טרחה לבא כוחו, אינם כוללים תביעה כנגד עתודות כמפורט בסעיף (א)(2), אינם מביאים בחשבון את הבקשה לאישור תביעה נגזרת כמפורט בסעיף (ב)(1) ואינם כוללים גידול בסכומי התביעה ביחס לתקופה שממועד הגשתה, ככל שרלבנטי.

19. לרבות תביעה, שאושרה כתובענה ייצוגית וניתן בה פסק דין המקבל את התביעה ולרבות שתי תביעות שאושרו כתביעות ייצוגיות, נדחו בדיון לגופו של עניין, והוגש ערעור על דחייתן.

20. במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה שהוערכה במאות מיליוני ש"ח.

21. הסכום המצויין מתייחס להערכת התביעה בגין שנת זק אחת בלבד. יצויין כי התביעה הוגשה בחודש מרס 2010, בגין תיקון חקיקה משנת 2008. לפרטים נוספים אודות תביעה זו שאושרה כתביעה ייצוגית, נדחתה בדיון גופו, והוגש ערעור בגין פסק הדין שדחה את התביעה, ראה סעיף (א)(1) לעיל.

22. במסגרת תובענות אלה קיימת תובענה בה המבקשים העריכו את הנזק הנתען כנגד כלל ביטוח בגין התקופה מיום 8 במרס 2020 ועד ליום 30 באפריל 2020 בסכום של 103 מיליוני ש"ח וציינו כי הנזק ממשיך להצטבר כל עוד לא תופסק הגביה.

23. כולל תביעה אחת בה נתבע סכום של כ-1,413 מיליוני ש"ח המיוחס לחברה וסכום נוסף של כ-1,507 מיליוני ש"ח שלא יוחס לחברה.

24. במסגרת בקשות אלו קיימות בקשות בהן, בקשה אחת לצירוף כתבע פורמלי, שלוש בקשות בהן התובע לא נקב בסכום תביעה ואולם העריך אותו במיליוני ש"ח רבים, בקשה אחת שהוערכה בעשרות מיליוני ש"ח, וארבע בקשות בהן התובעים לא מכמתים את הנזק הכולל אך מעריכים כי הוא עולה/ עולה במידה ניכרת על סך של 2.5 מיליוני ש"ח (סך סמכותו העניינית של בית המשפט המחוזי).

25. הבקשה הוגשה במרס 2020. לטענת התובע, אין להחיל התיישנות כלשהי על התביעה. לחילופין, התביעה לסעדים כספיים חלה החל מ- 7 שנים לפני הגשת התובענה ועד אישור התובענה כי ייצוגית.

ביאור 7: התחייבויות תלויות ותביעות (המשך)

ד. חשיפה בשל הוראות רגולטוריות, ביקורות וניירות עמדה

כמו כן ובאופן כללי, בנוסף לחשיפה הכללית הקיימת לחברות מקבוצת החברה, בגין תובענות עתידיות, כמפורט בסעיף (א)(4)(2) לעיל, הרי שמעת לעת, לרבות בעקבות תלונות מבוטחים, ביקורות ובקשות לקבלת מידע, קיימת גם חשיפה בגין התראות בדבר כוונת רשות מפקחת, לרבות הממונה, להטיל על גופים אלו עיצומים כספיים ו/או הוראות בדבר תיקון ו/או השבה ו/או ביצוע פעולות מסוימות ביחס לפעולות שבוצעו בעבר וזאת, בין היתר, ביחס למבטוח או קבוצה של מבטוחים ו/או חשיפה בגין הכרעות רוחביות, במסגרתן יכול ותינתנה הוראות אף על ביצוע השבה ללקוחות או על סעדים אחרים בגין הליקויים אליהם מתייחסות ההתראות או ההכרעות ו/או ניירות עמדה המתפרסמים על ידי גופים מפקחים ואשר מעמדן ומידת השפעתן אינם ודאיים. כמו כן, חברות הקבוצה מצויות מעת לעת בהליכי שימוע ו/או דיון עם רשויות מפקחות ביחס להתראות ו/או הכרעות ולעיתים מופעלות כנגדם סמכויות אכיפה, במסגרתן מוטלים עיצומים כספיים.

החברות בקבוצה, בוחנות את הצורך בביצוע הפרשות בדוחות הכספיים בקשר לתהליכים האמורים וזאת בהתבסס על חוות דעת יועציהן המשפטיות ו/או מצויים בהליכי לימוד של המשמעויות של הליכים כאמור, וזאת בהתאם לצורך ולעניין.

להלן פרטים בדבר עמדות או טיטות עמדות ממונה או הכרעות עקרוניות שיש להן או עשויה להיות להן השפעה על הקבוצה, כאמור:

1. החברה ניהלה בעבר דיונים מול הממונה בקשר עם טיטות הכרעה שעניינה, בהפקדות חד פעמיות של מבטוחים בפוליסות המבטיחות תשואה (להלן: "הפוליסות"). בהתאם לטיטות מחוייבת החברה לנקוט פעולות מסוימות ביחס למבטוחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל, שנשא את תשואת תיק חוזי ביטוח תלוי תשואה, הייתה שווה או עלתה על התשואה המובטחת בפוליסות ופעולות מסוימות ביחס למבטוחים שתשואת ההפקדות החד פעמיות בפועל הייתה נמוכה מהתשואה המובטחת. לפיכך, בשלב זה, לאור העובדה שלא ידוע מה יהיה נוסחה הסופי של ההכרעה, אם וככל שתתקבל, אין באפשרות החברה להעריך את השלכותיה ומידת השפעתה על החברה, אם וככל שתפורסם.

2. בהתאם לדוחותיה הכספיים של עתודות, חברה מוחזקת על ידי כלל ביטוח (50%), במהלך שנת 2017 נערכה בקרן הפנסיה ביקורת מטעמו של הממונה בנושא זכויות עמיתים. ביום 7-7 באוגוסט 2019 התקבלה בעתודות טיטות דוח הביקורת לתגובת החברה. טיטות דוח הביקורת עוסקת בנושאים מרכזיים בפעילות קרן הפנסיה וביניהם: נושא הקבוצות, תקנון הקרן, דמי ניהול והוצאות ניהול, טיב נתונים, דיווח אקטוארי ומשיכת כספים מהקרן. בהתאם לדיווחי עתודות, עתודות הגישה את התייחסותה לממצאי טיטות דוח הביקורת עד למועד שנקבע. כמו כן, ביום 7-7 באוגוסט 2019 התקבל בחברה מכתב מאת הממונה ובו, בשים לב לטיטות דוח הביקורת שנשלחה, הוראה מיידיית בדבר שינוי אופן תשלום לעמיתים בעת משיכת כספים. ביום 3 בדצמבר 2019 התקבל בעתודות מכתב הממונה בו מבטל הממונה לעת הזו את ההוראה האוסרת על שימוש בנוסחת הפידיון הקבועה בתקנון הקרן וזאת מבלי שיש לראות בכך נקיטת עמדה ביחס לנוסחת ערכי הפידיון הקבועה בתקנון הקרן. לחברה נמסר, כי נכון למועד אישור הדוחות הכספיים, עתודות אינה יכולה להעריך את השפעת טיטות הדוח על דוחותיה הכספיים.

3. לפרטים בדבר מכתב הרשות שעניינו יישום של מגבלות בעניין גביית עלויות כיסויים ביטוחיים ראה סעיף (א)(4)(2) לעיל.

ה. בגין העלויות העשויות לנבוע מהתביעות והחשיפות המתוארות בסעיפים (א), (ב), (ג) ו-(ד) לעיל מבוצעות הפרשות בדוחותיהן הכספיים של החברות המאוחזות הרלוונטיות, רק אם יותר סביר מאשר לא (more likely than not - דהיינו, ההסתברות עולה על 50%) שתיווצר חבות לתשלום הנובעת מאירועי עבר, ושסכום החבות ניתן לכימות או להערכה בטווח סביר. סכומי הפרשות שבוצעו מבוססים על הערכת מידת הסיכון בכל אחת מהתביעות נכון למועד הסמוך למועד פרסום דוח זה (למעט חלק מהתביעות שהוגשו במהלך שני הרבעונים האחרונים, אשר בשל השלב המקדמי של הטיפול בהן לא ניתן להעריך את סיכויי ההצלחה בהן) לעניין זה יצוין כי אירועים המתרחשים במהלך ההתדיינות המשפטית עשויים לחייב ביצוע של הערכה מחודשת של סיכון זה. ככל שלחברה זכות לשיפוי מצד שלישי, החברה מכירה בזכות זו, אם וודאי למעשה (Virtually Certain) שהשיפוי יתקבל אם החברה תסלק את המחויבות.

הערכות החברה והחברות המאוחזות בדבר הערכת הסיכון בתביעות המתנהלות מתבססות על חוות דעת יועציהן המשפטיות ו/או על האומדן של החברות הרלוונטיות לרבות בדבר הסכומים של הסדרי הפשרה, שהנהלות החברה והחברות המאוחזות צופות, שיותר סביר מאשר לא, שישולמו על ידן.

יודגש כי בחוות דעת עורכי הדין ביחס למרבית הבקשות לאישור תובענות כייצוגיות שבהן לא בוצעה הפרשה, מתייחסת ההערכה של עורך הדין לסיכויי הבקשה לאישור התביעה כייצוגית ואינה מתייחסת לסיכויי התביעה לגופה, אם תאושר כייצוגית. זאת, בין היתר, מהסיבה שהיקפו ותוכנו של הדיון בתביעה לגופה, לאחר שתאושר כתובענה ייצוגית יושפע מהחלטת בית המשפט בדבר אישור הבקשה להכיר בתביעה כתובענה ייצוגית, אשר מתייחסת בדרך כלל, לעילות התביעה שאושרו ולכאלה שלא אושרו, לסעדים שאושרו ולכאלה שלא אושרו ועוד כיוצ"ב.

לא ניתן בשלב ראשוני זה להעריך את סיכויי הבקשות לאישור התובענות כייצוגיות המדווחות המפורטות בסעיפים (א)(26), (27) והבקשה לתביעה נגזרת כמפורט בסעיף (ב)(1).

ההפרשה הנכללת בדוחות הכספיים, ליום 31 במרס 2022 בגין כלל התביעות המשפטיות והחשיפות האמורות בסעיפים (א), (ב), (ג) ו-(ד) לעיל הינה בסך של כ-264 מיליוני ש"ח (סך של כ-264 מיליוני ש"ח נכון ליום 31 בדצמבר 2021).

סכומים אלו כוללים הפרשות שבוצעו בגין התחייבות עבר בהתאם להערכת עורכי הדין ואינם כוללים את השפעת הערכות על אומדן התזרים העתידי אשר נכללים, במידת הצורך, בבדיקת נאותות העתודות.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה**א. אומדנים אקטואריים**

בהמשך לאמור בביאור 38(ה)1(ד)1 בדוחות הכספיים השנתיים בדבר שינויים בעתודות ביטוח לאור סביבת הריבית הנמוכה והשפעתה על שיעורי ההיוון בביטוח חיים וסיעוד והוראות הממונה לעניין בדיקת נאותות העתודה (LAT):

1. ביטוח חיים**א. ריבית היוון בחישוב ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום**

בתקופת הדוח, חל שינוי בעקום הריבית חסרת הסיכון ועלה שיעור התשואה המוערכת בתיק הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות הביטוח. לאור כך עדכן אקטואר כלל ביטוח את שיעורי הריבית על הנכסים החופשיים המשמשים להיוון ההתחייבויות להשלמה לעתודות לקיצבה ולגמלאות בתשלום (להלן "עתודות גמלא").

ב. הפרשה הדרגתית להשלמת העתודה לקיצבה על ידי שימוש בפקטור K

בהמשך לאמור בביאור 38(ה)1(א)3 בדוחות השנתיים, מדי רבעון, החברה בודקת כי ערך ה-K יביא לפריסה נאותה של העתודה לתשלום קיצבה, על בסיס ניתוח המתבסס על הנחות פיננסיות ואקטואריות שמרניות, שמעיד על כך שדמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי הנובעים מהשקעות המוחזקות כנגד העתודה בשל הפוליסה ותשלומי הפרמיות עבור הפוליסה, עשויים להפיק הכנסות עתידיות למעלה מ-K הבסיסי המספיקות לכסות את כל ההוצאות, וכלל שקיים פער, מבוצע עדכון של ההתחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה באמצעות עדכון ערך ה-K. ככל שפקטור K גבוה יותר, ההתחייבות להשלמת עתודה לקיצבה שתוכר בדוח הכספי תהיה נמוכה יותר והסכום שידחה וירשם בעתיד יהיה גבוה יותר.

בתקופת הדוח, בשל עליה בעקום הריבית חסרת סיכון, גדל צפי הרווחיות הצפויה מתחזית דמי הניהול ו/או המרווח הפיננסי. כפועל יוצא מכך, עדכנה החברה את שיעור ערך K כמפורט בטבלה להלן:

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס	
	2021	2022
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר
0.0%	0.0%	0.0%
0.66%	0.66%	0.75%

עבור פוליסות מבטיחות תשואה
עבור פוליסות תלויות תשואה

2. ביטוח כללי

בהמשך לאמור בביאור 38(ה)2(א)4 בדוחות הכספיים השנתיים, בשל עליה בעקום הריבית חסרת סיכון, עדכנה החברה את אומדן ריבית ההיוון לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימו ביום 31 במרס 2022, סך השפעת השינוי הביא לקיטון עתודות הביטוח בשייר בסך של כ-17 מיליוני ש"ח.

ההשפעה על התוצאות הכספיות מפורטת להלן:

לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר		לשנה	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 בדצמבר
	2021	2022		
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	מבוקר	בלתי מבוקר
במיליוני ש"ח				
ביטוח חיים -				
שינוי שיעור ריבית היוון בחישוב עתודות גמלא				
83	47	77	28	233
שינוי בעתודות לגמלה בעקבות הקטנת צפי ההכנסות העתידיות (פקטור K) ⁽¹⁾				
111	12	310		
סך הכל השפעת השינויים בריבית על עתודות גמלא⁽¹⁾				
שינוי הנחות אחרות בחישוב התחייבויות להשלמה לעתודה לקיצבה				
(28)	-	-	(59)	-
שינוי אומדן משך תקופת תביעות אובדן כושר עבודה				
24	12			
סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח חיים				
(59)	(27)	17		
סך הכל השפעות מיוחדות ביטוח כללי				
(59)	(27)			
שינוי הנחות אקטואריות בבחינת נאותות העתודה (LAT)				
(76)	-	-	42	236
השפעות פיננסיות בבחינת נאותות העתודה (LAT)				
(34)	(76)	236		
(LAT) ביטוח סיעוד במגזר בריאות - בחינת נאותות עתודות				
(69)	(91)	563		

סך הכל רווח (הפסד) לפני מס

הערות:

1. בשנת 2021 לרבות השפעה בסך של כ-58 מיליוני ש"ח לאור עדכון אופן אמידה של התאמת הריבית לאופיין הבלתי נזיל של ההתחייבות (ראה סעיף 1(א) לעיל). אשתקד קיטון עתודה בסך של כ-30 מיליוני ש"ח לאור שינוי אומדן הנזילות המתאימה.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)

ב. תוכנית אופציות 2021

בהתאם למדיניות התגמול של החברה, ביום 25 במרס 2021 אימץ דירקטוריון החברה תוכנית תגמול הוני מותנית ביצועים לשנת 2021 (להלן: "תוכנית 2021"), לפיה תהא החברה רשאית להעניק לעובדים ונושאי משרה כתבי אופציה. לפרטים ראה ביאור 40 לדוחות הכספיים השנתיים.

ביום 12 באפריל 2022 אושרה הקצאה של עד 220,000 כתבי אופציה מסוג א ועד 150,000 כתבי אופציה מסוג ב, מכוח מתאר תכנית 2021 לעובדים ונושאי משרה בחברה.

המניות שתנבענה ממימוש אופציות אלו מהוות כ-0.25% מהון החברה, בהנחת מימוש מקסימלית.

בהנחה של הקצאה מלאה, שווי ההטבה הכולל של האופציות מסוג א עומד על כ-4.7 מיליון ש"ח ושווי ההטבה הכולל של האופציות מסוג ב עומד על כ-3.1 מיליון ש"ח, שווי ההטבה מבוסס על הערכת שווי האופציות במועד הענקתן, כאשר השווי ההוגן של כל מנה נפרס על פני תקופת ההבשלה.

להלן מפורטים הפרמטרים אשר שימשו בהערכת השווי ההוגן לעיל באמצעות מודל בינומי:

מספר כתבי האופציות שאושרו	370,000
ממוצע משוקלל של מחיר מניה (בש"ח)	72.8
ממוצע משוקלל של תוספת המימוש (בש"ח)	75.05
ממוצע משוקלל של התנודתיות צפויה ⁽¹⁾	38.61%
משך חיים ממוצע לכתבי האופציה (בשנים) ⁽²⁾	3.59
ממוצע משוקלל של שיעור ריבית חסרת הסיכון ⁽³⁾	1.72%
מחיר תקרה	147.93

(1) התנודתיות הצפויה של מחיר המניה על פני אורך החיים הצפוי של כתבי האופציה נקבעה על בסיס תנודתיות היסטורית של מחירי המניה של החברה והינה תחת ההנחה שהתנודתיות ההיסטורית של מחיר המניה מהווה אינדיקציה טובה למגמה הצפויה בעתיד.

(2) משך החיים הממוצע החזוי לכתבי האופציה נקבע על בסיס ניסיון העבר וההתנהגות הכללית של המחזיקים בכתב האופציה, אשר לא בהכרח מייצגים את דפוס המימוש העתידי של האופציות למניות. בהתאם הונח שמימוש כתבי האופציה ייעשה במועד הפקיעה.

(3) שיעורי הריבית חסרת הסיכון נקבעו על ידי חברה המספקת ציטוטים של שיעורי ריבית, כאשר תקופות שיעורי הריבית תואמים את אורך החיים הצפוי של כתבי האופציה (על בסיס עקום ריביות).

מתוך סך ההקצאה שאושרה, 66,000 אופציות סוג א יוקצו לנושא משרה בחברה. שווי ההטבה הכולל עומד על סך של 1,397 אלפי ש"ח אשר יפרסו על פני תקופה של 3 שנים.

ג. נגיף הקורונה:

בתקופת הדוח ועד למועד פרסומו נרשמה ירידה משמעותית בתמורות מקורונה ובמספר החולים במצב קשה. במקביל, מרבית המגבלות שהוטלו בארץ ובעולם הוסרו ונכון להיום המשק חזר לפעילות.

יצוין כי, התפרצות מחודשת של הנגיף ללא שליטה, במידה ותהיה, כתוצאה מהתפתחות וריאנט ללא מענה חיסוני, עלולה להשפיע על פעילותה ורווחיותה של הקבוצה, בין היתר, בכל הנוגע לפעילות המשק בכלל ולקוחותיה של החברה בפרט, לנוכחות עובדים במקום העבודה, ליכולת ההמשכיות העסקית, למצב השווקים אשר משפיע על הכנסות החברה מהשקעות ועל ערך הנכסים המנוהלים על ידי הגופים המוסדיים בקבוצה, עבור עצמם ועבור עמיתים, לצמצום הפעילות הכלכלית המשפיעה על היקף ההפקדות למוצרי חיסכון ולהתממשות סיכונים ביטוחיים העלולים לנבוע מהמשבר, לרבות סיכוני אשראי ועלייה בתמורות ובתחלואה.

ד. מלחמת רוסיה - אוקראינה:

בתקופת הדוח ועד למועד פרסומו צבא רוסיה המשיך בהתקפותיו באוקראינה, במקביל מדינות בעולם הטילו סנקציות נוספות על רוסיה, ועל מדינות אשר הצטרפו אליה.

פינלנד ושבדיה הודיעו על רצונם להצטרף לברית נאט"ו. התנודתיות בשווקי ההון נמשכה, כמו כן, מגמת העלייה במחירי הנפט, הגז וחומרי גלם נוספים.

הקבוצה בוחנת ועוקבת אחר השפעת הסנקציות, התנודתיות בשווקים וההשפעות הצפויות האחרות על כלכלת העולם ועל כלכלת ישראל כדי לתת מענה ותמיכה למבוטחים החשופים לסיכון זה וכדי לצמצם ככל שניתן והיא מתאימה את תמהיל ההשקעות, מעת לעת ולפי הצורך. בנוסף, הקבוצה עוקבת אחר מצבם של מבטחי המשנה, דירוגם והשפעות אפשריות של ההתפתחויות הכלכליות עליהם.

להערכת החברה השפעת המלחמה על מצבה הכספי של הקבוצה אינו מהותי.

הערכות החברה שתוארו לעיל בדבר ההשלכות האפשריות של המלחמה על פעילות העסקית שלה ושל החברות הבנות שלה בהיבטים המתוארים לעיל, כמו גם בהיבטים נוספים אשר אינם ידועים לה במועד זה, ועל תוצאותיה אינן ודאיות היות שמדובר באירוע הנמצא בעיצומו, אשר אינו בשליטת החברה.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)**ה. התקשרות במזכר הבנות לא מחייב לרכישת מקס איט פיננסים בע"מ (MAX)**

ביום 10 באפריל 2022 חתמה החברה, על מזכר הבנות לא מחייב עם WP XII Financial Investment B.V ("המוכרת הראשית") לרכישת מלוא הונה המונפק והנפרע של ("WPI") Warburg Pincus Financial Holdings (Israel) Ltd.

WPI, הינה חברת החזקות, שהתאגדה בישראל, הנשלטת על ידי קרן ההשקעות Warburg Pincus (באמצעות המוכרת הראשית) (כ-70%), קבוצת מנורה מבטחים (כ-9%), קבוצת כלל ביטוח (כ-9%), אלייד החזקות בע"מ (כ-5%) והכל לפני דילול בגין זכויות עובדים ויועצים שונים של קבוצת WPI המחזיקים ביתרה ("המוכרים").

WPI, מחזיקה במלוא הונה המונפק והנפרע של מקס איט פיננסים בע"מ ("מקס"), העוסקת בהנפקה, סליקה ותפעול כרטיסי חיוב וכן במתן פתרונות תשלום ומוצרים פיננסיים, לרבות אשראי ללקוחות פרטיים ועסקיים.

בנוסף, WPI מחזיקה במלוא הונה המונפק והנפרע של מיילו ברום הולדינגס בע"מ ("מיילו") העוסקת בפעילויות טכנולוגיות תשלום משיקות (שעיקרן מספונים, סליקה באתרי אינטרנט, וחשבונות דיגיטליות).

הרכישה הנבחרת הינה חלק ממהלך אסטרטגי שמטרתו להרחיב את פעילות החברה, מעבר לפעילות הביטוח והפיננסים המרוכזת בחברת הבת, כלל חברה לביטוח בע"מ.

1. העסקה ותמורת העסקה

1.1 בהתאם למזכר ההבנות, החברה תרכוש 100% מהונה המונפק והנפרע של WPI, על בסיס דילול מלא ("העסקה"), לרבות מכח הסכמי המוכרת הראשית עם יתר המוכרים, מכוחם ביכולתה להביא למכירת כלל מניות WPI לצידה.

1.2 העסקה משקפת ל-WPI שווי לקבוצה של 2.47 מיליארד ש"ח ממנו יופחת החוב הפיננסי נטו של WPI (חוב הסינדיקציה כהגדרתו בסעיף 2.2 להלן פחות יתרות מזומן) העומד על סך של כ-875 מיליוני ש"ח, ולפיכך תמורת העסקה (נטו) תעמוד על סך של כ-1.6 מיליארד ש"ח ("התמורה"). התמורה תופחת בסכום חודשי של כ-3.5 מיליוני ש"ח (המשקף את הוצאות המימון של חוב הסינדיקציה) החל ממועד החתימה של מזכר הבנות ועד למועד ההשלמה; כן יתווסף לתמורה סכום חודשי של 16.5 מיליוני ש"ח החל מהמוקדם מבין: (1) 5 חודשים לאחר מועד חתימת ההסכם המחייב; או (2) יום ה-20 בנובמבר 2022 ועד למועד ההשלמה. כמו כן, תותאם התמורה לחלוקות או הזרמות הוניות בתקופת הביניים, לפי העניין, ולהוצאות עסקה בהן תישא WPI.

1.3 הרוכשת רשאית להחליט לרכוש את WPI ללא מיילו. במקרה כאמור, התמורה תתואם.

1.4 התמורה תשולם במזומן ("רכיב המזומן") ובהקצאה של מניות החברה, בהתאם לשווי מניה של 76.8577 ש"ח ("רכיב המניות"). המשקף את השווי הממוצע של המניה בעשרת ימי המסחר האחרונים שקדמו למועד החתימה. רכיב המניות ביחס למוכרת הראשית, ייקבע כך שלמוכרת הראשית יוקצו מניות של החברה, אשר לאחר הקצאתן, יהוו לא יותר מ-4.99% מהונה המונפק והנפרע של החברה, ולא יותר משליש מחלקה בתמורה (בחישוב לפי שווי המניה האמור מעלה). יתר המוכרים יקבלו רכיב במזומן ורכיב מניות, באופן יחסי לשיעורים שתקבל המוכרת הראשית, ובלבד שאם ישנו מוכר המנוע רגולטורית מלהחזיק במניות החברה, יותאם הרכיב במזומן אשר ישולם לאותו מוכר, כך שיקבל תשלום במזומן חלף רכיב המניות, לפי שער המניה הממוצע של החברה ב-30 ימי המסחר שקדמו למועד ההשלמה.

2. תנאים מתלים

2.1 השלמת העסקה תותנה התנאים המתלים המקובלים בעסקאות מסוג זה, לרבות אישור המפקח על הבנקים, אישור רשות התחרות ואישורי צדדים שלישיים נדרשים.

2.2 במסגרת מזכר ההבנות, נקבע גם כי קודם להתקשרות בהסכם המחייב, יפעלו הצדדים לקבלת אישור הסינדיקציה אשר העמידה מימון ל-WPI ("הסינדיקציה") ו-"חוב הסינדיקציה", בהתאמה, או למחזור חוב הסינדיקציה.

3. חתימת הסכם מחייב ותקופת הבלעדיות

במסגרת מזכר ההבנות נקבע כי הצדדים יפעלו על מנת להשלים בדיקות נאותות ולחתום על הסכם מחייב, אשר יכלול מצגים והתחייבות כמקובל בעסקאות מסוג זה, בתקופה של עד 75 ימים (בהתאם לאבני דרך שנקבעו), ממועד החתימה על מזכר ההבנות ("תקופת הבלעדיות"). כן נקבעו הוראות לבלעדיות המגיעים בין הצדדים במהלך תקופת הבלעדיות.

במהלך התקופה שמאז החתימה על מזכר ההבנות, הצדדים מנהלים משא ומתן על ההסכם העיקרי, לרבות אופן רכישת עד 100% מהונה המונפק והנפרע של WPI, החברה מבצעת בדיקת נאותות הערכת שווי ובמקביל בוחנת את מבנה המימון האופטימלי של העסקה, בהתחשב בעובדה שגייסה בתחילת השנה כ-500 מיליוני ש"ח בהנפקת מניות ושסך הנכסים הנזילים שלה הינו כ-700 מיליוני ש"ח, בכך שכ - 1/3 מהתמורה למוכרים אמור להיות משולם בדרך של הקצאת מניות כאמור לעיל ובנוסף היא בוחנת מקורות מימון נוספים.

בכוונת החברה לממן את התמורה באמצעות מזומן, הקצאה של מניות החברה כאמור וכן ממקורות מימון נוספים שיבחנו על ידה. לחברה נכסים פיננסיים נזילים בסכום של כ-700 מיליוני ש"ח. בסמוך למועד השלמת העסקה, ככל שתבשיל, החברה תפעל להשלמת המימון, לרבות בחינת גיוס הון או חוב וזאת בתמהיל שייקבע, בהתחשב, בין היתר, במצב השווקים בתקופה הרלוונטית.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)

- ה. התקשרות במזכר הבנות לא מחייב לרכישת מקס איט פיננסים בע"מ (MAX) (המשך)
3. חתימת הסכם מחייב ותקופת הבלעדיות (המשך)
- יובהר, כי מזכר ההבנות המתואר בדיווח זה הינו מזכר הבנות לא מחייב, ואין כל ודאות כי יגובש וייחתם הסכם מחייב. ייתכן כי ההסכם המחייב (אם וככל שייחתם) עשוי לכלול תנאים שונים או נוספים מהאמור לעיל. כן מובהר כי השלמת העסקה כפופה לאישורים רגולטורים אשר אין ודאות כי יתקבלו.
- ו. פעילויות בכלל החזקות סוכנויות בע"מ (להלן: "כלל סוכנויות"), חברת בת של החברה המרכזת את ההחזקה בסוכנויות הביטוח בקבוצה
- רכישת 30% ממניות ניוקום סוכנות לביטוח
- בחודש אפריל התקשרה כלל סוכנויות בהסכם לרכישת 30% ממניות ניוקום סוכנות לביטוח פנסיוני (2004) בע"מ (להלן: "ניוקום"), תמורת סך של כ-18.2 מיליוני ש"ח.
- ניוקום הינה סוכנות לביטוח, בבעלות השותפים עזריאל שבתאי וירון תבור (להלן: "המוכרים"), אשר הוקמה בשנת 2004 ומתמחה במכירות באמצעות מוקדים של מוצרי ביטוחי בריאות, ביטוחי חיים ומוצרי חיסכון פנסיוניים ופיננסיים.
- על פי ההסכם בין הצדדים יש לכלל סוכנויות אופציה לרכישה של עד 100% ממניות הסוכנות בתנאים ובמועדים שנקבעו.
- המוכרים ימשיכו לנהל את הסוכנות במשך חמש שנים לפחות עם אופציה של החברה לארכת הסכם העסקה בחמש שנים נוספות.
- השלמת העסקה מותנית בתנאים מתלים, לרבות אישורים של צדדים שלישיים (ובכללם רשות התחרות והממונה על שוק ההון) אשר אין ודאות כי יתקיימו.
- ז. הנפקת הון מניות בחברה
- בחודש ינואר 2022, ביצעה החברה הנפקה של הון מניות במסגרתה התקבלו ביקושים בסך כולל של מעל ל-700 מיליוני ש"ח והחברה נענתה להצעות בסך של כ-500 מיליוני ש"ח, בשער מניה של 78.95 ש"ח.
- ההון שגויס יאפשר לחברה לבחון הזדמנויות עסקיות, בין היתר, בהלימה ליעדים ולתוכנית האסטרטגית של החברה, ולרבות אם וככל שיידרש, לצורך חיזוק כרית ההון של הקבוצה והענקת גמישות בניהול מבנה ההון. לאחר הוצאות הנפקה הסכום נטו שקיבלה החברה הסתכם לכ-492 מיליוני ש"ח. לפרטים נוספים ראה ביאור 42 (ה) לדוחות הכספיים השנתיים.
- ח. הסכם קיבוצי
- בהמשך לאמור לסעיף 9.ד בביאור 24 לדוחות הכספיים השנתיים, שעניינם מגעים מתקדמים עם הוועד לגיבוש הסכם קיבוצי חדש בקבוצת כלל ותנאי ההסכם הקיים, ביום 6 באפריל 2022 נחתם הסכם קיבוצי בין החברות הבנות של החברה, כלל חברה לביטוח בע"מ, כלל פנסיה וגמל בע"מ, כלל ביטוח אשראי בע"מ, כללביט מערכות בע"מ וכו.נ. - כלל ניהול פיננסים בע"מ ("החברות") לבין הסתדרות העובדים הכללית החדשה - הסתדרות המעו"ף ("ההסתדרות") וועד העובדים בקבוצה ("הוועד") ("ההסכם").
- ככלל, ההסכם כולל את הוראות ההסכמים הקיבוציים הקודמים בחברה, בכפוף לשינויים ולתוספות אשר עיקריהם, וכן הערכת השלכותיהם הכספיות, הינם כמפורט להלן:
1. תשלום תוספות שכר לעובדים, בשיעור של 3% משכר הבסיס של העובדים הזכאים להעלאת שכר, מדי שנה, יותר ללא שינוי. בדומה להסכם הקודם, כתלות בעמידה ברווח שנתי ממוצע של החברה שהוסכם, בשנים 2021-2024 - יוקצה בחודש אפריל 2025 תקציב נוסף לתוספות שכר בשיעור מקסימלי של 4% (תוספת של עד 1% לשנה). ככלל, מחצית מסך תקציב תוספות השכר ישולם כתוספת אחידה ומחציתו ישולם כתוספת דיפרנציאלית לפי החלטת מנהלים.
 2. כמו כן, סוכם על העלאת שכר המינימום לעובדים חודשיים ב-3 שלבים, עד לשכר של 6,600 ש"ח בחודש ספטמבר 2024; על העלאת שכר העובדים הוותיקים (העובדים בחברות בין 5 ל-30 שנה ויותר) לסכומים שבין 6,950 ש"ח ל-9,450 ש"ח החל מחודש ספטמבר 2023; ועל העלאת השכר השעתי של עובדי המוקדים ב-3 שלבים עד לשכר של 34 ש"ח לשעה החל מחודש ספטמבר 2024.
 3. מדי שנה, כתלות בעמידה בתנאי רווח שנתי מינימלי, כהגדרתו בהסכם, בסכום של 200 מיליוני ש"ח, ישולם לעובדים תשלום מיוחד, כתלות ברווח בפועל, שעלותו הכוללת תהיה בין 11 מיליוני ש"ח ל-55 מיליוני ש"ח, ככל שהרווח השנתי של החברה יעלה על 1,200 מיליוני ש"ח. בנוסף, במקרה בו הרווח השנתי של החברה יהיה בין 300 מ' ש"ח ל-600 מ' ש"ח לפחות, ישולם לעובדים תשלום נוסף, שעלותו תהיה בין 4.25 מיליוני ש"ח ל-17 מ' ש"ח, בהתאם לתוצאות. התשלום יוענק לעובדים הזכאים לכך בדרך של אופציות, במחיר מימושו שיהווה את ממוצע מחיר הסגירה של מניית החברה ב-30 ימי המסחר שיקדמו למועד אישור המתאר על ידי דירקטוריון החברה ולא פחות ממחיר הבורסה ביום שלפני ההחלטה.
 4. בנוסף, הוסכם על שינוי התעריף לתשלום דמי הבראה, בהתאם לוותק העובד ומועד תחילת עבודתו, העלאת ההשתתפות ושיפור תנאים בפוליסות ביטוח בריאות של עובדי החברה, הגדלת ההשתתפות בתשלום קייטנות, שינוי מתכונת ההשתתפות בארוחות עובדים, ביטול מענק התמדה שנקבע בהסכם הקודם וחלף זאת מתן מענק שימור לעובדים, כתלות ברווחי החברה. עלותם הכוללת של השינויים האמורים, ביחס להסכם הקודם, אינה מהותית.
 5. בשנת 2024, החברות תצענה תוכנית פרישה מרצון לעובדים בגיל 60 ומעלה, אשר ההיענות לה כפופה לשיקול דעת החברה.

ביאור 8: אירועים נוספים בתקופת הדוח ולאחריה (המשך)

- ח. הסכם קיבוצי (המשך)
6. ההסכם יהיה לתקופה של 3 שנים, מיום 1 לינואר 2022 ועד ליום 31 לדצמבר 2024 ויישמר שקט תעשייתי בכל תקופת ההסכם. כמו כן, ההסכם מהווה מיצוי טענות ותביעות של כל תביעות הצדדים לתקופת תוקפו של ההסכם.
7. בנוסף, בעקבות התוצאות הכספיות של החברה לשנת 2021, הוסכם על תגמול נוסף, כמפורט בסעיף 9.ד, לביאור 24 בדוחות הכספיים השנתיים.

ט. התפתחויות בשווקים בתקופת הדוח ולאחריה

בתקופת הדוח חלו ירידות בשווקי ההון ולאחר תאריך המאזן ועד סמוך למועד אישור הדוחות הכספיים נרשמו ירידות משמעותיות. הירידות בשווקים הביאו להפסדים בתיק הנוסטרו וכמו כן נרשמו תשואות ריאליות שליליות בפוליסות ביטוח משתתפות ברווחים אשר עד לכיסוי ההפסד, ימנעו מהחברה לגבות דמי ניהול משתנים, נכון לתאריך הדוח בסך של כ-100 מיליוני ש"ח. בתקופה שממועד תאריך הדוח ועד בסמוך למועד פרסום הדוח גדלה היתרה בסכום שמוערך בכ-200 מיליוני ש"ח נוספים, כך שאומדן היתרה בסמוך למועד פרסום הדוח הינה כ-300 מיליוני ש"ח לפני מס.

כמו כן, חלה המשך עליה של עקום הריבית חסרת הסיכון. בהמשך לאמור בביאור 38(ה)(ה) ו-2(ה) בדוחות הכספיים השנתיים, עלייה בשיעורי הריבית עשויה להביא, לקיטון בהתחייבויות לגמלאות בתשלום ובהתחייבות להשלמה לעתודות לקצבה, לרבות בגין שינוי פקטור K, בביטוח חיים, בהפרשות בביטוח סיעוד כחלק מבדיקת נאותות העתודה (LAT) עד מלוא ההפרשה ולקיטון בהתחייבויות הביטוח בביטוח כללי בענפים חובה וחבויות ותאונות אישיות.

בשלב זה, לא ניתן להעריך את השלכות הירידות בשווקים הפיננסים והעלייה של עקום הריבית חסרת הסיכון בתקופה זו על תוצאות הרבעון השני לשנת 2022 ואין באמור כדי להוות כל הערכה לגבי תוצאותיה הכספיות הצפויות של החברה לשנת 2022 ועל יחס כושר פירעון כלכלי, וזאת בין היתר, לנוכח האידאות ביחס להשפעת ההתפתחויות האמורות על הערכת ההתחייבויות הביטוחיות של כלל ביטוח, בהתייחס להשפעת העלייה של עקום הריבית על שווים ההוגן של נכסי חוב ובהתייחס להמשך ההתפתחויות בשווקים האמורים.

נספח פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל

1. נכסים עבור חוזים תלויי תשואה

להלן פירוט הנכסים המוחזקים כנגד חוזי ביטוח וחוזי השקעה:

ליום 31 בדצמבר 2021	ליום 31 במרס		באלפי ש"ח
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר	בלתי מבוקר	
3,140,825	3,128,698	3,258,667	נדל"ן להשקעה ^(*)
			השקעות פיננסיות:
24,016,563	23,767,083	24,542,648	נכסי חוב סחירים
8,676,233	6,965,627	8,634,525	נכסי חוב שאינם סחירים
27,432,400	22,428,906	26,184,116	מניות
21,620,361	19,902,540	22,117,952	השקעות פיננסיות אחרות
81,745,557	73,064,156	81,479,241	סך הכל השקעות פיננסיות ^(*)
9,992,795	5,910,555	9,212,289	מזומנים ושוי מזומנים
577,344	535,233	989,947	אחר ^(**)
95,456,521	82,638,642	94,940,144	סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה

(*) מוצגים בשווי הוגן דרך רווח והפסד.

(**) היתרה כוללת בעיקר פרמיה לגבייה, יתרות מבטחי משנה, בטחונות בגין פעילות בחוזים עתידיים וכן עסקאות בניירות ערך שטרם נסלקו לתאריך הדוחות הכספיים.

2. פירוט השקעות פיננסיות אחרות

ליום 31 במרס 2022			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
בלתי מבוקר			
6,164,290	-	6,130,762	33,528
22,624,901	22,622,996	-	1,905
2,072,435	-	2,069,966	2,469
4,510,211	-	3,783,811	726,400
35,371,837	22,622,996	11,984,539	764,302

ליום 31 במרס 2021			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
בלתי מבוקר			
5,714,134	-	5,667,419	46,715
22,142,066	22,139,714	-	2,352
1,886,693	-	1,886,693	-
3,755,044	-	3,335,775	419,269
33,497,937	22,139,714	10,889,887	468,336

ליום 31 בדצמבר 2021			
סך הכל	הלוואות וחייבים	זמינים למכירה	שווי הוגן דרך רווח והפסד
מבוקר			
6,460,434	-	6,411,421	49,013
22,080,696	22,078,790	-	1,906
2,037,280	-	2,037,280	-
4,576,444	-	3,918,360	658,084
35,154,854	22,078,790	12,367,061	709,003

נספח פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל (המשך)

2. פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

א. נכסי חוב סחירים - הרכב

ליום 31 במרס 2022		הערך בספרים	עלות מופחתת ⁽¹⁾	באלפי ש"ח
בלתי מבוקר				
3,588,785		3,644,899		אגרות חוב ממשלתיות
				נכסי חוב אחרים
2,486,405		2,488,658		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
33,320		30,733		נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,519,725		2,519,391		
6,108,510		6,164,290		סך הכל נכסי חוב סחירים
87				ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 במרס 2021		הערך בספרים	עלות מופחתת ⁽¹⁾	באלפי ש"ח
בלתי מבוקר				
2,816,629		2,971,958		אגרות חוב ממשלתיות
				נכסי חוב אחרים
2,618,299		2,717,337		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
26,207		24,839		נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,644,506		2,742,176		
5,461,135		5,714,134		סך הכל נכסי חוב סחירים
152				ירידות ערך שנגזפו לרווח והפסד (במצטבר)

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

ליום 31 בדצמבר 2021		הערך בספרים	עלות מופחתת ⁽¹⁾	באלפי ש"ח
מבוקר				
3,373,217		3,544,520		אגרות חוב ממשלתיות
				נכסי חוב אחרים
2,724,911		2,884,217		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה
33,146		31,697		נכסי חוב אחרים הניתנים להמרה
2,758,057		2,915,914		
6,131,274		6,460,434		סך הכל נכסי חוב סחירים
25				ירידות ערך שנגזפו לרווח והפסד (במצטבר)

ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(1) עלות מופחתת - עלות בניכוי תשלומי קרן, בתוספת (ניכוי) ההפחתה המצטברת על פי שיטת הריבית האפקטיבית של הפרש כלשהו בין העלות לבין סכום הפירעון ובניכוי הפחתה כלשהי בגין ירידת ערך שנזקפה לרווח והפסד.

נספח פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל (המשך)

2. פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ב. נכסי חוב שאינם סחירים - הרכב*

ליום 31 במרס 2022			
שוי הוגן	הערך בספרים	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח
			אגרות חוב ממשלתיות
26,503,255	16,166,183		אג"ח חץ ופיקדונות באוצר
6,136,736	5,474,253		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה למעט פיקדונות בבנקים
1,086,208	984,465		פיקדונות בבנקים
33,726,199	22,624,901		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	49,479		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס 2021			
שוי הוגן	הערך בספרים	בלתי מבוקר	באלפי ש"ח
			אגרות חוב ממשלתיות
26,933,045	16,476,203		אג"ח חץ ופיקדונות באוצר
5,746,353	5,000,263		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה למעט פיקדונות בבנקים
781,948	665,600		פיקדונות בבנקים
33,461,346	22,142,066		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	88,585		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר 2021			
שוי הוגן	הערך בספרים	מבוקר	באלפי ש"ח
			אגרות חוב ממשלתיות
27,360,392	15,760,524		אג"ח חץ ופיקדונות באוצר
6,208,262	5,315,141		נכסי חוב אחרים שאינם ניתנים להמרה למעט פיקדונות בבנקים
1,135,934	1,005,031		פיקדונות בבנקים
34,704,588	22,080,696		סך הכל נכסי חוב שאינם סחירים
	53,334		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

(* השווי ההוגן של איגרות חוב מיועדות חושב על פי מועד הפירעון של ההתחייבויות מבטיחות תשואה.

נספח פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל (המשך)

2. פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ג. מניות

ליום 31 במרס 2022		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,033,219	1,200,909	מניות סחירות
723,585	871,526	מניות שאינן סחירות
1,756,804	2,072,435	סך הכל מניות
	166,571	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס 2021		
עלות	הערך בספרים	
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,058,275	1,171,835	מניות סחירות
611,394	714,858	מניות שאינן סחירות
1,669,669	1,886,693	סך הכל מניות
	185,922	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר 2021		
עלות	הערך בספרים	
מבוקר		באלפי ש"ח
935,606	1,123,531	מניות סחירות
744,747	913,749	מניות שאינן סחירות
1,680,353	2,037,280	סך הכל מניות
	179,252	ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

נספח פירוט נכסים עבור חוזים תלויי תשואה והשקעות פיננסיות אחרות של חברות הביטוח המאוחדות הרשומות בישראל (המשך)

2. פירוט השקעות פיננסיות אחרות (המשך)

ד. השקעות פיננסיות אחרות¹

ליום 31 במרס 2022		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,192,236	1,185,772	השקעות פיננסיות סחירות
3,317,975	2,289,620	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
4,510,211	3,475,392	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
115,416		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 במרס 2021		
הערך בספרים	עלות	
בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,337,929	1,209,353	השקעות פיננסיות סחירות
2,417,115	1,674,757	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
3,755,044	2,884,110	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
104,269		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)
ליום 31 בדצמבר 2021		
הערך בספרים	עלות	
מבוקר		באלפי ש"ח
1,416,506	1,385,827	השקעות פיננסיות סחירות
3,159,938	2,132,932	השקעות פיננסיות שאינן סחירות
4,576,444	3,518,759	סך הכל השקעות פיננסיות אחרות
118,776		ירידות ערך שנזקפו לרווח והפסד (במצטבר)

1. השקעות פיננסיות אחרות כוללות בעיקר השקעות בקרנות סל, תעודות השתתפות בקרנות נאמנות, קרנות השקעה, נגזרים פיננסיים, חוזים עתידיים, אופציות ומוצרים מובנים.

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

נתונים כספיים מתוך הדוחות הכספיים
המאוחדים ביניים המיוחסים לחברה עצמה
ליום 31 במרס 2022
(תקנה 38ד')
(בלתי מבוקרים)

תוכן עניינים

3-1	דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי ביניים נפרד
3-2	נתונים על המצב הכספי ביניים
3-3	נתוני רווח והפסד ביניים
3-4	נתוני רווח כולל ביניים
3-5	נתונים על תדרימי המזומנים ביניים
3-6	מידע נוסף

סומך חייקין
מגדל המילניום KPMG
רח' הארבעה 17, תא דואר 609
תל-אביב 6100601
03-6848000

קוסט פורר גבאי את קסירר
רח' מנחם בגין 144 א'
תל אביב 6492102
טל. 03-6232525
פקס. 03-5622555
www.ey.com

לכבוד

בעלי המניות של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

הנדון: דוח מיוחד של רואי החשבון המבקרים על מידע כספי נפרד לפי תקנה 99' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970

מבוא

סקרנו את המידע הכספי הביניים הנפרד, המובא לפי תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "החברה") ליום 31 במרס 2022 ולתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה באותו תאריך. המידע הכספי הביניים הנפרד הינו באחריות הדירקטוריון והנהלה של החברה. אחריותנו היא להביע מסקנה על המידע הכספי הביניים הנפרד לתקופת ביניים זו בהתבסס על סקירתנו.

היקף הסקירה

ערכנו את סקירתנו בהתאם לתקן סקירה (ישראל) 2410 של לשכת רואי חשבון בישראל בדבר "סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים הנערכת על ידי רואה החשבון המבקר של הישות". סקירה של מידע כספי לתקופות ביניים מורכבת מבירורים, בעיקר עם אנשים האחראים לעניינים הכספיים והחשבונאיים, ומיישום נהלי סקירה אנליטיים ואחרים. סקירה הינה מצומצמת בהיקפה במידה ניכרת מאשר ביקורת הנערכת בהתאם לתקני ביקורת מקובלים בישראל ולפיכך אינה מאפשרת לנו להשיג ביטחון שניוודע לכל העניינים המשמעותיים שהיו יכולים להיות מזוהים בביקורת. בהתאם לכך, אין אנו מחוויים חוות דעת של ביקורת.

מסקנה

בהתבסס על סקירתנו, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהמידע הכספי הביניים הנפרד הנ"ל אינו ערוך, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות תקנה 38' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970.

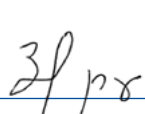
קוסט פורר גבאי את קסירר
סומך חייקין
רואי חשבון
מבקרים משותפים
רואי חשבון

תל-אביב,
29 במאי 2022

נתונים על המצב הכספי ביניים

ליום 31 בדצמבר	ליום 31 במרס		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
			נכסים
6,961,225	6,016,179	7,174,536	השקעה בחברות מוחזקות
583,652	495,031	587,105	הלוואות ויתרות חברות מוחזקות
163	491	654	חייבים ויתרות חובה
			השקעות פיננסיות אחרות:
9,281	129,969	9,180	נכסי חוב סחירים
15,233	81	14,200	מניות
74	6,503	118	אחרות
24,588	136,553	23,498	סך כל ההשקעות הפיננסיות האחרות
166,379	60,122	662,926	מזומנים ושווי מזומנים
7,736,007	6,708,376	8,448,719	סך כל הנכסים
			הון
155,452	155,448	161,864	הון מניות
1,641,507	1,640,140	2,127,327	פרמיה על מניות
1,286,142	1,132,407	1,116,955	קרנות הון
4,641,888	3,773,398	5,034,415	עודפים
7,724,989	6,701,393	8,440,561	סך כל ההון
			התחייבויות
5,478	6,983	5,628	זכאים ויתרות זכות
683	-	705	יתרות חברות מוחזקות
4,857	-	1,825	התחייבות מיסים נדחים
11,018	6,983	8,158	סך כל ההתחייבויות
7,736,007	6,708,376	8,448,719	סך כל ההון וההתחייבויות

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים הנפרד של החברה.

ערן צ'רנינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

יורם נוח
מנהל כללי

חיים סאמט
יו"ר הדירקטוריון

29 במאי 2022
תאריך אישור הדוחות הכספיים

נתוני רווח והפסד ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,058,912	234,325	377,316	חלק החברה ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות, נטו ממס
			רווחים (הפסדים) מהשקעות, נטו והכנסות מימון
31,802	5,490	10,727	מחברות מוחזקות
6,602	2,439	473	אחרות
1,097,316	242,254	388,516	סך כל ההכנסות
10,686	2,581	2,168	הוצאות הנהלה וכלליות
10,686	2,581	2,168	סך כל ההוצאות
1,086,630	239,673	386,348	רווח (הפסד) לפני מיסים על הכנסה
4,857	-	1,969	מיסים על הכנסה (הטבת מס)
1,081,773	239,673	384,379	רווח (הפסד) לתקופה

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים הנפרד של החברה.

נתוני רווח כולל ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
1,081,773	239,673	384,379	רווח (הפסד) לתקופה
רווח כולל אחר:			
פריטי רווח כולל אחר שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועברו או יועברו לרווח והפסד:			
2,430	1,779	872	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שנזקף לקרן הון
(6,571)	(1,584)	(115)	שינוי, נטו, בשווי הוגן של נכסים פיננסיים זמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
2,491	-	-	הפסד מירידת ערך של נכסים פיננסיים המסווגים כזמינים למכירה שהועבר לדוח רווח והפסד
317,856	162,276	(169,944)	רווח (הפסד) כולל אחר בגין חברות מוחזקות שהועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
316,206	162,471	(169,187)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שהועבר או יועבר לרווח והפסד לפני מס
-	-	-	מסים (הטבת מס) בגין מרכיבים אחרים של רווח (הפסד) כולל
316,206	162,471	(169,187)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה שלאחר ההכרה לראשונה במסגרת הרווח הכולל הועבר או יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
פריטי רווח כולל אחר שלא יועברו לרווח והפסד:			
3,655	-	5,939	רווח כולל אחר בגין חברות מוחזקות שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
3,655	-	5,939	רווח כולל אחר לתקופה שלא יועבר לרווח והפסד, נטו ממס
319,861	162,471	(163,248)	רווח (הפסד) כולל אחר לתקופה
1,401,634	402,144	221,131	סך הכל רווח כולל לתקופה

המידע הנוסף המצורף מהווה חלק בלתי נפרד מהמידע הכספי הביניים הנפרד של החברה.

נתונים על תזרימי המזומנים ביניים

לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר	לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום 31 במרס		
	2021	2022	
מבוקר	בלתי מבוקר		באלפי ש"ח
			תזרימי מזומנים מפעילות שוטפת
1,081,773	239,673	384,379	רווח (הפסד) לתקופה
			התאמות:
(1,058,912)	(234,325)	(377,316)	חלק החברה ברווחי (הפסדי) חברות מוחזקות
38,555	-	-	דיבידנד מחברות מוחזקות
(95)	(15)	(125)	ריבית שנצברה בגין התחייבויות לתאגידים בנקאיים
(31,787)	(5,489)	(482)	ריבית שנצברה בגין שטר ההון לחברה מוחזקת
(4,486)	(1,844)	(262)	הפסד (רווח) מהשקעות פיננסיות אחרות
4,857	-	1,969	מיסים על הכנסה
(1,051,868)	(241,673)	(376,216)	
			שינויים בפריטים אחרים בנתונים על המצב הכספי, נטו:
(22)	(350)	(491)	שינוי בחייבים ויתרות חובה
(1,969)	(464)	150	שינוי בזכאים ויתרות זכות
(1,991)	(814)	(341)	
			מזומנים שהתקבלו במהלך התקופה עבור:
14,543	-	(617)	מזומנים נטו מפעילות שוטפת בגין עסקאות עם חברות מוחזקות
95	15	125	ריבית שהתקבלה
-	-	(5,001)	מס הכנסה שהתקבל (שולם)
42,552	(2,799)	2,329	מזומנים נטו שנבעו מפעילות שוטפת
			תזרימי מזומנים מפעילות השקעה
21,067	-	-	פירעון ריבית מהלוואות לחברות מוחזקות
(58,000)	-	-	השקעה בשטרי הון בחברה מוחזקת
(64,498)	(35,079)	-	השקעה בנכסים פיננסיים זמינים למכירה
182,545	40,364	2,109	תמורה ממכירת נכסים פיננסיים זמינים למכירה
(14,923)	-	-	השקעה בחברות מוחזקות
66,191	5,285	2,109	מזומנים נטו שנבעו מפעילות (ששימשו לפעילות) השקעה
			תזרימי מזומנים מפעילות מימון
-	-	492,109	תמורה מהנפקת הון מניות (בניכוי הוצאות הנפקה)
-	-	492,109	מזומנים נטו ששימשו לפעילות מימון
108,743	2,486	496,547	עלייה (ירידה) במזומנים ושווי מזומנים
57,636	57,636	166,379	מזומנים ושווי מזומנים לתחילת התקופה
166,379	60,122	662,926	מזומנים ושווי מזומנים לסוף התקופה

מידע נוסף

1. כללי

המידע הכספי הנפרד ביניים מוצג בהתאם לתקנה 38ד' לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 ואינו כולל את כל המידע הנדרש לפי תקנה 9' והתוספת העשירית לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 בעניין מידע כספי נפרד של התאגיד. יש לקרוא את המידע הכספי הביניים הנפרד ביחד עם המידע הכספי הנפרד ליום ולשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 וביחד עם תמצית דוחות כספיים מאוחדים ביניים ליום 30 במרס 2022 (להלן: "דוחות הביניים המאוחדים").

2. הנפקת הון מניות בחברה

בחודש ינואר 2022, ביצעה החברה הנפקה של הון מניות במסגרתה התקבלו ביקושים בסך כולל של מעל ל-700 מיליוני ש"ח והחברה נענתה להצעות בסך של כ-500 מיליוני ש"ח, בשער מניה של 78.95 ש"ח. ההון שגוייס יאפשר לכלל החזקות לבחון הזדמנויות עסקיות, בין היתר, בהלימה ליעדים ולתוכנית האסטרטגית של החברה, ולרבות אם וככל שיידרש, לצורך חיזוק כרית ההון של הקבוצה והענקת גמישות בניהול מבנה ההון. לאחר הוצאות הנפקה הסכום נטו שקיבלה החברה הסתכם לכ-492 מיליוני ש"ח.

3. התקשרות במזכר הבנות לא מחייב לרכישת מקס איט פיננסים בע"מ (MAX)

ביום 10 באפריל 2022 חתמה החברה, על מזכר הבנות לא מחייב עם WP XII Financial Investment B.V ("המוכרת הראשית") לרכישת מלוא הונה המונפק והנפרע של Warburg Pincus Financial Holdings (Israel) Ltd ("WPI"). לפרטים נוספים ראה ביאור 8 ה' לדוחות הכספיים המאוחדים.

כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית

על הדיווח הכספי ועל הגילוי
ליום 31 במרס 2022
לפי תקנה 38ג'(א)

דוח רבעוני בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי לפי תקנה 38ג(א)

ההנהלה, בפיקוח הדירקטוריון של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "התאגיד"), אחראית לקביעתה והתקיימותה של בקרה פנימית נאותה על הדיווח הכספי ועל הגילוי בתאגיד.

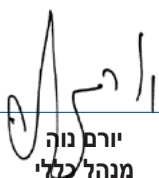
לעניין זה, חברי ההנהלה הם:

1. יורם נוה - מנהל כללי של החברה וכלל ביטוח ומנכ"ל כלל פיננסים בע"מ;
 2. ערן צירינסקי - מנהל החטיבה הפיננסית (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
 3. הדר ברין וייס - יועצת משפטית (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
 4. ערן שחף - מבקר פנימי (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
 5. יוסי דורי - מנהל חטיבת השקעות (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
 6. אבי בן נון - מנהל סיכונים (נושא משרה בכלל ביטוח וכלל החזקות);
- בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי כוללת בקורות ונהלים הקיימים בתאגיד אשר תוכננו בידי המנהל הכללי ונושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או תחת פיקוחם או בידי מי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, בפיקוח דירקטוריון התאגיד ואשר נועדו לספק ביטחון סביר בהתייחס למהימנות הדיווח הכספי ולהכנת הדוחות בהתאם להוראות הדין, ולהבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלות בדוחות שהוא מפרסם על פי הוראות הדין נאסף, מעובד, מסוכם ומדווח במועד ובמתכונת הקבועים בדין.
- הבקרה הפנימית כוללת, בין השאר, בקורות ונהלים שתוכננו להבטיח כי מידע שהתאגיד נדרש לגלותו כאמור, נצבר ומועבר להנהלת התאגיד, לרבות למנהל הכללי ולנושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים או למי שמבצע בפועל את התפקידים האמורים, וזאת כדי לאפשר קבלת החלטות במועד המתאים, בהתייחס לדרישת הגילוי.
- בשל המגבלות המבניות שלה, בקרה פנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אינה מיועדת לספק ביטחון מוחלט שהצגה מוטעית או השמטת מידע בדוחות תימנע או תתגלה.
- כלל חברה לביטוח בע"מ ("כלל ביטוח"), חברה בת של התאגיד, היא גוף מוסדי, שחלות עליו הוראות הממונה על אגף שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר, בדבר הערכת אפקטיביות הבקרה הפנימית על דיווח כספי.
- בהתייחס לבקרה הפנימית בחברה הבת האמורה מיישם התאגיד את ההוראות האלה: חוזר גופים מוסדיים 2009-9-10 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי", חוזר גופים מוסדיים 2010-9-6 בנושא "אחריות ההנהלה על הבקרה הפנימית על דיווח כספי - תיקון" וחוזר גופים מוסדיים 2010-9-7 בנושא "בקרה פנימית על דיווח כספי - הצהרות, דוחות וגילויים".
- בדוח השנתי בדבר אפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי אשר צורף לדוח התקופתי לתקופה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2021 (להלן: "**הדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון**"), העריכו הדירקטוריון והנהלה את הבקרה הפנימית בתאגיד; בהתבסס על הערכה זו, הדירקטוריון והנהלת התאגיד הגיעו למסקנה כי הבקרה הפנימית כאמור, ליום 31 בדצמבר 2021 היא אפקטיבית.
- עד למועד הדוח, לא הובא לידיעת הדירקטוריון והנהלה כל אירוע או עניין שיש בהם כדי לשנות את הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית, כפי שהובאה במסגרת הדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון.
- למועד הדוח, בהתבסס על הערכת האפקטיביות של הבקרה הפנימית בדוח השנתי בדבר הבקרה הפנימית האחרון, ובהתבסס על מידע שהובא לידיעת ההנהלה והדירקטוריון כאמור לעיל: הבקרה הפנימית היא אפקטיבית.

הצהרת מנהלים הצהרת מנהל כללי

אני, יורם נוה, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוח הרבעוני של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון הראשון של שנת 2022 (להלן: "הדוחות");
2. לפי ידיעתי, הדוחות אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת הדוחות;
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ומידע כספי אחר הכלול בדוחות משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי;
5. אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד:
 - א. קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשי"ע-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן-
 - ב. קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים.
 - ג. לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח התקופתי לבין מועד דוח זה, אשר יש בו כדי לשנות את מסקנת הדירקטוריון והנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יורם נוה
מנהל כללי

29 במאי 2022

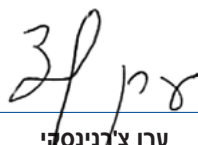
הצהרת מנהלים

הצהרת נושא המשרה הבכיר ביותר בתחום הכספים

אני, ערן צירינסקי, מצהיר כי:

1. בחנתי את הדוחות הכספיים ביניים ואת המידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים של כלל החזקות עסקי ביטוח בע"מ (להלן: "התאגיד") לרבעון הראשון של שנת 2022 (להלן: "הדוחות");
2. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים אינם כוללים כל מצג לא נכון של עובדה מהותית, ולא חסר בהם מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בהם, לאור הנסיבות שבהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופת דוחות;
3. לפי ידיעתי, הדוחות הכספיים ביניים והמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות ותזרימי המזומנים של התאגיד לתאריכים ולתקופות שאליהם מתייחסים הדוחות;
4. גיליתי לרואה החשבון המבקר של התאגיד, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון התאגיד, בהתבסס על הערכתי העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי:
- א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי, ככל שהיא מתייחסת לדוחות הכספיים ביניים ולמידע הכספי האחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, העלולים באופן סביר להשפיע לרעה על יכולתו של התאגיד לאסוף, לעבד, לסכם או לדווח על מידע כספי באופן שיש בו להטיל ספק במהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין; וכן-
- ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, שבה מעורב המנהל הכללי או מי שכפוף לו במישרין או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי.
5. אני, לבד או יחד עם אחרים בתאגיד-
- א. קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לתאגיד, לרבות חברות מאוחדות שלו כהגדרתן בתקנות ניירות ערך (דוחות כספיים שנתיים), התשע"ו-2010, מובא לידיעתי על ידי אחרים בתאגיד ובחברות המאוחדות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוחות; וכן-
- ב. קבעתי בקורות ונהלים, או וידאתי קביעתם וקיומם תחת פיקוחי של בקורות ונהלים, המיועדים להבטיח באופן סביר את מהימנות הדיווח הכספי והכנת הדוחות הכספיים בהתאם להוראות הדין, לרבות בהתאם לכללי חשבונאות מקובלים;
- ג. לא הובא לידיעתי כל אירוע או עניין שחל במהלך התקופה שבין מועד הדוח התקופתי לבין מועד דוח זה, המתייחס לדוחות הכספיים ביניים ולכל מידע כספי אחר הכלול בדוחות לתקופת הביניים, אשר יש בו כדי לשנות, להערכתי את מסקנת הדירקטוריון וההנהלה בנוגע לאפקטיביות הבקרה הפנימית על הדיווח הכספי ועל הגילוי של התאגיד.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

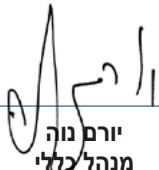
ערן צירינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

29 במאי 2022

הצהרות בדבר בקורות ונהלים לגבי הגילוי בדוחות הכספיים של כלל חברה לביטוח בע"מ
כלל חברה לביטוח בע"מ
הצהרה (certification)

אני, יורם נוה, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.22 (להלן: "הדוח").
 2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
 3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
 4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידע סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי; וכן-
 5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדירקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.
- אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

יורם נוה
מנהל כללי

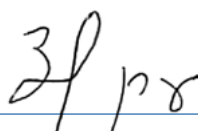
29 במאי 2022

כלל חברה לביטוח בע"מ (certification) הצהרה

אני, ערן צירינסקי, מצהיר כי:

1. סקרתי את הדוח הרבעוני של כלל חברה לביטוח בע"מ (להלן: "החברה") לרבעון שהסתיים ביום 31.3.22 (להלן: "הדוח").
2. בהתבסס על ידיעתי, הדוח איננו כולל כל מצג לא נכון של עובדה מהותית ולא חסר בו מצג של עובדה מהותית הנחוץ כדי שהמצגים שנכללו בו, לאור הנסיבות בהן נכללו אותם מצגים, לא יהיו מטעים בהתייחס לתקופה המכוסה בדוח.
3. בהתבסס על ידיעתי, הדוחות הכספיים הרבעוניים ומידע כספי אחר הכלול בדוח משקפים באופן נאות, מכל הבחינות המהותיות, את המצב הכספי, תוצאות הפעולות, השינויים בהון העצמי ותזרימי המזומנים של החברה למועדים ולתקופות המכוסים בדוח.
4. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו אחראים לקביעתם ולקיומם של בקורות ונהלים לגבי הגילוי ולבקרה הפנימית על דיווח כספי של החברה; וכן-
 - א. קבענו בקורות ונהלים כאלה, או גרמנו לקביעתם תחת פיקוחנו של בקורות ונהלים כאלה, המיועדים להבטיח שמידע מהותי המתייחס לחברה, לרבות חברות מאוחדות שלה, מובא לידיעתנו על ידי אחרים בחברה ובאותן חברות, בפרט במהלך תקופת ההכנה של הדוח;
 - ב. קבענו בקרה פנימית על דיווח כספי, או פיקחנו על קביעת בקרה פנימית על דיווח כספי, המיועדת לספק מידה סבירה של בטחון לגבי מהימנות הדיווח הכספי ולכך שהדוחות הכספיים ערוכים בהתאם לתקני דיווח בינלאומיים (IFRS) ולהוראות הממונה על שוק ההון;
 - ג. הערכנו את האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי של החברה והצגנו את מסקנותינו לגבי האפקטיביות של הבקורות ונהלים לגבי הגילוי, לתום התקופה המכוסה בדוח בהתבסס על הערכתנו; וכן-
 - ד. גילינו בדוח כל שינוי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי שאירע ברבעון זה שהשפיע באופן מהותי, או סביר שצפוי להשפיע באופן מהותי, על הבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי. וכן-
5. אני ואחרים בחברה המצהירים הצהרה זו גילינו לרואה החשבון המבקר, לדיקטוריון ולוועדת המאזן של דירקטוריון החברה, בהתבסס על הערכתנו העדכנית ביותר לגבי הבקרה הפנימית על דיווח כספי:
 - א. את כל הליקויים המשמעותיים והחולשות המהותיות בקביעתה או בהפעלתה של הבקרה הפנימית על דיווח כספי, אשר סביר שצפויים לפגוע ביכולתה של החברה לרשום, לעבד, לסכם ולדווח על מידע כספי; וכן-
 - ב. כל תרמית, בין מהותית ובין שאינה מהותית, בה מעורבת ההנהלה או מעורבים עובדים אחרים שיש להם תפקיד משמעותי בבקרה הפנימית של החברה על דיווח כספי.

אין באמור לעיל כדי לגרוע מאחריותי או מאחריות כל אדם אחר, על פי כל דין.

ערן צירינסקי
משנה למנכ"ל
מנהל חטיבה פיננסית

29 במאי 2022